

27. 09. 2003. BLAGOSLOV NOVIH PROSTORIJA U BIOGRADU – Na spomendan sv. Vinka Paulskog, o. Nadbiskup je u župi sv. Stošije u Biogradu, slavio sv. Misu i blagoslovio dvije nove župne dvorane te stan Sestara Milosrdnica. Radove je izvelo GP "Oziris" iz Zadra a financirala ih je Nadbiskupija zadarska uz doprinos same župe i grada Biograda. Ujutro je o. Nadbiskup slavio koncelebriranu Misu u Svećeničkom domu u Zadru gdje djeluju Sestre Milosrdnice sv. Vinka.

28. 09. 2003. ČETRDESET GODINA DRUŽBE KRALJICE SVIJETA – U Velikoj Gorici, o. Nadbiskup je sudjelovao u svečanoj Euharistiji u prigodi zahvale Gospodinu za četrdeset godina života Družbe sestara Kraljice svijeta. Misu je predvodio msgr.

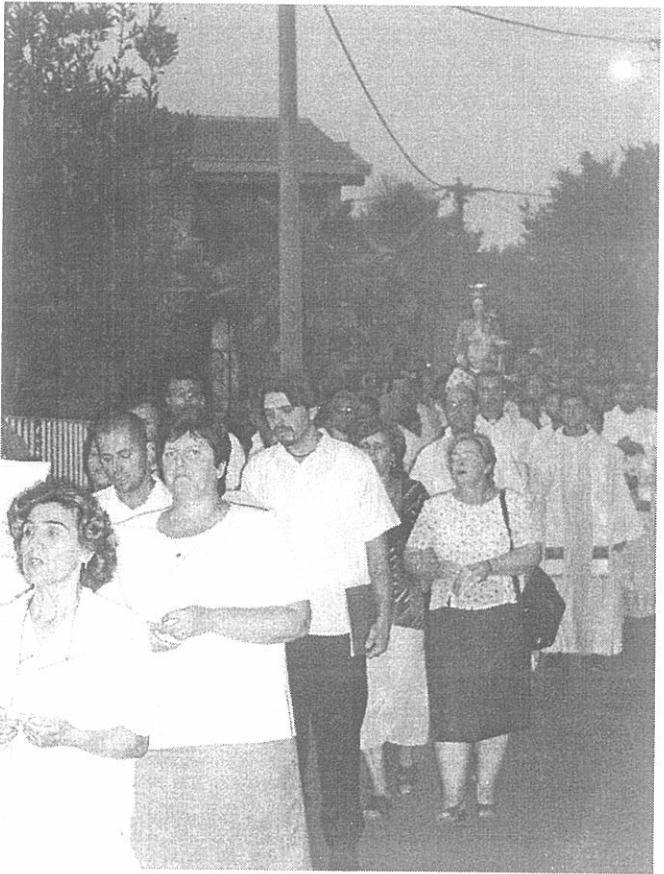
Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup. Družba je nastala u Zadru 1963. godine a utemeljio ju je o. Ivan Jeger Dl, koji je tada djelovao u Nadbiskupiji kao profesor i župnik. Prve članice Družbe su iz Zadra.

29. 09. 2003. NADBISKUP U ŠIBENIKU – Na blagdan sv. Mihovila, zaštitnika grada Šibenika, o. Nadbiskup i Nadbiskup u miru, s ostalim biskupima iz Dalmacije, sudjelovali su u svečanoj Euharistiji i procesiji ulicama Šibenika.

30. 09. 2003. PROSLAVA SV. JERONIMA U RIMU – O. Nadbiskup je u Rimu, u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima, predvodio Euharistiju te sutradan sudjelovao u euharistijskom slavlju i sprovodnim obredima za pok. Tončija Duca, u crkvi sv. Lovre na Veranskom polju.

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE 9-10 / 2003.

rujan – listopad, 2003.

Procesija s kipom Kraljice mira, Zadar-Stanovi, 22. 08. 2003.

Nadbiskupova riječ

«Ne boj se! Ja sam prvi i Posljednji i Živi!» (Otk 1, 17-18)

Započeli smo, nakon duge ljetne stanke, novi krug pastoralnih zahvata koji se poklapaju s tijekom školske godine. Opet smo pred novim krugom priprema za svetu pričest, na krizmu, s novim grupama odraslih na krštenje, pred planom župnih kateheza. Razbijamo glavu kako ćemo nešto učiniti za mlade, a posebno za studente u našem gradu. A i pri kraju smo godine (2003.) u našem trogodišnjem pastoralnom planu za Godinu svete Stošije, u kojoj smo u svim župama nastojali oživjeti katehizaciju odraslih. S Božićem, pak, ove godine, započinje Godina obitelji.

Mogli bismo reći da je određena pastoralna živost u Nadbiskupiji nepobitna, barem u najvećem njezinom dijelu. Pa ipak valja priznati i nazočnost nekih drugih osjećaja, odnosno raspoloženja. Osjeća se određena mjera straha i bojazni koja bi se mogla oblikovati kao piranje: možemo li ovim snagama u Nadbiskupiji, a usporedno s tim u Crkvi u našoj Domovini, odgovoriti na brojne ozbiljne izazove na svim područjima života? I još nešto: kada bismo se s tim pitanjem suočavali samo s našom, domaćom stvarnošću, lakše bismo mogli odgovoriti ima li strahu mesta. No, poznato je kako je svijet složen i kakvi sve izazovi čekaju Crkvu diljem ovoga i ovakvoga svijeta.

Ako strah definiramo kao bojazan od neugodnosti, odnosno od onoga što bi nam se neugodno moglo dogoditi, ili ugodno i pozitivno izostati, željeno ostati neostvareno i neuspješno, onda moramo ipak zastati pred tim našim subjektivnim stanjem. Jer strah je uvijek subjektivno stanje. Na čemu temeljimo svoj strah? Opet nova pitanja: Jesu li zadaci Crkve preteški? Bojim li se zbog nedostatnosti svojih ljudskih i duhovnih sila? Čini li nam se da je previše rizika u traženju novih putova u pastoralu? Jesu li suprotne struje prejake i rađaju obeshrabrenjima? Jesmo li mi sami dosta opremljeni vjerom i znanjem, pronicljivošću i žarom? Nijedno od tih pitanja možda nije suvišno. Ali ostaje temeljno pitanje: Čiji posao radimo, na čiju smo njivu poslani?

Ne zaboravimo to pitanje na koje ćemo se odmah vratiti. Uđimo u misao Pape Ivana Pavla II. koju iznosi u postsinodalnoj pobudnici Crkvi u Europi. On govori o napasti pomračenja nade. Govori o vremenu u kojem živimo kao dobu pomutnje. "Toliki ljudi i žene doimaju se zbumjenim, nesigurnim, bezndanim, a nemali broj kršćana dijeli to stanje duha. Brojni su zabrinjavajući znakovi koji na početku trećega tisućljeća uzneniruju obzor europskog kontinenta... To su gubitak kršćanskog pamćenja i naslijeda, praćeno s nekom vrstom agnosticizma i religioznog indiferentizma, zbog čega mnogi Euopljani ostavljaju dojam da žive bez duhovnih korijena, kao nasljednici što su spiskali svoju baštinu, koju im je povijest namrla (CUE 7)... Taj gubitak kršćanskog pamćenja prati neka vrsta straha od budućnosti (isto 8)?". Papa navodi i druge razloge pomutnje.

No on tu raščlambu današnjih prilika u Europi započinje s citatom iz našega naslova i s prvim podnaslovom: Krist je uvijek s nama! Dakle, "u doba progona, nevolja i zbumjenosti Crkve, u doba pisca Otkrivenja, riječ koja odzvanja u viđenju jest riječ nadel! «Ne boj se! Ja sam Prvi i Posljednji i Živi! Tako se nalazimo pred Evanđeljem, «radosnom viješću», koja je sama Isus Krist. U Njemu cijelokupna povijest ima početak, smisao, smjer i ispunjenje. U Njemu i s Njim, u njegovoj smrti i uskrsnuću sve je već rečeno... On je prisutan i djelatan u svojoj Crkvi koja molí. On je i onaj koji dolazi po poslanju i djelovanju Crkve tijekom povijesti. Dolazi na kraju vremena da sve dovrši" (CUE 6). Iz te darovane sigurnosti mi se suočavamo s izazovima. Ali mi prihvaćamo i zadaće u našoj mjesnoj Crkvi, u Crkvi u Domovini i svijetu kako bismo bili dostojni dara. Nepokolebljivi, ustrajni i vjerni!

Nadbiskup

10. 09. 2003. ZASJEDANJE STALNOG VIJEĆA HBK U ZADRU – U Nadbiskupskom domu u Zadru održano je zasjedanje Stalnog vijeća HBK radi pripreme jesenskog zasjedanja Konferencije u Hvaru. Na sjednici su bili članovi Stalnog vijeća mons. Josip Bozanić, mons. Marin Srakić, mons. Mile Bogović, mons. Ivan Prenda te mons. Vjekoslav Huzjak, glavni tajnik HBK.

13-15. 09. 2003. NADBISKUP U SLOVAČKOJ – Na poziv mons. Jana Sokola, nadbiskupa trnavskog-bratislavskoga, o. Nadbiskup je sudjelovao u Euharistiji i svečanostima u prilici posjeta Pape Ivana Pavla II. toj nadbiskupiji u Slovačkoj. Nadbiskup Sokol je bio sudionik Papina posjeta Zadru, u lipnju ove godine.

13/14. 09. 2003. BLAGOSLOV NOVE CRKVE U KISTANJAMA – Mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru, blagoslovio je novi kip sv. Nikole, biskupa, naslovnika župe Kistanje te sudjelovao na recitalu koji je održan u povodu 700. obljetnice prvog spomena župe Janjevo, odakle su današnji stanovnici Kistanja doselili. Sutradan, na blagdan Uzvišenja sv. Križa, 14. rujna, predvodio je svečanu koncelebraciju te blagoslovio novoizgrađenu župnu crkvu sv. Nikole i novi oltar.

16. 09. 2003. POSJET SJEMENIŠTU – O. Nadbiskup je posjetio Nadbiskupsko sjemenište "Zmajević" i susreo se s odgojiteljima i sjemeništarcima upisanim u šk. god. 2003/2004.

17. 09. 2003. PROMOCIJA NOVE KNJIGE DRA PERIČIĆA – U dvorištu Nadbiskupskog sjemeništa "Zmajević" održana je promocija nove knjige svećenika mons. dr. Eduarda Peričića: *Povijest i vjera roda moga hrvatskoga*. Među ostalima nazočili su Nadbiskup u miru i mons. Mile Bogović, biskup gospicko-senjski.

18. 09. 2003. PROMOCIJA STUDENATA VTKŠ U ZADRU – O. Nadbiskup je predsjedao svečanostima promaknuća diplomiranih studenata Visoke teološko-katehetske škole u Zadru. Diplomiralo je do sada 47 studenata. Promocija je održana u svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru a diplome je uručio prof. dr. sci. Josip

Balban, dekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu. Na svečanosti su govorili o. Nadbiskup, mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru i prof. dr. sci. Ante Uglešić, prorektor Sveučilišta u Zadru.

18. 09. 2003. BLAGOSLOV NOVIH ZVONA SV. MARIJE – Navečer je o. Nadbiskup, u Samostanu Benediktinki sv. Marije u Zadru, predvodio Službu Riječi i blagoslovio tri nova zvana koje je samostan nabavio za drevnu crkvu sv. Marije. Zvana su postavljena u zvonik koji je iz doba hrvatsko-ugarskoga kralja Kolomana.

19. 09. 2003. SVEČANOST DODIJELE EUROPSKE ZASTAVE – Na Narodnom trgu u Zadru, o. Nadbiskup je, zajedno s Nadbiskupom u miru, prisustvovao svečanosti dodjele počasne zastave Europske zajednice gradu Zadru (prvome u Hrvatskoj). Proslava se odvijala u okviru susreta europskog gradova srednje veličine u Zadru.

20. 09. 2003. POSVETA CRKVE U BENKOVCU – O. Nadbiskup je posvetio novu župnu crkvu Rođenja Marijina – Male Gospe u Benkovcu, uz sudjelovanje Nadbiskup u miru, velikog broja koncelebranata i brojnoga puka.

18-21. 09. 2003. SEMINAR O. MANJAKALA – U Košarkaškoj dvorani "Jazine" u Zadru održan je Katolički seminar kojeg je predvodio o. James Manjakal, MSFS, svećenik iz Indije, na kojem je sudjelovao 4-5 tisuća vjernika. Nadbiskup u miru predvodio je koncelebraciju 20. rujna u sklopu seminara.

21-24. 09. 2003. NADBISKUP U RIMU – O. Nadbiskup je boravio u Rimu radi potreba Nadbiskupije.

25. 09. 2003. SJEDNICA UV HRVATSKOG CARITASA – U hotelu "Salve Regina" u Bistrici, o. Nadbiskup je predsjedao sjednici Upravnog odbora Hrvatskog Caritasa. Na dnevnom redu su bili brojni izvještaji iz svih područja djelovanja Caritasa i ostvarivanja različitih programa. Određena je i tema za Nedjelju Caritasa 2003. – problem ovisnosti.

duhovne obnove sestara Družbe Kćeri milosrđa, o. Nadbiskup je u župnoj crkvi u Ugljanu, zajedno sa župnikom don Ivom Borićem, slavio Euharistiju preko koje je nekoliko sestara obnovilo svoje redovničke zavjete.

10. 08. 2003. NOVI ŽUPNIK U POSEDARJU I PODGRADINI – O. Nadbiskup je na župnim Misama predstavio župnim zajednicama u Posedarju i Podgradini novoga župnika, o. Marijas Fundaka, pavilna.

15. 08. 2003. SVETKOVINA VELIKE GOSPE – Na Veliku Gospu o. Nadbiskup je prije podne predvodio Euharistiju u Škabrnji, zajedno s don Zdenkom Dundovićem, uz brojno sudjelovanje puka. Navečer je predvodio Euharistiju u svetištu Gospe Maslinske na Belafuži u Zadru. Nadbiskup u miru, mons. Marijan Oblak, predvodio je svečanu koncelebraciju u Pagu.

Rujan, 2003.

31. 08. – 3. 09. 2003. DUHOVNE VJEŽBE – S grupom svećenika Zadarske nadbiskupije, o. Nadbiskup je obavio duhovne vježbe u Samostanu sv. Pavla na Školjiku, koje je predvodio mons. dr. Milan Simčić, riječki svećenik iz Rima.

4. 09. 2003. NADBISKUP PRIMIO ŽUPNE VIJEĆNIKE IZ JASENICA – U Nadbiskupskom domu u Zadru, o. Nadbiskup je primio članove Župnog vijeća Jasenica koji su Nadbiskupu iznijeli neke potrebe svoje župe, posebno zabilještivost za mlađi naraštaj kojeg pogledaju, među ostlim, i posljedice nedavnoga rata kada su sve obitelji bile iseljene iz župe.

5-7. 09. 2003. SLAVLJE U LUDBREGU – U nedjelju, 7. rujna, o. Nadbiskup je na poziv msgr. Marka Culeja, varaždinskog župnika, predvodio veliku procesiju i euharistijsko slavlje u svetištu Predragocjene Krvi Kristove u Ludbregu. U subotu, 6. rujna, koncelebrirao je u Misi koju je, zajedno s procesijom, predvodio mons. Marijan Oblak, zadarski nadbiskup u miru. Za boravku u Varaždinu Nadbiskupi su s Biskupom domaćinom posjetili neke župe

22. 08. 2003. BLAGDAN KRALJICE MIRA – O. Nadbiskup je predvodio Euharistiju i procesiju s Marijinim kipom ulicama zadarske župe Kraljice mira, Zadar-Stanovi.

23/24. 08. 2003. KRIZMA NA ISTU – O. Nadbiskup je boravio na o. Istu te preko sv. mise podijelio sakramenat sv. Potvrde grupi mlađih Isćana te jednoj odrasloj osobi podijelio također sakramente kršćanske inicijacije.

25. 05. 2003. POGLAVARICA MILOSRDNICA U ZADRU – Časna majka Blaga Bunčuga, vrhovna poglavarica Sestara milosrdnica u Hrvatskoj, boravila je u Zadru kod svojih sestara. Tom prigodom je posjetila o. Nadbiskupa i s njime razgovarala o djelovanju sestara u Zadarskoj nadbiskupiji.

među kojima se ističe posebno Belec po umjetnički prebogatoj, baroknoj crkvi.

8. 09. 2003. OPROŠTAJ S NUNCIJEM EINAUDIJEM – U prigodi oproštaja apostolskog nuncija u Hrvatskoj, msgr. Giulija Einaudi, o. Nadbiskup je zajedno s Nadbiskupom u miru, bio na primanju u Apostolskoj nunciaturi, zatim u dvorani "Vijenac" na Kaptolu na predstavljanju knjige: *Giulio Einaudi - Dragocjeno služenje Crkvi*, u izdanju HBK, te na svečanom euharistijskom slavlju u Katedrali kojeg je zajedno s hrvatskim nadbiskupima predvodio mons. Giulio Einaudi.

9. 09. 2003. SPOMEN 510. OBLJETNICE KRBAVSKE BITKE – Zajedno s gotovo svim hrvatskim nadbiskupima, o. Nadbiskup i Nadbiskup u miru sudjelovali su u svečanom euharistijskom slavlju u Udbini, u prigodi spomena 510. godišnjice Krbavske bitke i označavanja početka izgradnje nove crkve hrvatskih mučenika u toj župi. Crkva se gradi na inicijativu gospičko-senjskoga biskupa mons. dr. Mile Bogovića, uz podršku Hrvatskog sabora, HAZU, Matice Hrvatske i Hrvatske biskupske konferencije.

SVETA STOLICA

25. OBLJETNICA PONTIFIKATA PAPE IVANA PAVLA II:

ČESTITKA OCA NADBISKUPA SVETOM OCU ZA SREBRNI JUBILEJ

Sveti Oče!

Vaša je Svetost pred dvadeset i pet godina preuzeila Petrovu službu u Svetoj Rimskoj Crkvi. Svi smo zahvalni Gospodinu što nam je dao izvrsnog Pastira po Presvetom Srcu, koji nam neumorno i vjerno sujedoči Boga, Oca našeg nebeskog.

U ovom svečanom trenutku, zajedno sa svim svećenicima Zadarske nadbiskupije, okupljeni na mjesecnom susretu u Malom sjemeništu, upućujemo Vam najiskrenije čestitke povodom Vašeg srebrnog Jubileja u upravljanju Kristovom Crkvom.

S neizmjernom radošću, sjećamo se Vašeg pastoralnog posjeta našoj Nadbiskupiji i gradu Zadru, proteklog lipnja, na kojem Vam uvijek zahvaljujemo.

Uz najsrdačnije čestitke, uvijek odani Vašoj Svetosti.

Mons. Ivan Prendža, nadbiskup i svi svećenici Zadarske nadbiskupije

Sveta Marija, Majko Božja i Majko naša,
sjeti se svih svojih sinova i kćeri,
i priteci nam u pomoć.

Vodi nas na susret s Kristom, koji je Put, Istina i Život.

Isprosi nam od Oca darove Duha Svetoga,
zaštitu od zamki i izbavljenje od zla.

Pomozi nam da u svakoj prilici svjedočimo o rodnosti ljubavi
i istinskom smislu života.

Nauči nas s Tobom zajedno graditi kraljevstvo Tvoga Sina,
Kraljevstvo pravde, ljubavi i mira.

Molitva koju je izrekao Papa u Zadru, 9. lipnja 2003.

Papina poruka za Svjetski misijski dan, nedjelja 19. listopada 2003.

«S krunicom u ruci biti blagovjesnici Krista svim narodima»

1. Od samog sam početka želio staviti svoju papinsku službu pod posebnu zaštitu Marije. Zatim sam više put pozvao cijelu vjerničku zajednicu da proživi iskustvo posljednje večere, gdje učenici "bijahu jednodušno postojani u molitvi sa... Marijom, majkom Isusovom" (Dj 1,14). Već u prvoj enciklici Redemptor hominis pisao sam kako je samo u ozračju gorljive molitve moguće "primiti Svetoga Duha koji silazi na nas i tako postati Kristovi svjedoci 'sve do kraja zemlje', poput onih što na dan Duhova izidoše iz dvorane Posljednje večere u Jeruzalemu" (br. 22).

Crkva postaje sve više svjesna da je "majka" poput Marije. Ona je "zipka – pisao sam u buli "Incarnationis mysterium", u povodu Velikog jubileja 2000. – u koju Marija polaže Isusa i povjerava ga svim narodima na klanjanje i razmatranje" (br. 11). Tim duhovnim i misijskim putom namjerava nastaviti, uvijek u pratnji Presvete Djevice, Zvijezde nove evangelizacije, sjajne zore i sigurne vodilje našeg hoda (usp. Novo millennio ineunte, 58).

Marija i poslanje Crkve u Godini krunice

2. Proteklog listopada, zakoračivši u 25. obljetnicu svoje papinske službe, gotovo kao duhovni produžetak jubilejske godine, proglašio sam posebnu godinu posvećenu ponovnom otkrivanju molitve krunice, tako drage kršćanskoj tradiciji. Godina je to koja će se živjeti pod posebnim pogledom one koja je, prema Božjem tajanstvenom naumu, svojim "da" omogućila spasenje ljud-

skog roda, i s neba nastavlja štititi one koji joj se utječu posebno u teškim životnim trenucima.

Želja mi je da Godina krunice bude za vjernike na svim kontinentima povlaštena prigoda za produbljivanje smisla njihova kršćanskog poziva. U školi Djevice i naslijedujući njezin primjer, svaka će zajednica moći učiniti da bolje dođe do izražaja njezin "kontemplativni" i "misionarski" vidik.

Ako Svjetski misijski dan, koji se podudara upravo sa završetkom te posebne marijanske godine, bude dobro pripremljen, dat će velikodušniji poticaj na tu zauzetost crkvene zajednice. Utjecati se s povjerenjem Mariji svakodnevnim moljenjem krunice i razmatranjem otajstava Kristova života istaknut će se kako poslanje Crkve mora prije svega biti poduprto molitvom.

Stav "slušanja", na kojeg navodi molitva krunice, približava vjernike Mariji koja "u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu" (Lk 2,19). Često razmatranje Božje Riječi postaje vježba kojom učimo živjeti "u životu zajedništvu sa Isusom po – mogli bismo reći – srcu njegove Majke" (Rosarium Virginis Mariae, 2).

Kontemplativnija Crkva: razmatrano Kristovo lice

3. Cum Maria contemplerum Christi vultum! Često mi se u sjećanje vraćaju te riječi: razmatrati Kristovo "lice" s Marijom. Kada govorimo o Kristovu "licu" mislimo na njegov ljudski lik u

20. 07. 2003. PODJELA AKOLITATA – U župnoj crkvi sv. Anselma u Ninu, o. Nadbiskup je podijelio službu akolitata trojici bogoslova Nadbiskupije zadarske: Dariju Mataku, Ivanu Rončeviću i Vjekoslavu Džapiću.

21. 07. 2003. POSJET FRANJEVAČKOG PROVINCIJALA – O. dr. P. Tolić, provincial Provincije Presvetog Otkupitelja iz Splita zajedno s o. Krunom Bekavcem, ekonomom Provincije, posjetio je o. Nadbiskupa. Razgovarali su o djelovanju Otaca franjevaca u Zadarskoj nadbiskupiji i o novim mogućnostima pastoralnog rada vezanog za obnovu samostana u Karinu.

22. 07. 2003. KAMEN TEMELJAC DOGRADNJE KLASIČNE GIMNAZIJE – Na gradilištu, uz Trg serdara Stojana Jankovića u Zadru, održana je svečanost polaganja kamena temeljca za dogradnju Nadbiskupske klasične gimnazije. U prigodnoj svečanosti u temelje je postavljen kamen što ga je blagoslovio Papa Ivan Pavao II a zajednički su ga položili g. Radomir Čačić, ministar graditeljstva i obnove u Vladi RH i o. Nadbiskup. Bili su nazočni brojni ravnatelji zadarskih srednjih škola, roditelji i učenici Nadbiskupske klasične gimnazije. Rok izgradnje je jedna godina.

24. 07. 2003. SUSRET S POMOĆNIKOM MINISTRA OBNOVE U BENKOVCU – U župnoj kući u Benkovcu o. Nadbiskup se sastao s pomoćnikom ministra obnove i graditeljstva, g. Lovrom Pejkovićem, radi razmatranja pitanja nezbrinutih doseljenika koji moraju napustiti kuće odseljenih Srba. Postoje dobri izgledi za rješenje tog teškog pitanja.

26. 07. 2003. HODOČAŠĆE NA PIŠKERU U KORNATIMA – U crkvi Marijina rođenja u

uvali Piškera na otoku Jadro u Kornatima, o. Nadbiskup je predvodio koncelebrirano misno slavlje. Postoji već duga tradicija slavljenja Mise u zadnju subotu u srpnju kada hodočaste brojni vjernici s Dugog otoka, posebno iz župe Sali, kojoj pripada ribarska crkva u Piškeri. Ove godine župa Sali je postavila u crkvu lijepo uređene panoe o povijesti te crkve, izgradene u 16. stoljeću.

26. 07. 2003. VEČER HRVATSKE GLAGOLJAŠKE BAŠTINE U SV. DONATU – U sklopu Glazbenih večeri u sv. Donatu održana je već šesta Večer hrvatske glagoljaške baštine na kojoj su starohrvatske glagoljaške liturgijske napjeve izvodili crkveni pjevači iz župa Omišalj na o. Krku (Krčka biskupija), Šepurine na o. Prviću (Šibenska biskupija) te Sestrinja (Zadarska nadbiskupija), a kojem je nazočio i o. Nadbiskup.

28. 07. 2003. AUTOR FILMA "SVETI OČE" KOD NADBISKUPA – O. Nadbiskup je primio g. Vladu Zrnića, autora filma "Sveti Oče" i tom prigodom se dogovorili da taj film o Papinu pohodu Zadru bude zastupljen na festivalu vjerskih filmova u Europi.

28. 07. 2003. SUSRET S ŽUPNIM VIJEĆIMA POSEDARJA I PODGRADINE – O. Nadbiskup je zajedno s mons. Ivanom Mustaćem, generlanim vikarom, primio članove župnih vijeća Posedarja i Podgradine.

29. 07. 2003. SASTANAK KOORDINACIJE ZA DOGRADNU GIMNAZIJE – U uredu o. Nadbiskupa održan je sastanak svih čimbenika za dogradnju Nadbiskupske klasične gimnazije: projektanta, nadzora, izvođača radova i predstavnika Nadbiskupije. Dogovorena je dinamika sastanka i način rada na izgradnji zgrade.

Kolovoz, 2003.

4. 08. 2003. SUSRET S GLAVNIM UREDNIKOM ZADARSKOG LISTA – G. Luka Perić, v. d. glavnog urednika Zadarskog lista, posjetio je o. Nadbiskupa. Razgovarali su o nekim neprimjerenim napisima u tom listu pred posjet Svetog Oca Zadru kao i o događajima oko smrti svećenika don Mije Stjepića.

5. 08. 2003. BLAGOSLOV VOJNOG ORDINARIJATA – O. Nadbiskup je sudjelovao u svečanoj Euharistiji i blagoslovu nove zgrade Vojnog ordinarijata u Zagrebu.

6. 08. 2003. OBNOVA ZAVJETA SESTARA KĆERI MILOSRĐA NA UGLJANU – Na kraju

KRONIKA

Srpanj, 2003.

1. 07. 2003. SJEDNICA KOORDINACIJSKOG ODBORA – U prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata sastao se Koordinacijski odbor za pripremu posjeta pape Ivana Pavla II. Zadru. Na dnevnem redu je imao osvrt na Papin posjet, organizaciju i troškove. Sa zadovoljstvom je konstatirano da je finansijska konstrukcija posjeta pokrivena dodijeljenim iznosom hrvatske Vlade, donatorskim prilozima te doprinosom Nadbiskupije, Grada i Županije.

2. 07. 2003. VODSTVO MARIJINE LEGIJE KOD NADBISKUPA – Vodstvo Kurije Marijine legije u Nadbiskupiji zadarskoj susrelo se u Nadbiskupskom ordinarijatu s. o. Nadbiskupom. Razgovarali su o rastu broja prezidija u Nadbiskupiji i potrebi imenovanja duhovnika za Marijinu legiju.

3. 07. 2003. SJEDNICA EKONOMSKOG VIJEĆA I ODBORA ZA IZGRADNJU – U dvorani Nadbiskupskog ordinarijata o. Nadbiskup je predsjedao 13/II. sjednici Ekonomskog vijeća Nadbiskupije zadarske. Vijeće je razmotrilo udio Nadbiskupije u troškovima Papina posjeta Zadru te rješavalo prispjele predmete. Istoga dana održana je sjednica Odbora za obnovu i izgradnju Nadbiskupije zadarske. Razpravljalo se o dinamici izgradnje nove crkve u Smilčiću i pripremama za izgradnju crkvi u Korlatu, Perušiću, Tinju i Polaći.

6. 07. 2003. HODOČAŠĆE U VRANU – O. Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu na pučkom hodočašću sv. Nediljice u Vrani. Župnik Vrane, don Šimun Šindija, nastavio je uređivati prostor i okoliš župne crkve koji je sve prikladniji za hodočasnike.

6. 07. 2003. KRIZMA U SALIMA – U župi Saliji, Nadbiskup u miru je, preko sv. Mise, slavio sakramenat sv. Potvrde (17 krizmanika).

6. 07. 2003. POKOP DON MIJE STIJEPIĆA – O. Nadbiskup je predvodio sprovodnu Misu za pokojnog don Miju Stijepića u Posedarju te sprovodni obred na gradskom groblju u

Zadru. Na oba mesta je bilo opaženo veliko sudjelovanje klera i vjernika.

7-10. 07. 2003. DUHOVNE VJEŽBE – U Franjevačkom samostanu sv. Duje u Kraju, održan je prvi krug duhovnih vježbi za svećenike Zadarske nadbiskupije. Vodio ih je fra Andrija Bilokapić. Sa svećenicima je sudjelovao i Nadbiskup u miru.

9. 07. 2003. NADBISKUPU OBITELJI STIJEPIĆ – U župnoj kući u Posedarju o. Nadbiskup se susreo s majkom, braćom i sestrama pok. don Mije Stijepića. Nadbiskup je s obitelji htio podijeliti bol i neizvjesnost oko njegove smrti.

13. 07. 2003. POSJET ŽUPI ZEMUNIK – O. Nadbiskup je posjetio rodnu župu, predvodio nedjeljnu Euharistiju u župnoj crkvi te posjetio redovnice Kćeri milosrđa koje djeluju u župi.

13. 07. 2003. KRIZMA U ZAGLAVU I ŽMANU – Nadbiskup u miru podijelio sakramenat sv. Potvrde preko sv. Mise u župama Zaglav (10 krizmanika) i Žman (5 krizmanika).

14. 07. 2003. SJEDNICA KONZULTORA – Pod predsjedanjem o. Nadbiskupa, u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, održana je sjednica Zbora savjetnika Nadbiskupije zadarske. Na sjednici se raspravljalo o tekućim pastoralnim potrebama i nekim promjenama u Nadbiskupiji.

15. 07. 2003. NADBISKUP PRIMIO VODITELJA CENTRA ZA PODUZETNIŠTVO – G. Pave Ivić, voditelj Centra za poduzetništvo posjetio je o. Nadbiskupa, predstavivši mu neke mogućnosti izgradnje nove crkve u Novom Bokanju i mogućnosti sudjelovanja nekih gospodarskih tvrtki u tome.

16. 07. 2003. POSJET OTACA VERBITA – Provincijal Družbe Božje Riječi iz Mödlinga posjetio je o. Nadbiskupa i tom prigodom mu iznio plan nekih personalnih promjena koje se tiču djelovanja Verbita u Zadarskoj nadbiskupiji.

kojem blista vječna slava jedino-rođenog Sina Očeva (usp. Iv 1,14): "Slava božanstva blista na Kristovu licu" (isto, 21). Razmatranje Kristova lica vodi dubljoj duhovnoj spoznaji njegova otajstva. Razmatrati Isusa očima vjere potiče da se pronikne u otajstvo Bogatrostva. Kaže Isus: "Tko je vidio mene, video je i Oca" (Iv 14,9). S krunicom napredujemo na tom mističnom putu "u zajedništvu s njegovom (Kristovom) Presvetom Majkom i u njezinoj školi" (Rosarium Virginis Mariae, 3). Štoviše, sama Marija postaje našom učiteljicom i vodiljom. Pod djelovanjem Duha Svetoga, pomaže nam steći onu "mirnu odvažnost" koja nas potiče da drugima prenosimo iskustvo o Isusu i nadu koja nas pokreće (usp. Redemptoris missio, 24).

Gledajmo uvijek u Mariju, nenadmašni uzor! U njezinoj duši sve riječi evanđelja nalaze izvanredan odjek. Marija je kontemplativni "spomen" Crkve, koja živi u želji da se dublje sjedini sa svojim Zaručnikom kako bi imala još prodorniji utjecaj u našem društvu. Kako reagirati na velike probleme, na patnje nevinih, nepravde koje se čine nadutom drskošću? U poslušnoj školi Marije, naše Majke, vjernici uče prepoznati u prividnoj "Božjoj šutnji" Riječ koja odzvanja u tišini za naše spasenje.

Svetija Crkva: naslijedovano i ljubljeno Kristovo lice

4. Svi su vjernici po krštenju pozvani na svetost. Drugi vatikanski koncil u dogmatskoj konstituciji Lumen gentium ističe kako se opći poziv na svetost sastoji u pozivu svima na savršenstvo ljubavi.

Svetost i misija su nerazdvojni vidici poziva svakog krštenika. Zauzetost oko postizanja sve veće svetosti čvrsto je povezana sa obvezom širenja poruke spasenja. "Svaki je vjernik", podsjećao

sam u Redemptoris missio, "pozvan na svetost i na misiju" (br. 90). U razmatranju otajstava krunice, vjernik biva ohrabren da naslijedi Krista i dijeli njegov život sve do tada da zajedno sa svetim Pavlom može reći: "Živim, ali ne više ja, nego živi u meni Krist" (Gal 2,20).

Ako sva otajstva krunice predstavljaju važnu školu svetosti i evangelizacije, otajstva svjetla ističe posebne vidike našeg "evanđeoskog" naslijedovanja. Isusovo krštenje na Jordanu podsjeća kako je svaki krštenih izabran da u Kristu bude predodređen za "posinstvo" (Ef 1,5, usp. Gaudium et spes, 22). Na svadbi u Kani Mariji poziva na poslušno slušanje Riječi Gospodnje: "Što god vam rekne, učinite!" (Iv 2,5). Navještaj Kraljevstva i poziv na obraćenje jasno su poslanje svih da se zapute putom svetosti. U Preobraženju Isusovu krštenik kuša radost koja ga čeka. Razmatrajući otajstvo euharistije, često se vraća u dvoranu Posljednje večere, gdje je božanski Učitelj ostavio svojim učenicima najdragocjenije blago: samoga sebe u Oltarskom sakramantu.

U određenom smislu riječi koje izgovara Djevica u Kani tvore marijansku pozadinu svih otajstava svjetla. Navještaj Kraljevstva koje je blizu, poziv na obraćenje i milosrđe, Preobraženje na Taboru i ustanovljenje euharistije nalaze naime u Marijinu srcu jedinstven odjek. Marija upire svoj pogled u Krista, pohranjuje svaku njegovu riječ i pokazuje svima nama kako da budemo istinski učenici njegovog Sina.

Crkva više misionarska: navještano Kristovo lice

5. Ni u jednom dobu Crkva nije imala toliko mogućnosti za navještanje Isusa kao što ih ima danas, zahvaljujući razvoju sredstava društvenog priopćivanja. Upravo zato Crkva je danas pozvana da u njezinoj blistavijoj

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

NOVI HRVATSKI KARDINAL ZAGREBAČKI NADBISKUP JOSIP BOZANIĆ

Nadbiskup zagrebački Josip Bozanić rođen je 20. ožujka 1949. godine u Rijeci, od oca Ivana i majke Dinke rođene Valković. Osnovnu školu je pohađao u Vrbniku na otoku Krku, a klasičnu gimnaziju u Pazinu, gdje je maturirao 1968. godine. Iste jeseni započinje filozofskoteološki studij u Rijeci, ali ga je u polovici akademске godine morao prekinuti zbog odsluženja vojne obveze. Po odsluženju vojne obveze nastavlja bogoslovski studij u Rijeci, a završava ga u Zagrebu gdje je diplomirao na Katoličkome bogoslovnom fakultetu.

Krčki biskup Karmelo Zazinović zaredio ga je za svećenika 29. lipnja 1975. godine u Krku. Iste je godine imenovan biskupskim tajnikom. Tu je službu vršio od 1975. do 1976. i od 1978. do 1979. godine. U međuvremenu od 1976. do 1978. bio je župni vikar u Malom Lošinju te upravitelj župe Veli Lošinj.

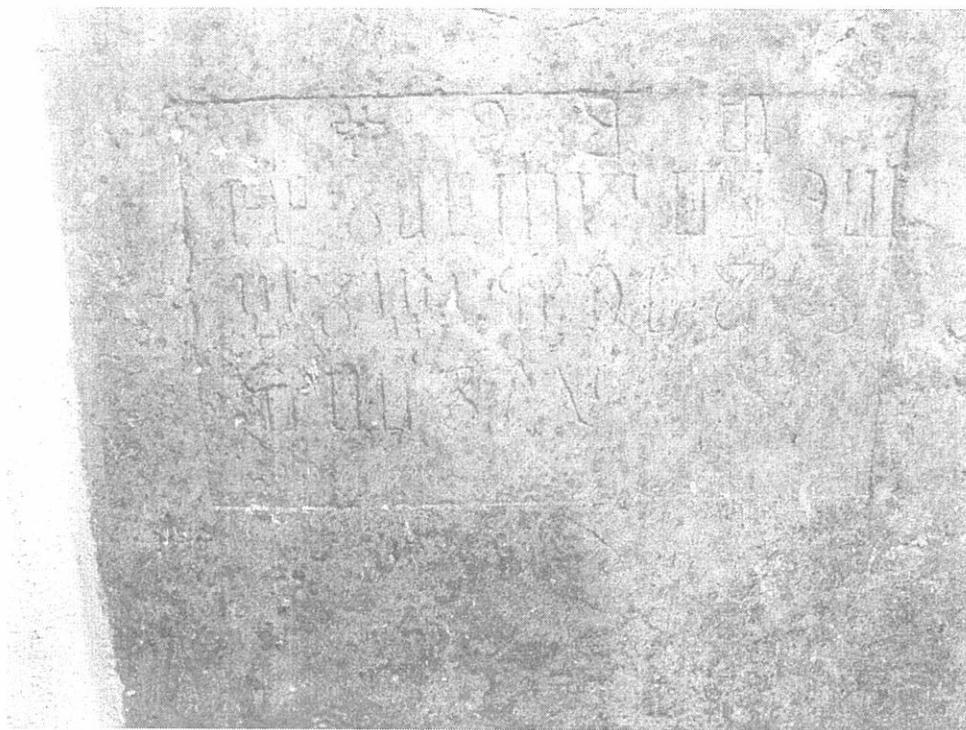
U to vrijeme upisao je i postdiplomski studij na Katoličkome bogoslovnom fakultetu u Zagrebu gdje je 1979. godine postigao diplomu magistra teologije u dogmatskoj specijalizaciji. Biskup ga šalje na daljnji studij u Rim gdje je kao pitomac Papinskoga hrvatskog zavoda sv. Jeronima nastavio studij teologije na Gregorijanskom papinskom sveučilištu i potom crkveno pravo na Lateranskom sveučilištu te postigao diplomu licencijata iz crkvenog prava. Po povratku iz Rima imenovan je kancelarom Biskupskog ordinarijata 1986. godine, a 1987. generalnim vikarom Krčke biskupije. Od 1988. do 1997. godine predaje dogmatsku teologiju i crkveno pravo na Teologiji u Rijeci. Kad je godine 1987. osnovana Komisija iustitia et pax BKJ, bio je uz predsjednika biskupa Srećka Badurinu potpredsjednik komisije. Tu je dužnost obnašao do 1993. godine.

Papa Ivan Pavao II. imenovao ga je biskupom koadjutorom krčkim 10. svibnja 1989. godine. Za biskupa ga je zaredio kardinal Franjo Kuharić u krčkoj katedrali 25. lipnja 1989. godine. Službu biskupa koadjutora obavlja do 14. studenoga 1989, kada postaje dijecezanski biskup krčki. Za vrijeme bolesti nadbiskupa metropolita riječko-senjskog dr. Antona Tamaruća bio je od 5. lipnja 1996. do 22. studenoga 1996. godine apostolski administrator Riječko-senjske nadbiskupije. U Biskupskoj konferenciji obavlja razna zaduženja. Od 1989. do 1997. godine bio je predsjednik Vijeća za laike. U više mandata član je Biskupske komisije za Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu. Više je puta predstavljao našu Biskupsku konferenciju na zasjedanjima biskupskih konferencija po raznim zemljama Europe kao i u međukonferencijskim tijelima. Kad je 1993. ustavljena Hrvatska biskupska konferencija, bio je u svim mandatima član Stalnoga vijeća HBK. Od početka je član, a od 1996. i predsjednik Komisije HBK za odnose s državom. U to su vrijeme sklopljeni međunarodni ugovori između Svetе Stolice i Republike Hrvatske.

Zagrebačkim nadbiskupom imenovan je 5. srpnja 1997. godine, a službu zagrebačkog nadbiskupa i metropolita preuzeo je 4. listopada 1997. godine. Iste je godine izabran za predsjednika Hrvatske biskupske konferencije. Godine 2002. ponovno je izabran za predsjednika HBK. Godine 1998. kao zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK pozdravio je Svetog Oca u Zagrebu za njegova drugog apostolskog pohoda Hrvatskoj, a u Mariji Bistrici u obredu beatifikacije zamolio Svetog Oca da kardinala Alojzija Stepinca proglaši blaženim. Na blagdan blaženog Alojzija Stepinca, 10. veljače 2002. najavio je

Fučić još donosi izgubljeni glagoljski natpis u dva retka iz 1502. koji je danas prekiven slijem betona.

Na gornji natpis iz 1485. osvrće se u svojoj knjizi *Obredne gomile* don Ante Škobalj / Sveti Križ na Čiovu, 1970. str. 375./. On naziva taj glagoljski spomenik "stećak s plitkom pravokutnom udubinom, u kojoj je natpis isписан pravilnim glagoljskim slovima. Iznad natpisa izrađen je u reljefu polumjesec s krakovima prema gore i na svakom vršku kraka jedna mala sedmerokraka zvijezda, što predstavlja rijetkost među simbolima i ukrasima stećaka".

Glagoljski natpis iz Vlašića

Prof. dr. Luka Jelić u svojoj knjizi «Fontes historici» - Vegliae, MCMVI. (XIX. stoljeće, str. 116.), iznosi da se u župi čuvaju Libri baptiz. nesređeni od god. 1739. a sređeni od 1871. Tako slično i Matice vjenčanih i umrlih. I na posudicama za sv. ulja inicijali su utisnuti glagoljskim slovima.

Broj stanovnika

Listajući starije Šematizme nailazimo na sljedeće podatke: Vlašići su god. 1760. imala 76 žitelja. Godine 1843. – 99. duša. God. 1856. – 104 stanovnika. God. 1870. – 148. st. God. 1900. – 191 st. God. 1911. – 60 kuća i 232 st. God. 1936. – 342 st. God. 1976. – 250 st. Danas oko 250 stanovnika.

Već duže vrijeme nema župnika u selu pa im dolazi u pastoralne svrhe (Misa, sakramente, vjeronaute...) župnik iz Povljane. Pred stotinjak godina imali su Vlašići oko tri stotine nastanjenih kuća, a danas je nastanjenih oko stotinu, niti svaka druga. Župa je bez djece pa su krštenja rijetka, a vjenčanja još rjeđa. Odselili ljudi u daleki svijet,

Unutrašnjost župne crkve sv. Jeronima

Zvona. Uz crkvu je naslonjen četverokutni zvonik, ukrašen dvostrukim prozorima sa sve četiri strane. Spominje ga povjesničar C. F. Bianchi – god. 1870. U njemu su dva zvona. Veliko zvono ima po sredini natpis: NA SLAVU BOGA I ČAST SV. JERONIMA, 1951. Ukrašeno je stiliziranim grožđem i lišćem, a u medaljonu nosi natpis: ODLIKOVANA LJAVAONICA ZVONA – ZAGREB.

Manje zvono nosi po sredini isti natpis kao i veliko: NA SLAVU BOGA I ČAST SV. JERONIMA. NABAVILA ŽUPA VLAŠIĆI 1951.

"Zvona zvone din-don, din-don.
Selo bez mlađih ljudi, prazan dom"

/Don Ivan Kevrić/

Glagoljica

Da su Vlašići stara glagoljaška župa svjedoče župne matice, pjevanje... Posebno glagoljski natpis, uklesan na kamenoj nadgrobnoj ploči pred ulazom u župnu crkvu sv. Jeronima. Ovjejkovječio ju je akademik dr. Branko Fučić u svojoj vrijednoj knjizi *Glagoljski natpisi*, izd. JAZU, Zgb. 1982. str. 360. Natpis potječe iz 1485. god. a govori da je pop Ivan Tešić dao izgraditi grob za sebe i svoju rodbinu. Iznad natpisa uklesani su polumjesec i dvije zvijezde. Natpis glasi: Č.V.O.D. POP IVAN TEŠIĆ SEBI I SVOJIMA.

Drugu nadbiskupijsku sinodu i započeo pripremu.

Sudjelovao je u Rimu na obje Posebne biskupske sinode za Europu 1991. te 1999. godine. Na drugoj sinodi izabran je i od Ivana Pavla II. potvrđen za člana

Posebnog vijeća za Europu pri Tajništvu biskupske sinode u Rimu. Godine 2001. izabran je za prvoga potpredsjednika Vijeća europskih biskupskih konferencija. Član je Kongregacije za bogoštovlje i disciplinu sakramenata i Papinskog vijeća za laike.

ČESTITKA O. NADBISKUPA I ZADARSKOG PREZBITERIJA KARDINALU BOZANIĆU

Preuzvišeni oče Nadbiskupe!

Svećenici Nadbiskupije zadarske, okupljeni na mjesecičkoj svećeničkoj rekolekciji u listopadu šalju Vam svoje iskrene čestitke prigodom imenovanja za kardinala svete rimske Crkve. Zahvalni smo Svetom Ocu Ivanu Pavlu II. što je time, počastivši Vašu osobu, počastio i iskazao svoju ljubav prema hrvatskom narodu i prema našoj Crkvi. Od sada će i Vaša riječ za dobrobit hrvatske Države i naroda imati još snažniji utjecaj, kako u domaćoj javnosti tako i pred svijetom.

Vjerujemo da ćete sada još više moći doprinijeti glasu naše Crkve i naroda u zajednici Crkava Europe i svijeta, kao i u srcu same Crkve gdje ćete kao kardinal pomagati Svetom Ocu u upravljanju sveopćom Crkvom. Mi Vam obećajemo u Vašem služenju Crkvi svoje molitve i podršku.

Nadbiskup i
Prezbiterij Nadbiskupije zadarske

ZADARSKA NADBISKUPIJA

PROMOCIJA DIPLOMIRANIH STUDENATA VISOKE TEOLOŠKO-KATEHETSKE ŠKOLE U ZADRU KATOLIČKOG BOGOSLOVNOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Zadar, 7. listopada 2003.

Riječ msgr. Ivana Prendje, zadarskog nadbiskupa

Dan promocije diplomiranih studenata Visoke teološko-katehetske škole u Zadru, jest dan strpljive i ostvarene nade za našu Nadbiskupiju zadarsku. Nakon povijesnih promjena u posljednjem desetljeću minulog dvadesetog stoljeća i otvaranja novih mogućnosti u životu poslanju i Crkve, nikla je Visoka teološko-katehetska škola u Zadru. Dok se grad Zadar tresao od svakodnevnih bombardiranja i živio svakodnevnu oskudicu struje i vode, dok se organizirao za najbitnije funkcije na polju školstva, kulture i materijalne proizvodnje, tinjala je svijest da treba misliti na budućnost. Iz tog ozračja odgovornosti za Crkvu, a to znači za čovjeka rađa se Visoka teološko-katehetska škola koju je svojim dekretom br. 1288/1992., od 23. rujna 1992. godine, utemeljilo mons. Marijan Oblak, tadašnji ordinarij a sadašnji nadbiskup u miru. Istoga dana, 23. rujna te iste godine, potvrđio je Nadbiskup i Statute nove visoke škole. Prvog ravnatelja, dr. Tomislava Bondulića, imenovao je dekretom br. 1803/1992., 31. prosinca 1992. godine. Drugi njezin ravatelj je mr. don Marinko Duvnjak.

Tih burnih ratnih godina kao da se čuo glas pape Honorija III. koji 20. studenoga 1219. godine iz Viterba šalje dopis zadarskoj Crkvi i nalaže zadarskom nadbiskupu i njegovim sufraganim da na svaki način održavaju i

usavršavaju teološke škole na ovom prostoru. Sigurno je već u 13. stoljeću bila organizirana ta škola.

Tadašnji naš Nadbiskup je nastojao na svaki način podići razinu novoosnovane Visoke škole. Zato je prvu molbu za pokroviteljstvo Katoličkog bogoslovnog fakulteta u Zagrebu nad Visokom teološko-katehetskom školu uputio već slijedeće kalendarske godine, točnije 13. ožujka 1993. godine.

Naša Visoka škola je radila i darivala mjesnoj Crkvi toliko potrebne vjeroúčitelje u školi i u župnoj katehezi.

U međuvremenu, početkom 1996. g., moj poštovani prethodnik je otišao u zasluženu mirovinu. Meni je, 15. lipnja 1999. godine palo u zadatak ponoviti molbu za akademsko sponzorstvo Katoličkog bogoslovnog fakulteta na što je odgovoreno pozitivno dopisom Dekanata br. 05-321/2-1999., od 24. rujna te godine i zatražen, plan, program i Statut VTKŠ, te definitivno prihvaćeno sponzorstvo, 15. prosinca 2000. godine. Nakon toga uputio sam molbu Svetom zboru za katolički odgoj u Rimu, u studenome 2001. koju je podržao i Katolički bogoslovni fakultet i njegov veliki kancelar mons. Josip Bozanić, zagrebački nadbiskup i predsjednik HBK. Potrebno je naime bilo i mišljenje Hrvatske biskupske konferencije.

dolazak, bila je u znaku osvrta na Godinu kateheze odraslih koja traje do Božića, kad će župnici podnijeti izvještaje o pastoralu i aktivnostima koji su se odvijali, u svjetlu "sržne misli Ivana Pavla II. o pozivu na svetost" koju je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda istaknuo u božićnoj poslanici mjesnoj Crkvi. Na početku svoje 'svjedočke i instruktivne riječi' zadarskom kleru, mons. Prenda osvrnuo se na Papin pastoralni pohod Zadru i njegovu "smjerodavnu poruku izrečenu pred zasigurno najbrojnijim auditorijem u 17-stoljetnoj povijesti Nadbiskupije, koju prepoznajemo kao put naše Nadbiskupije", te je posvjedočio da su njegovi susreti s Papom, krhkog tijela i izuzetne aktivnosti, usprkos glasovima onih koji su mu preporučivali mirovanje, u mons. Prendi izazvali osjećaj da se više "na ništa ne smije žaliti noseći svoj križ za Isusom, Petrom, a Papino svjedočenje u onim divnim trenucima radosti postaje dar milosti za njegov život, u novom svijetu čitajući geslo svog biskupskog služenja: Ljubiti Crkvu." Osobito dojmljivim iskustvom mons. Prenda smatra Papinu molitvu u papamobilu do susreta s narodom. "Pitao sam neke stvari mons. Dzivitsza, on je odgovarao, a potom rekao: 'Govorimo tiho jer Sveti Otac moli. On uvijek moli u papamobilu, od zračnih luka do mjesta gdje ga čeka narod'. Kad je došao u sakristiju ispod podijsa za Službu riječi, svi smo morali izići van, a on je ostao neko vrijeme sam, u dubokoj molitvi. Papa se za susret s Božjim narodom u svakoj prigodi sprema uronjen u zajedništvo s Gospodinom, u molitvi."

U osvrtu na Godinu kateheze odraslih, mons. Prenda je rekao da je ona 'plod Papinih poticaja i sagledavanje naše pastoralno - duhovne situacije', sa željom da župe budu žive zajednice, a navještaj Evangelijskih krštenima, a dalekim od vjere i župnog života, odvija se u etapama kerigme, kateheze i permanentnog produbljivanja pouke. Govoreći o sredstvima nove evangelizacije, "životno svjedočenje"

smatra prvim i najdjelotvornijem sredstvom evangeli-zacije, jer "svremeniji čovjek sluša više svjedoke nego učitelje, a ako sluša učitelje, to je zato jer su svjedoci".

Izlažući i 'pogled unaprijed', mons. Prenda najavio je inicijative u Zadarskoj nadbiskupiji u kojoj će na Božić o. g. proglašiti jubilejsku godinu početka pastoralne i kulturne proslave 1700 godina mučeništva sv. Stosije, naslovnice zadarske katedrale i zaštitnice Zadarske nadbiskupije, a trajat će do 15. siječnja 2005. g.

Sljedeća godina u Zadarskoj nadbiskupiji je Godina obitelji a prioritet je ostvarenje programa Branimirove godine, sadržan u geslu da hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu. Najavljen je središnje dijecezansko hodočašće obitelji Zadarske nadbiskupije u Vranu u rujnu sljedeće godine, donošenje odredbi o doličnom i dostojanstvenom slavljenju sakramenta ženidbe, a osim dosadašnjih stipendija djece iz Udruge obitelji sa četvero i više djece, najavljen je stipendiranje djece doseljenika iz BiH i Srbije koji su se doselili u Obrovac, Benkovac i Karin.

U diskusiji koja se razvila nakon predavanja i pastoralnih smjernica koja je izložio generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, između ostalog je izražena potreba za uvođenjem cijelodnevnog euharistijskog klanjanja u jednoj od zadarskih crkvi na Poluotoku. Govor o nacionalnom hodočašću u Rim upotpunilo je izvješće Tončija Jureška, vlasnika agencije 'Aqarius' koja je organizator aranžmana zadarskih hodočasnika u Rim. Dosad je prijavljeno 607 hodočasnika, a lista hodočasnika zaključit će se u utorak 21. listopada, dokad traju prijave zainteresiranih. Povodom 25. godišnjice proslave pontifikata pape Ivana Pavla II., svećenici Zadarske nadbiskupije i Nadbiskup Svetom Ocu uputili su čestitku.

Ines Grbić

SVETA MISA ZA BLAGOSLOVLJENU AKADEMSKU GODINU

U četvrtak 16. listopada u crkvi sv. Dimitrija u Zadru zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda predvodio je svečano misno slavlje sa zazivom Duha Svetoga za blagoslovljenu i uspješnu novu akademsku 2003./2004. god., u koncelebraciji s generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem, ravnateljem Visoko teološko katehetske škole u Zadru don Marinkom Duvnjakom, župnikom župe sv. Šime i povjerenikom pastoralnog zadarskih studenata don Borisom Pedićem i još četvoricom svećenika zadarske nadbiskupije. Rektora zadarskog Sveučilišta dr. Damira Magaša, prorektore, profesore i studente pozdravio je mons. Prenda, izražavajući radost i zahvalnost Bogu što nas je 2003. g. blagoslovio oživljavanjem i obnavljanjem Zadarskog sveučilišta te pohodom Svetog Oca. Pozvao je na molitvu za Papu, koji je u vrijeme tog misnog slavlja slavio misu u prigodi 25. obljetnice svoga izbora za Petrovog nasljednika, ali i dobrotvora mons. Simeona Ducu, koji je darovao sva potrebna sredstva za obnovu crkve sv. Dimitrija, koju je 8. svibnja o.g. posvetio zadarski nadbiskup Prenda.

U propovijedi je zadarski nadbiskup rekao da su opravdana i podrazumijevajuća pitanja koja čovjek postavlja o smislu života i ostvarenju poziva i zvanja, jer "svojim razmišljanjima, postupcima i ostvarenjima trebamo biti odgovorni, budući da je život istovremeno poslanje i zadaća". U godinama kada sazrijevaju, oblikuju svoje ljudske poglede, spremaju se za svoje profesionalne angažmane i razmišljaju kako ostvariti nešto vrijedno u životu, mons. Prenda je mladima rekao da je važno odgovoriti na pitanje na čemu se

SVEĆENIČKA REKOLEKCIJA U LISTOPADU

Svećenička rekolekcija pastoralno djelatnog prezbiterija Zadarske nadbiskupije održana je u srijedu 15. listopada u dvorani Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević' u Zadru, a duhovna priprava za taj susret održana je u sjemenišnoj kapelici, gdje je

temelji život i vrednote. "Temelj kršćaninovog života, zadaće, puta i svih djelovanja je Krist, koji poziva čovjeka da usmjeri svoj pogled prema istinskim vrednotama u životu. Krist je postavio čovjeka prema себи, ali i prema svijetu i bližnjemu, otvarajući mu pogled prema vječnom. Kršćanstvo nije teorija, nego poziva na svjedočko ostvarivanje Evanđelja u životu, poput hrabrih i odvažnih prvih kršćana, te prepoznatljivih svjedoka današnjice, Karola Woytile, vertikale svijeta i Majke Terezije koja je Isusa vidjela u svakom čovjeku, jer je čovjek slika božja", istaknuo je mons. Prenda, pozivajući studente da budu svjedoci na Sveučilištu, studentskom domu i mjestima na koja izlaze, te hrabri nositelji ljudskog dostojanstva pod zaštitom sv. Dimitrija, mučenika i svjedoka koji je ostvario ideal kršćanskog života.

Poželjevši da u 'studentskoj i sveučilišnoj crkvi' mladi dobivaju snagu za svoj svjedočki život, mons. Prenda je najavio da će se u dogledno vrijeme u crkvi vjerovatno uvesti i cjelodnevno klanjanje pred Presvetim, kako bi 'u tišini s Bogom tražili puteve svoga rasta i razvoja'. Svakog prvog utorka u mjesecu u crkvi sv. Dimitrija odvijat će se i tribina (4. studenog mons. Prenda će biti prvi predavač i voditelj tribine), s ciljem da se sadržajima studentskog pastoralnog (između ostalog i susretima za studente u župi sv. Šime svakog ponedjeljka), mladima otkriva dublji smisao ljubavi, prijateljstva, studija i života koji je dar i zadatak.

Ines Grbić

župnik Turnja don Marino Ninčević uz prigodna razmišljanja predmolio Otajstva svjetla krunice.

Prva rekolekcija, održana nakon travanjske i svibanjskog susreta svećenika pred Papin

Relativno brzo je odgovorila Kongregacija za katolički odgoj iz Rima i o odobrenju sponzorstva od 26. travnja 2002. godine, obavijestio nas je Dekanat Katoličkog bogoslovnog fakulteta svojim dopisom od 31. svibnja 2002. godine. Ista Kongregacija je tako potvrdila osnivanje Visoke teološko-katehetske škole, njezine Statute i akademsko sponzorstvo nad našom Školom.

Kroz to vrijeme naša Visoka teološko-katehetska škola u svojih jedanaest godina života i rada odgojila je brojne katehistice i katehete, Kristove vjernike laike koji su u srednjim i osnovnim školama postali vjeroučitelji i katehete u župnom pastoralu Zadarske nadbiskupije.

Zahvalni smo Kongregaciji za katolički odgoj u Rimu na njihovu priznanju visokoj razini programa naše Visoke škole i našega profesorskog kadra. Zahvaljujemo također Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu i njego-

Riječ msgr. Marijana Oblaka, nadbiskupa u miru

Rado se pridružujem pozdravima svima poštovanim nazočnicima svih pretodnih čestitara. Zahvalan sam Bogu za našu Visoku teološko-katehetsku školu u Zadru, za ovaj dan i dogodaj prve promocije diplomiranih studenata na njoj. Radostan sam. Vidimo prve plodove naše Škole.

Zahvaljujem zboru za katolički odgoj Svetе Stolice koji je odobrio osnivanje naše Škole. Zahvaljujem Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu koji je sponzorira. Zahvaljujem svima djelatnicima naše Škole koji su nosili i nose njezinu stručnost ne zaboravljajući njezinoga prvoga ravnatelja pok. dr. Tomislava Bondulića.

vom dekanu prof. dr. Josipu Balabanu, na podršci i prihvatanju akademskog sponzorstva, Katehetskom institutu KBF-a iz Zagreba i njegovom predstojniku prof. dr. Josipu Baričeviću na podršci i dragocjenim uputama u stvaranju programa Škole i u oblikovanju forme i sadržaja diploma koje će primiti naši vjeroučitelji.

Kroz protekli decenij život i rad naše Visoke teološko-katehetske škole imao je vrijednu podršku profesorskog zbora kome se zajedno i pojedinačno najsrdačnije zahvaljujem i izričem svoje priznanje te se nadam i suradnji i podršci i u buduće. Pomoć koju nam u duhu zrele crkvenosti pružaju profesori dragocjena je za osposobljavanje potrebnih suradnika u poslanju Crkve u ovoj Nadbiskupiji. Neće, siguran sam, izostati poleta i u godinama kojima idemo ususret ojačani podrškom Svetoga Oca koji nas je posjetio u Zadru prije tri mjeseca. Molim za blagoslov i uspjeh svima. Hvala za sve.

Vjeroučitelj nije namještenik. Vjeroučitelj je poziv, zvanje. Vjeroučitelj je Kristovo i crkveno poslanje. Biti vjere – učitelj traži biti Kristov vjernik. Ne bilo kakav vjernik. Već prvi vjernik, prvi učenik Riječi. To reče Sveti otac Ivan Pavao II. na katehetskom simpoziju u Rimu, u svibnju ove 2003. godine (L'Osserv. Rom., 9. V. 2003., str.4).

Vjeroučitelj, gospoda, majka četvero djece, napisa o sebi ovo: "Biti vjeroučitelj preokrenulo je moj život. Otkrila sam, da je vjeroučitelj najljepše zvanje na svijetu. Otkriti da se u nekome rađa želja sve se više približiti Kristu i u tome mu pomoći. To je veličanstveno!" (Dimanche, br. 42., 8. XI. 1998., str. 5).

crkvenim tako i prema društvenim izazovima. Svim današnjim diplomiranim vjeroučiteljima i vjeroučiteljicama, njihovim roditeljima, braći i priateljima od srca čestitam na stečenoj diplomi. Naposljetku svima

Vama, dragi današnji i budući katehete, želim puno uspjeha u Vašem odgovornom radu, sreću i blagoslov u osobnom, bračnom ili obiteljskom životu, te kršćansku radost i nadu.

Riječ mr. don Marinka Duvnjaka, rektora VTKŠ-a

Pozdravljam mons. Ivana Prendu, nadbiskupa zadarskog i moderatora VTKŠ u Zadru; mons. Marijana Oblaka, nadbiskupa u miru; prof. dr. Josipa Balobana, dekana KBF Sveučilišta u Zagrebu; doc. dr. Josipa Baričevića, predstojnika Katehetskog instituta KBF-a u Sveučilištu Zagrebu; prof. dr. Ante Uglešića, prorektora Sveučilišta u Zadru i profesora naše Visoke škole; vas dragi promoventi kojima ćemo danas uručiti zaslужene diplome i promovirati vas zvanje diplomiranog vjeroučitelja koje ste stekli nakon završetka četverogodišnjeg studija, i sve vas koji ste danas ovdje s nama.

VTKŠ u Zadru kanonski je utemeljena prije 11 godina, od 2000. godine djeluje pod akademskim sponzorstvom KBF-a Sveučilišta u Zagrebu. Kongregacija za katolički odgoj u Rimu odobrila 2002. godine akademsko sponzorstvo KBF-a u Zagrebu nad VTKŠ u Zadru, te potvrdila osnivanje i statute našeg Visokog učilišta.

Uz domaće profesore, na VTKŠ predaju profesori sa Sveučilišta u Zadru, sa KBF-a u Zagrebu i sa KBF-a u Splitu. Koristim ovu prigodu da im u ime našeg Visokog učilišta od srca zahvalim na njihovoј dugogodišnjoj i zauzetoj suradnji. Od početka rada učilišta upisala su se 242 studenta, diplomiralo ih je do danas 47, a trenutno studira 55 studenata.

VTKŠ ima značaj visoke crkvene škole za vjerske znanosti na kojoj se poučava u teološkim i filozofskim znanostima, religioznoj pedagogiji i katehetici, i drugim humanističkim znanostima koje pripadaju kršćanskoj kulturi. Svrha našeg Visokog učilišta jest ospozobljavati Kristove vjernike, osobito laike, da bi na osobit način mogli živjeti i naviještati kršćanski nauk, predavati katolički vjeronauk u osnovnim i srednjim školama, sudjelovati u župnom pastoralu i vršenju apostolata u društvenom i javnom životu. Kratko rečeno: svjesno i aktivno sudjelovati u evangelizaciji današnjega svijeta.

Još je papa Pavao VI u apostolskoj pobudnici *Evangelii nuntiandi - O evangelizaciji u suvremenom svijetu* govorio o lomu između evanđelja i kulture kao drami naše epohe. Zato treba učiniti sve napore prema plemenitoj evangelizaciji kulture, a na tom području susreta evanđelja i kulture mnogo se s pravom očekuje od sveučilišta (usp. br. 20).

Papa Ivan Pavao II u prologu enciklike *Fides et ratio* kaže da vjera i razum izgledaju poput dvaju krila kojima se ljudski duh uzdiže k promatranju istine. Crkvi je, među raznim oblicima služenja, naročito vlastito služenje istini. Budući da smo odgovorni za tu istinu, moramo je ljubiti i nastojati da je što bolje shvatimo kako bismo je što bolje približili sebi samima kao i drugima u

"Sv. misom slavimo zahvalu za sve darovano. No, dar nam je dan da ga oplemenimo. Bog traži suradnju čovjeka, kako bi svojim radom dao udio u zadobivanju plodova koji se beru u jesen, a siju u proljeće" rekao je mons. Prenda, zahvaljujući svima koji darove koje je Bog raskošno stvorio u raznolikosti vrsta, oplemenjuju svojim sustvaranjem, razvijajući kuluru rada i ulažući trud, jer su potrebni za život čovjeka. Izražavajući žalost zbog zapuštenih njiva s kojih nisu ubrani plodovi, i zbog bačenog kruha onih kojima je 'suvišan', rekao je da plodove zemlje treba cijeniti i iznaći način da ih se daruje drugima, kako bismo ublažili ljudske nevolje u svijetu u kojem milijuni gladuju, a u Europi ima svega dosta i u izobilju.

"Neka misa ojača u nama povezanost s Bogom, osjećaj za kruh i osjećaj za Kruh života i naših duša, Isusa, koji nas hrani svojom ljubavlju", zaključio je zadarski nadbiskup u propovijedi.

24. HODOČAŠĆE MLADIH ZADARSKE NADBISKUPIJE U NIN

"Hodočašće je molitva da nas Gospodin učvrsti u prijateljstvu sa sobom i međusobno, znak povjerenja u Majku Kristovu i našu. Dolazimo s njom da bismo obnovili prijateljstvo s Isusom i jedni s drugima. Ljepo je da možemo povezati jedno i drugo, jer istinsko prijateljstvo čini nas više ljudima, obogaćuje i nikad nas ne ponizava", pozdravna je riječ zadarskog nadbiskupa mons. Ivana Prende na misnom slavlju u crkvi sv. Anselma u Ninu, kojeg je u subotu 11. listopada predvodio na kraju cjelodnevnom susretu oko četiri stotine mladih Zadarske nadbiskupije, koji su sudjelovali na 24. tradicionalnom hodočašću mladih u Nin, "putujući s Isusom na temelje vjere i narodnosti, početke Crkve i biskupstva u Hrvatskoj", kako reče domaćin hodočašća, ninski župnik don Šime Kevrić.

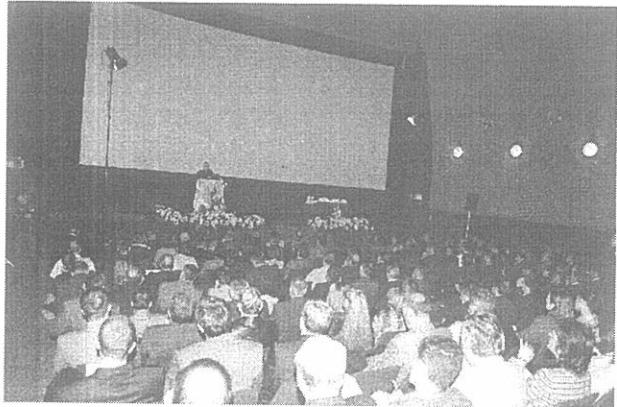
Izražavajući radost zbog boravka među njima, "mladom Crkvom, nositeljem nade da će sutra kao Isusovi prijatelji biti njegovi svjedoci", mons. Prenda je u propovijedi

Nakon svete mise, na kojoj su djeca osnovnih i srednjih škola u prinosu darova na oltar donijeli lijepo aranžirane plodove zemlje, svi su se uputili u Perivoj krajice Jelene, gdje je mons. Prenda zasadio 'Stabla nade', dekorativno stablo porijeklom iz Argentine, primjereno umjerenoj toploj klimi, obilnog lišća i ljubičastog cvijeća, skupljenog u raštrkane grozdove. Sadnicu je odabralo gradsko poduzeće 'Nasadi'. Svečanost županijskih 'Dana zahvalnosti - dani kruha' završava sutrašnjim suretom u OŠ u Privlaci, gdje će se održati izložba likovnih i literarnih radova djece iz svih škola Zadarske županije, te će svaka škola donijeti plodove zemlje primjereno aranžirane i dekorativno ukrašene. Na državnoj razini svečanost 'Dana zahvalnosti - dana kruha' obilježit će se u subotu 18. listopada u Topuskom, susretom predstavnika škola iz svih hrvatskih županija, a Zadrane će predstaviti OŠ Privlaka.

Ines Grbić

upečatljivost Papinog pohoda Hrvatskoj i Zadru mogla postići samo snažnim zajedništvom svih. «I sada i u buduće, to nas još jedanput treba ohrabriti i potaknuti da vjerujemo u sebe i svoje snage, gradeći svoju budućnost na vjeri i obitelji, kako je i bilo geslo Papinog pohoda, pa nema opasnosti za hrvatski narod», rekao je župan Prtenjača.

Na svečanosti, koja je bila uzveličana glazbenim nastupima katedralnog zabora sv. Stosije i župe sv. Ivana iz Zadra, pod ravnjanjem Žana Morovića i u glazbenoj pratnji Dragana Pejića, mons. Prenda uručio je oko 150 zlatnih zahvalnica i 50 medalja s Papinim likom i naznakom njegovog 25. godišnjeg pontifikata članovima Koordinacijskog i Organizacijskog odbora, sponzorima, medijskim kućama i pojedincima od iznimnog doprinosa u pripremi Papinog pohoda. Oko 350 ostalih imena, dobitnika zahvalnice drugog i trećeg reda, pročitana su, a

Svečanost dodjele zahvalnica za Organizaciju Papina pohoda Zadru

ZAHVALA ZA PLODOVE ZEMLJE

Trodnevna proslava županijske svečanosti "Dani zahvalnosti - Dani kruha" započela je u četvrtak 9. listopada svečanim misnim slavljem u katedrali sv. Stosije u Zadru, kojeg je u naznočnosti zadarskih sjemeništaraca, predškolske djece te učenika, odgojitelja, vjeroučitelja, profesora i ravnatelja osnovnih i srednjih škola Zadarske županije, predvodio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, u koncelebraciji s

duhovnikom Nadbiskup-skog sjemeništa 'Zmajević' don Stanislavom Wielinskim.

U propovijedi je mons. Prenda rekao da je proslava Dana zahvalnosti prilika da se posvijesti da je Bog najprije stvorio biljne i životinjske vrste i prirodne pojave, a zatim je čovjeka, za kojeg je sve stvoreno, stavio u vrt kao krunu svega.

u razdoblju koje slijedi bit će im, kao i župnicima i redovničkim zajednicama, uručene u zadarskom Nadbiskupskom ordinarijatu. Članovima crkvenih i svjetovnih zborova, klape i KUD-ova univerzalne zahvalnice za sudjelovanje u programu bit će dodijeljene u prosincu o.g. u zadarskoj sportskoj dvorani 'Jazine', na zajedničkom susretu svih župnih vijećnika, suradnika i pripadnika pokreta u Zadarskoj nadbiskupiji, čime će se obilježiti završetak Godine kateheze odraslih.

Dizajn zahvalnica, čiji je rub zlatne, srebrne, odnosno brončane boje, u kombinaciji s bojama kruga koji je dio loga Papinog pohoda Zadru, i slikom Pape koji s uzdignutom rukom pozdravlja zadarski puk na Forumu, izradio je akademski slikar Mate Ljubičić, a tiskao ih je Wa i Plantak Graf iz Zadra.

Ines Grbić

Zajednička slika diplomanata, profesora, rektora i Nadbiskupa ispred Filozofskog fakulteta u Zadru

Zahvaljujem svima koji su nam pomogli da dođemo do ovog svečanog čina. Želim se prisjetiti pok. dr. Tomislava Bondulića, prvog ravnatelja našega učilišta, koji je za života puno doprinio i koji se sigurno s nama zajedno raduje. Neka mu Gospodin udjeli puninu života u svome Kraljevstvu!

SVEČANOST DODJELE ZAHVALNICA ZA ORGANIZACIJU PAPINA POHODA ZADRU

Pozdravni govor msgr. Ivana Prendje, nadbiskupa zadarskog

Poštovani sudionici ovog skupa sjećanja i zahvalnosti Nadbiskupije zadarske, srdačno Vas sve pozdravljam.

1. Milost nam je podarila jedinstveni trenutak u povijesti, da u kronici jubilarnog stotog putovanja pape Ivana Pavla II. bude zapisan pohod Hrvatskoj, i to treći, a u tom pastoralnom pohodu i posjet Zadru, «lipom gradu na Jadranu», kako glasi stih naše pjesme 'U čast Svetom Ocu', koja se pjevala i orila iz grla tisuća i tisuća Zadrana u lipanskim danima za vrijeme dolaska Svetog Oca.

Vi ste, mi smo, naraštaj koji je izvrsno pripremio taj posjet, jedinstven po mnogočemu, s obzirom na mogućnosti i položaj svakog od nas. Nije svatko imao jednaku odgovornost, iako je kotačić svakog bio neizostavan, da sat koji je odbrojavao vrijeme i dane Papinog dolaska savršeno funkcioniра.

2. Izraziti zahvalu, želja je srca, puno veća od sredstava, predmeta kojom se taj čin izražava. Ponekad izgleda kao da dar ne može dovoljno izraziti žar, ili u nj 'ne stane' sve što je čovjek poželio da taj zahvalni dar prikaže.

Htio bih da to razumijete! Moja je želja, kao pastira ove mjesne Crkve, koja je imala milost da je u jubilarnoj 25. godini svog pontifikata pohodi papa Ivan Pavao II., da Vam zahvalim, bila tako velika i žarka, i kao da je veća od priznanja, kao da nadilazi priznanje, koje ću Vam doskora uručiti.

Zahvalnice su odjevene u tri boje: zlatnoj, srebrnoj i brončanoj, za doprinos u pripremi i organizaciji Papinog pohoda, sponzorstvo i sudjelovanje u sâmom programu 9. lipnja na Forumu. Iako smo svi mi dobitnici zlatne zahvalnice, izražene priznanjima, čestitkama i pohvalama brojnih ljudi, različitih funkcija, položaja i profila, u zemlji i svijetu, a posebno neposrednih Papinih suradnika, htio sam zahvaliti svojim bliskim suradnicima, djelatnicima Nadbiskupskog ordinarijata, Grada i Županije, ustanovama, poduzećima i medijima, na neizmjernom zalaganju i zauzetosti kojom su sudjelovali u pripremama i organizaciji Papinog pohoda Zadru.

3. Ipak, bilo je osoba kojima je bilo povjerenje vođenje krupnih i značajnih projekata, čija su područja definirana radom devet organizacijskih pododbora. Možda smo tim kriterijem, odgovornosti za pojedine projekte, bili vođeni u dodjeli zahvalnica prvog reda nekim pojedincima: poput organiziranja i vođenja rada na, nazovimo ga tako, Forumskom gradilištu, postavljanju pozornice i njene dekoracije, organizaciji rada liječničkih timova i odnosa s javnošću, prijevoz hodočasnika, liturgijska i pastoralna priprava, vođenje posvuda hvaljenog i proslavljenog gromkog pjevanja zadarskog puka predvođenog Zajedničkim zborom od 1200 glasova.

4. Kao zadarski Nadbiskup htio sam zahvaliti svojim najbližim suradnicima u Ordinarijatu, počevši od djelatnika nadbiskupijskih ureda, do naših vrijednih

SVEČANOST DODJELE ZAHVALNICA ZA ORGANIZACIJU PAPINA POHODA ZADRU

Svečanost dodjele zahvalnica pojedincima, ustanovama, poduzećima i medijskim kućama, koji su svojim radom doprinijeli u pripremi i organizaciji lipanskog pastoralnog posjeta pape Ivana Pavla II. Zadru, održana je u utorak 7. listopada u dvorani kina 'Pobjeda' u Zadru. Svečanosti dodjele zahvalnica, koje je aktivnim sudionicima pripreve osobno uručio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prendje, nazočili su zadarski nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak, generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, župan Zadarske županije Šime Prtenjača, zamjenica gradonačelnika Grada Zadra Ana Lovrin, načelnik Policijske uprave zadarske Ivan Katalinić te ostali predstavnici zadarske županijske i gradske vlasti, Policije, poduzeća, banaka i medijskih kuća, svećenici, redovnici i redovnice zadarske nadbiskupije, te sudionici u pretprogramima i u liturgijskom slavlju 9. lipnja na Forumu.

U pozdravnom govoru, upućenom od oko četiri stotine posjetitelja, mons. Prendje je rekao da smo naraštaj koji je «izvrsno pripremio taj posjet, jedinstven po mnogočemu, s obzirom na mogućnosti i položaj svakog pojedinog. Iako smo svi dobitnici zlatne zahvalnice, izražene priznanjima, čestitkama i pohvalama brojnih ljudi, različitih funkcija, položaja i profila, u zemlji i svijetu, a posebno neposrednih Papinih suradnika, htio sam zahvaliti svojim bliskim suradnicima, djelatnicima Nadbiskupskog ordinarijata, Grada i Županije, ustanovama, poduzećima i medijima, na neizmjernom zalaganju i zauzetosti kojom su sudjelovali u pripremama i organizaciji Papinog pohoda Zadru», rekao je mons. Prendje, koji je odluku o dodjeli zahvalnica donio dekretom br. 2161 / 2003., od 22. rujna 2003. g. Govoreći o kriteriju kojim je odlučeno tko je dobitnik koje zahvalnice, jer su podijeljene u zlatni, srebrni i brončani rang, za doprinos osoba i institucija u pripremi i organizaciji Papinog pohoda, sponzorstvo i sudjelovanje u sâmom programu 9. lipnja na Forumu, mons.

Prendje je rekao da su dobitnici zahvalnica prvog reda osobe i institucije koje su imale veliku odgovornost u vođenju krupnih i značajnih projekata, čija su područja definirana radom devet organizacijskih pododbora. Dobitnici univerzalne zahvalnice su sve župe, redovničke zajednice i samostani Zadarske nadbiskupije, jer uspješno ostvarenje Papinog posjeta plod je rada vidljivih aktivnih sudionika pripreve, ali i molitvi i žrtvi brojnih znanih i neznanih molitelja. «Susret sa Svetim Ocem ostavio je neizbrisiv trag i poseban doživljaj u životu svakog vjernika i dobrom jernog čovjeka. Bogatstvo tog susreta darovano rječju i osobom ostaje naš program i obrazac, u hodu Zadarske nadbiskupije u budućnosti, bližoj i daljnjoj», završna je misao u pozdravnom govoru mons. Prendje.

Zamjenica zadarskog Gradonačelnika A. Lovrin je rekla da je papa Ivan Pavao II., «neosporno najveći moralni i duhovni autoritet svijeta prvi prepoznao, ohrabrio i priznao mladu hrvatsku državu, što je bio pokazatelj i svima drugima», a za svoja tri posjeta Hrvatsku je hrabrio i poticao na izgradnju države na temeljima kršćanske vjere i civilizacije. «To su prepoznali Zadar i Zadrani, a osjetivši da su dio povijesnog trenutka, Papinog stotog pastoralnog posjeta, svi su se prvaklano, kao i uvijek u svim važnim i teškim trenucima, znali mobilizirati i upotrijebiti sva svoja znanja i sposobnosti, u svjetovnom, organizacijskom i u duhovnom smislu» rekla je zadarska dogradonačelnica, i pozvala Zadrane da zahvaluju Svetom Ocu iskažu i nacionalnim hodočašćem u studenom i molitvama za njega.

Župan Prtenjača je podsjetio na podršku Vatikana i Katoličke crkve priznanjima i podrškom neovisnosti hrvatske države kroz povijest, budući da «smo u vremenima kad se Hrvati i Hrvatska na različite načine preispitaju koja je to snažna veza između Katoličke crkve, Vatikana i hrvatskog naroda». Zahvalivši mons. Prendi na uručenim priznanjima, naglasio je da se

problemima, pred kojima se Crkva mora zauzeti jasnoćom svoje nauke i katoličkim svjedočenjem o životu Bogu, jer je jako bitno da Evanđelje bude svjetlo našeg života".

Krsteći dijete iz brojne obitelji, u propovijedi je rekao da s ponosom koristi izraz 'brojna obitelj', jer je i on prvo od sedmoro djece u svojoj obitelji, blagopokojni kardinal Kuharić je trinaesto, a kardinal Puljić petanesto dijete u obitelji. "Vjera je nosila te obitelji, život je bio vrednovan i prihvaćen u njima. Radostan sam što mogu posvjedočiti privrženost obiteljima koje su otvorene životu i prihvaćaju biti žrtvom, izgarajući poput svjeće za svjetlost svijeta" rekao je mons. Prenda. Također je upozorio na današnji mentalitet koji 'prtišće' obitelji s brojnom djecom, tragično raspravljujući o onome što nije život, pozivajući zakono-

davstvo da podrži potrebe obitelji, mlađih i rađanje novih života, jer "u obitelji se dobiva osjećaj za drugoga. U obiteljima s jednim djetetom pojedinac je zatvoren za sebe, a često i spram onih koji su ga na svijet donijeli. Kad imаш drugoga kraj sebe, moguće je vježbati se u nesebičnosti, žrtvovati, rasti i poštivati se", istaknuo je mons. Prenda u propovijedi, sa željom da se naša Domovina odrekne besplodnosti i okrene životu. Josip je deveto dijete u obitelji Stanka, koji je umirovljenik i Ane, nezaposlene kemijske tehničarke, koji radost života žive u zajedništvu s djecom o kojima nesebično skrbe, svakodnevno ih zazivajući imenom: Franko, Ana, Nina (koja je o. Nadbiskupu poklonila cvijeće i sliku s Gospinim likom koju je sama nacrtala), Dino, blizanci Ivan i Mario, David, Lino i krštenik Josip.

Ines Grbić

BLAGDAN SV. ŠIME

Blagdan sv. Šimuna, zaštitnika grada Zadra, čije neraspadnuto tijelo počiva u raci ponad glavnog oltara u naslovnoj svećevoj crkvi, svečano je proslavljen u srijedu 8. listopada misnim slavlјima u crkvi sv. Šime. Svečano večernje euharistijsko slavlje predvodio je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, u koncelebraciji sa zadarskim nadbiskupom u miru mons. Marijanom Oblakom, generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem, župnikom sv. Šime don Borisom Pedićem i oko trideset svećenika zadarske nadbiskupije.

U uvodnoj je riječi mons. Prenda pozvao na molitvu za napredak i blagoslov Zadra, "grada koji nosi kršćansko ime i treba novu snagu za svjedočenje te vjere", te molitvu za Domovinu i njen put u zajednici naroda Europe i svijeta, koja na svečev blagdan slavi Dan neovisnosti. "Naša Domovina treba molitvu za događaje koji slijede i za hrabre ljudi koji su spremni ponijeti zadatke i nositi ovaj trenutak njene povijesti", rekao je mons. Prenda, pozivajući i na molitvu za duhovna zvanja u crkvi. U propovijedi je govorio o sv. Šimunu, starcu pravedniku koji je imao susret sa Sinom Božjim, a zadarski ga puk u baštini svoje

vjere časti već sedam stoljeća, govori mu svojom tjelesnom naznačnošću, a svojom porukom uvijek iznova produbljuje smisao navještenih riječi. "Ovo mjesto i pohod sv. Šimunu uvijek je bio mjesto preispitivanja koliko smo se s Božjom riječju susreli i svjedočili je. U tom smislu i naša mjesna Crkva treba zaživjeti svoje strukture, župe i dekanate, da se Evanđelje dublje navijesti, što je cilj i trogodišnjeg pastoralnog plana za proslavu Jubileja 1700 godina mučeništva sv. Stošije", rekao je mons. Prenda, opisujući sveca Šimuna kao "jeku, izraz svih proroka i božjih ljudi koji su čeznuli da ugledaju Božje lice u Mesiji. "On je svjedočanstvo koje ostaje zauvijek, jer, da bismo doživjeli istinsku vjeru, potrebno je doživjeti susret s Bogom. Jedino se iz susreta s Bogom dobiva polet i snaga za prenošenje vjere na druge", istaknuo je zadarski nadbiskup u propovijedi.

Nakon mise mnoštvo vjernika počastilo je sv. Šimuna pohodom njegovom tijelu koje počiva u raci, upućujući mu molitve i zahvalu za brojne milosti kojima obasipa one koji se utječu njegovom zagovoru.

Ines Grbić

časnih sestara u Nadbiskupskom i Svećeničkom domu, koje su dočekivale i ispraćale brojne goste i prolaznike koji su u doba priprema pohodili našu Nadbiskupiju. Kao pastir, osjećam da treba zahvaliti i poslužiteljici Marti i moliteljici Mariji, kojih je bilo u Nadbiskupiji zadarskoj i izvan nje. A nije li i jedno i drugo savršeno jedinstvo i prožimanje, kad služenje biva molitvom, a molitva služenjem.

5. Stoga zahvala ide i svim župama Zadarske nadbiskupije, vjernom puku predvođenom svojim župnicima, Vama, svećenici, bez kojih je nezamisliv ikakav rad i organizacijska struktura, redovničkim zajednicama i samostanima Zadarske nadbiskupije; jer mi smo radili

i snagu dobivali po molitvama, odricanjima i prikazanim žrtvama brojnih znanih i neznanih molitelja.

Oni su molitvu uzdizali Bogu, a On je spuštao potrebne milosti na zemlju, zauvijek obogativši povijesni hod Zadarske nadbiskupije. Susret sa Svetim Ocem ostavio je neizbrisiv trag i poseban doživljaj u životu svakog vjernika i dobronomjernog čovjeka.

Bogatstvo tog susreta darovano rječju i osobom ostaje naš program i obrazac u hodu Zadarske nadbiskupije u budućnosti, bližoj i daljnjoj.

Svima jedno veliko, iskreno i srdačno hvala!

Nadbiskupov dekret o dodjeli zahvalnice za organizaciju Papina pohoda Zadru br. 2161 / 2003., od 22. rujna 2003. g.

Ovom odlukom Zadarska nadbiskupija dodjeljuje zahvalnice pojedincima, ustanovama, poduzećima i medijskim kućama, koji su svojim radom doprinijeli u pripremi i organizaciji povijesnog pastoralnog pohoda pape Ivana Pavla II. Zadru, 9. lipnja, Godine Gospodnje 2003.

Mons. Ivan Prenda,
zadarski nadbiskup

A / ZLATNA ZAHVALNICA I PAPINA MEDALJA ZA DOPRINOS U PRIPREMI I ORGANIZACIJI PAPINOG POSJETA

1. Dobitnik zlatne zahvalnice i prigodnog dara je zadarski nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak

2. Dobitnici zlatne zahvalnice i prigodnog dara, budući da im je mons. Prenda već uručio medalju s Papinim likom i naznakom njegovog 25. godišnjeg pontifikata, članovi su Koordinacijskog odbora i predsjednik Organizacijskog odbora Papinog pohoda Zadru:
 1. Šime Prtenjača, župan Zadarske županije
 2. Božidar Kalmeta, gradonačelnik Grada Zadra
 3. Ivan Katalinić, načelnik Policijske Uprave zadarske
 4. Mons. Ivan Mustać, generalni vikar Zadarske nadbiskupije

3. Dobitnici zlatne zahvalnice i Papine medalje su potpredsjednici Organizacijskog odbora, voditelji devet pododbora koji su bili zaduženi za prijavu Papinog posjeta Zadru, tajnici Organizacijskog odbora, dirigent Zajedničkog zbora koji je predvodio pjevanje na Forumu, orguljaš koji je svirao na susretu sa Svetim Ocem i zaslužni pojedinci od iznimnog doprinosa u pripremi:

1. Mons. Pavao Kero
2. Ivo Grbić
3. Ana Lovrin
4. O. Jozo Milanović
5. Mons. Šime Perić
6. Don Ivica Jurišić
7. Don Mario Sikirić
8. Josip Kraljić
9. Don Zdenko Dundović
10. Don Srećko Petrov ml.
11. Ivan Gambiraža
12. Don Nedjeljko Zubović
13. Don Stanko Grubić
14. Mišela Grmić
15. Ines Grbić
16. Žan Morović
17. Dragan Pejić
18. Mons. Eduard Peričić
19. Fra Bernardin Škunca
20. Don Marino Ninčević

21. Mirjana Sačić
22. Dino Duca
23. Niko Bašić
24. Davor Uglešić
25. Zvonimir Vrančić
26. Duško Jeričević
27. Tihomir Dunatov
28. Slobodan Erslan
29. Tihomir Ivanov
30. Mladen Atelj
31. Mate Ljubičić
32. Branimir Pinjatela
33. Miro Bobaš
34. Stanko Miletić
35. Milena Dundov
36. Tomislav Pehar
37. Ivan Tadić
38. Livio Marijan
39. Branimir Buturić

BLAGOSLOV GOSPINE KRUNE, ZADAR-PLOČE

Župljani župe sv. Petra u gradskom predjelu Ploče u Zadru proslavili su u nedjelju 5. listopada blagdan Gospe od Ružarija, drugotne zaštitnice svoje župe. Na početku svečanog misnog slavlja, kojem su nazočili i zadarski gradonačelnik Božidar Kalmeta i predstavnici županijske i gradske vlasti, zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda blagoslovio je i postavio zlatnu krunu na zavjetni kip Gospe od Ružarija.

Krunu je izradio zagrebački janjevac, zlator Lazar Ivanović, a dar je vjernika koji su novčane milodare osobno dali ili ih ubacivali u Gospinu škrabici u župi.

Nazočno mnoštvo vjernika pozdravio je župnik Ploča don Gašpar Dodić, spomenuvši se prve nedjelje listopada 1994. g., kad je po prvi put kroz to mjesto bila procesija s Gospinim kipom, a prijašnje godine taj pobožni ophod ušutkao je ratni vihor.

"To je zahvala župljana za preživjele ratne strahote i spasene živote za vrijeme teških razaranja i bombardiranja Ploča, Dračevca i grada Zadra. Sa zahvalnošću u molitvi spominjemo se naših poginulih branitelja na toj bojišnici i svih koji su dali živote za slobodu naše Domovine u obrambenom ratu", rekao je don G. Dodić u pozdravnom govoru, ističući da se ovogodišnje listopadske nedjelje opet slavi Boga procesijom s tim istim Gospinim kipom, okrunjenim zlatnom krunom, moleći za Domovinu i Božju zaštitu, u želji da se naslijede Mariju i bude dionikom u njenoj slavi. U pratnji župnog i crkvenog barjaka 'Društvo Kćeri Marijine' taj čin je, u Godini krunice, Gosi na čast i zahvala Svetom

NADBISKUP KRSTIO DEVETO DIJETE U OBITELJI VERUNICA

U crkvi Srca Isusovog u Zadru, na blagdan Gospe od Ružarija u nedjelju 5. listopada, zadarski je nadbiskup mons. Ivan Prenda u koncelebraciji sa župnim vikarom fra Diegom Diklićem predvodio svečano misno slavlje, na kojem je krstio šesto-

Ocu za njegov posjet Zadru i 25. godišnjicu pontifikata.

Mons. Prenda je, čestitajući na iskazanoj ljubavi župljana da svoje priloge daruju na Marijinu slavu, povjerio vjernike u Marijine ruke, sa željom da čin krunjenja bude znak vjernosti Marijine djece njenom Sinu, svakodnevno živeći Marijinu poruku iz Kane Galilejske: 'Što god vam rekne, učinite!'.

Župljani župe sv. Petra, koji su zbog položaja na ulazu u grad prva gradska župa koja je u lipnju dočekala Petrovog nasljednika, proslavili su župni blagdan i zajedničkim druženjem i okrepom koju su organizirali župni vijećnici. Brojna djeca odjevena u bijele i ružičaste haljine, koja su nakon ulazne procesije na misi cvijećem u košaricama okitila Gospin kip, posvjedočili su da žive poruku Čitanja i Evangelja te nedjelje o potrebi izgradnje zdrave obitelji, na što ih je potaknuo i mons. Prenda. Život u znaku te poruke bilo je i krštenje djeteta, stvarnost rađanja i budućnost župe koja je zbog svog rubnog položaja pretrpjela velika razaranja u Domovinskom ratu (i crkva i župni stan bili su oštećeni neprijateljskim projektilima i raketiranjem 1991. g., neposredno nakon utemeljenja te župe 1990. g.). Nakon oslobođilačke akcije 'Maslenica' crkva je popravljena, na radost tisuću župljana koji se pod zaštitom naslovnika svoje župe sv. Petra i Marije u velikom broju okupljaju na misnim slavlјima i zauzetošću u župi svjedoče ljestvu kršćanskog poziva.

Ines Grbić

U nazočnosti 40 sestara Družbe koja djeluje u Zadru, Zagrebu, Velikoj Gorici, Splitu i u minhenskoj misiji u Njemačkoj, među njima i dviju sestara iz Zatona koje su 6. listopada. 1963. s još jednom djevojkom, došle u Turanj, te poglavaricom Družbe s. Terezijom Šarčević, svečano misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, moleći za njihov rast i napredak i zahvaljujući Bogu "za sve što čine za Crkvu u Hrvatskoj i našu Nadbiskupiju u kojoj su nikle, gdje četiri sestre vode sjemenište 'Zmajević' i katedralu".

U propovijedi je mons. Prenda izrazio radost da na blagdan Gospe od svete krunice u Marijinom liku i slici možemo vidjeti onu koja je najsavršenije ostvarila u svom životu Evandelje Isusa Krista, te je u svjetlu pročitanog Evandelja govorio o obitelji, svetosti i nerazorivosti braka, o djeci kao blagoslovu braka, pozivajući na vjernost Evandelju jer "Krist nikad ne dovodi u pitanje polovičnim odgovorom ni jednu ljudsku vrednotu" i svojom rječju prožima cijeli život.

Govoreći o utemeljitelju Družbe o. Jegeru, mons. Prenda je rekao da je Družba plod njegove želje da sestre djelatno pomognu svećenicima u župnom pastoralu i njego-

BLAGOSLOV ZVONA U PRIDRAGI

U nedjelju 5. listopada, na blagdanskom misnom slavlju Gospe od Ružarija u istoimenoj župnoj crkvi u Pridrazi, pridraški župnik don Jure Zubović blagoslovio je tri nova zvona za pridrašku župnu crkvu, koja je u Domovinskom ratu bila potpuno razorenata, a 5. listopada 2002. g., ju je, nakon što je ponovno izgrađena od temelja i u potpunosti obnovljena, posvetio zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda.

Motivi na zvonima, tonova Fis, Gis i Ha, reljefi su Branimirovog križa, Gospe od Ružarija i sv. Marka evanđeliste. Na zvonu Gospe od Ružarija, teškom 820 kg piše: 'Godina povratka iz progonstva na svoja ognjišta - zahvalni župljani Pridrage!'

vih propitivanja o tome kako da župne zajednice postanu dinamične zajednice vjere i života, spremne suočiti se s nadolazećim vremenom; da "Družba djeluje u župi, ne negdje drugdje, nego tamo gdje se vjera rađa, raste, čuva i hrani", rekao je mons. Prenda, poželjevši da Družba nikad ne izgubi prvotni žar utemeljitelja Jegera, uvijek se dajući za potrebe Crkve, svima svjedočeći i navještajući Kristovo Evandelje. Misnom slavlju, koje je pjevanjem uzveličao Katedralni zbor pod ravnateljem Žana Morovića i u orguljaškoj pratnji Dragana Pejića, nazočili su i roditelji poginulih hrvatskih branitelja iz Slavonskog Broda.

Na kraju mise poglavarica Družbe s. T. Šarčević zahvalila je Ocu Nadbiskupu za razumijevanje i rječi nade i ohrabrenja te opisala osobnost utemeljitelja kao čovjeka "dubokog pouzdanja u dobrotu i ljubav Božju, koji je žarko volio Crkvu i bio apostol srca Isusova i Marijina". U želji da žive karizmu župnog apostolata, s. Terezija je poželjela da i dalje izgrađuju civilizaciju ljubavi i budu znak Božje prisutnosti pod vodstvom i zaštitom Marije, Kraljice svijeta čije ime Družba nosi.

Ines Grbić

te molitva: 'Gospe od Ružarija blagoslovi, štiti i zagovaraj narod Pridrage!'

Na zvonu sv. Marka evanđeliste, teškom 370 kg, piše: '9. VI. 2003. Pohod Svetog Oca Zadru; Sveti Marko blagoslovi polja, njive, masline i vinograde u Pridragi!'

Na zvonu zavjetnog Branimirovog križa iz Nina, teškom 580 kg, piše: '2003. Godina obitelji u Zadarskoj nadbiskupiji. Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom misu slavlji! Po idejnem projektu ing. Darka Prokeša, zvona su izljevana u 'Hrvatskoj lijevaonici' u Zagrebu, a projektirali su ih i izradili umjetnici udruge "Elite" iz Osijeka.'

Ines Grbić

4. Dobitnici zlatne zahvalnice su predstavnici pojedinih poduzeća i ustanova, neki članovi organizacijskih pododbora, umjetnici i izvođači predmeta koji su se nalazili na forumskoj pozornici s koje je Papa predmolio 'Slavlje šestog časa':

1. Don Tomislav Sikirić
2. Č. s. Anica Ćurić
3. Luka Šarić
4. Mirjana Vrljov
5. Nives Kozulić
6. Vesna Bobanović
7. Dragan Kwiatkowski
8. Danijel Đerđa
9. Ćiro Burtina
10. Senko Sorić
11. Vesna Fantina
12. Boris Artić
13. Anita Gržan Martinović
14. Mojmir Martin
15. Petar Kazija
16. Ratko Peraić
17. Marija Orlić Vedopika
18. Mirko Fabulić
19. Radomir Jurić
20. Sandra Poljak Jurinčić
21. John Matek
22. Petar Vrdić
23. Maksimilijan Surić
24. Richard Brešković
25. Hrvatska katolička udruga medicinskih sestara i tehničara
26. Emil Puhalović
27. Boro Galac
28. Dražen Zekanović
29. Edi Karuc
30. Šime Stanić
31. Dragan Perica
32. Josip Marušić
33. Mirko Mihalj

5. Dobitnici zlatne zahvalnice su i djelatnici Nadbiskupskog ordinarijata, redovnice Nadbiskupskog i Svećeničkog doma i portiri Svećeničkog doma:

1. Don Josip Radić
2. Mirta Habuš
3. Slavica Latinović
4. Zrinka Grubić
5. Darija Santini
6. Marija Bilokapić
7. Mirela Burčul
8. Alen Matač
9. Č. s. Marijana Matić
10. Č. s. Petra Vrdoljak
11. Č. s. Olga Mirčeta
12. Č. s. Gracijana Gracin
13. Č. s. Stela Žižić
14. Č. s. Monika Šutalo
15. Vid Tudorov
16. Mile Bačić

B / SREBRNA ZAHVALNICA ZA DOPRINOS U PRIPREMI I ORGANIZACIJI PAPINOG POSJETA

1. Dobitnici te zahvalnice su članovi organizacijskih pododbora, direktori zadarskih autobusnih prijevoznih tvrtki, prevoditeljice materijala za strane novinare i djevojke angažirane u radu zadarskog Press centra, ekipe Hitne pomoći i medicinske sestre te angažirani pojedinci:

1. Don Zdenko Milić
2. Don Srećko Frka Petešić
3. Fra Ante Badurina
4. Don Gašpar Dodić
5. Don Mario Soljačić
6. Fra Andrija Bilokapić
7. Don Joso Kokić
8. Don Andelko Buljat
9. Don Igor Ikić
10. Mons. Milivoj Bolobanić

11. Don Emil Bilaver
 12. Fra Josip Peranić
 13. Don Boris Pedić
 14. Edio Bilaver
 15. Marija Pavlović
 16. Stanko Zrilić
 17. Mate Bilaver
 18. Nediljko Pavlović
 19. Darko Petković
 20. Miljenko Rakvin
 21. Don Zdravko Katuša
 22. Don Marinko Duvnjak
 23. Slobodan Vrdoljak
 24. Don Šimun Šindija
 25. Toni Pajkin
 26. Drago Čulina
 27. Marija Ćurko
 28. Fra Ivo Martinović

2. Ekipa Hitne pomoći i medicinske sestre

46. Branka Tomčić
 47. Renata Šopić
 48. Vinko Milovac
 49. Nives Pavić
 50. Živka Genda
 51. Ive Glavan
 52. Biserka Ivanov
 53. Zagorka Jablan
 54. Slobodan Milić
 55. Ana Dunatov
 56. Slavka Šestan
 57. Slobodan Galešić
 58. Nives Grbić-Rimanić
 59. Andjelo Matešić
 60. Danijel Bulić
 61. Esma Ježina
 62. Jasna Vukić
 63. Marija Brala
 64. Milića Džaja
 65. Vera Brajković
 66. Marko Strpić
 67. Zdenka Supičić
 68. Zdenka Tomić
 69. Lidija Baraba
 70. Ankica Čuka
 71. Marcela Švorinić - Bakotić
 72. Majda Šimićev

29. Don Mladen Kačan
 30. Don Niko Šošić
 31. Don Šime Kevrić
 32. Bibijana Baričević
 33. Grozdana Perić
 34. Don Pavao Zubčić
 35. Don Jozo Kajić
 36. Dragan Segarić
 37. Meri Matešić
 38. Jago Kozina
 39. Vlado Deranja
 40. Ivica Dundović
 41. Marija Mišulić
 42. Ana Brkić
 43. Željka Lilić
 44. Davor Mandić
 45. Živko Šimić

73. Bosiljka Mičić
 74. Sabina Vučenović
 75. Č. s. Andrea Nazlić
 76. Č. s. Štefanija Grubišić
 77. Č. s. Danijela Crnković
 78. Č. s. Melita Bošnjak
 79. Č. s. Vilma Šurjak
 80. Č. s. Alemka Kutleša
 81. Č. s. Tomislava Kutleša
 82. Č. s. Pavla Videka
 83. Č. s. Antonija Vugdelija
 84. Č. s. Antonela Laco
 85. Jasminka Bajlo
 86. Ante Perić
 87. Božidar Paleka
 88. Marina Gulan
 89. Nataša Matešić
 90. Damir Baumgartner
 91. Miho Sušić
 92. Leo Lelas
 93. Zlatko Alfirević
 94. Viktor Barić
 95. Tonči Jurić
 96. Mlađež Crvenog križa MEDICINSKE ŠKOLE ZADAR
 97. Mlađež Crvenog križa POMORSKE ŠKOLE ZADAR

U Zadarskoj županiji poginulo je desetero djece u Domovinskom ratu, a djeca OŠ Smiljevac i odrasli zapalili su 306 svjeća i položili vijence u znak sjećanja na djecu

BLAGDAN SV. FRANE

Franjevci Provincije sv. Jeronima sa sjedištem u Zadru, u zajedništvu s brojnim vjernicima zadarske nadbiskupije, u subotu 4. listopada svečano su proslavili blagdan sv. Franje Asiškog. Duhovna priprava vjernika, koja se u tjednu neposredne priprave za proslavu tog blagdana odvijala u svjetlu poruke 'Ljubav nije ljubljena', a u petak 3. listopada nakon mise održan je i obred Preminuća sv. Frane, vrhunac proslave doživjela je blagdanskim misnim slavljem koje je predvodio gvardijan zadarskog franjevačkog samostana fra Andrija Bilokapić, u koncelebraciji s fra Vladom Jajalo i još dvojicom svećenika. Na početku svečane euharistije, čije je značenje fra Bilokapić odredio, između ostalog, kao 'stupanje u zajedništvo Oca, Sina i Duha Svetog', predvoditelj slavlja je govorio o potrebi da se bude Božjim saveznikom i suradnikom, u otvorenosti Božjoj zbilji i Bogu koji želi ući u naš život. U propovijedi je fra A. Bilokapić predstavio misli sv. Frane o čovjeku kao vrhovnom i najvrijednijem stvorenju koje se u zajedništvu s Bogom ničeg ne boji, i koji se može shvatiti samo u odnosu prema Bogu i Božjoj ljubavi.

"Svojim srcem, mislima i opredijeljenjima učinimo sve da ljubav bude ljubljena. Kod sv. Frane središnja misa je biti suočljen Sinu Božjem, koji živi božansku i ljudsku zbilju, a i mi smo pozvani živjeti božanskim i

koja su devedesetih godina stradala u ratu, a bili su njihovi vršnjaci.

Ines Grbić

"ljudskim životom", rekao je fra A. Bilokapić, govoreći o sv. Frani kao svecu koji je bio zanesen i zaljubljen u Boga, pjevajući mu brojne hvalospjeve, a živio je osjećaj zahvalnosti jer je sve što je primio shvatio kao dar od Boga. "Život je najveći Božji dar i svatko je pozvan sebe promatrati u dostoanstvu Sina Božjeg, a model stvorenja je Ljubljeni Sin", rekao je predvoditelj slavlja, pozivajući na promatranje sv. Frane u svjetlu Kristova križa, čije je rane svetac i zadobio.

Misno slavlje pjevanjem je uzveličao župni zbor 'Srca Isusovog' iz Zadra, pod vodstvom s. Lucije Jurić, slaveći sv. Franju i pjesmama njemu posvećenima, 'Veseli zvuci' i 'Čuj sv. Franjo'. Misi je prethodila molitva Časoslova i prigodna meditacija, s promišljanjem poruke 'Ljubav nije ljubljena', što će biti i moto održavanja vjerouaučnih susreta i aktivnosti u zadarskom franjevačkom samostanu u razdoblju koje slijedi, u želji da franjevci vjernicima i svima koji tragaju za Bogom i životnim smislu prenesu poruku o potrebi da se na tajnu križa odgovori predanjem i ljubavlju, jer, "samo se s Bogom ne bojim žalosne vijesti, a gdje je ljubav ljubljena vlada blagostanje, bogatstvo i blagoslov", rekao je franjevački gvardijan Bilokapić.

Ines Grbić

ČETRDESET GODINA DRUŽBE «KRALJICE SVIJETA»

"Na tebe Djeko pogled Očev pade, duša ti bješe čista poput cvijeta i vječnoj Riječi stan u srcu dade. O mi smo Majko pod okriljem tvojim, ljestvica Neba i Kraljice svijeta: stazama bijelim vodi nas svojim i ljubav daj nam božanskog cvijeta", stihovi su himna Družbe 'Kraljice svijeta' kojima je u nedjelju 5. listopada započelo svečano

misno slavlje u katedrali sv. Stošije u Zadru, zahvalnica za milosti kojima je Bog obdario Crkvu po djelovanju 'hrvatske Družbe' koju je prije 40 godina u Zadarskoj nadbiskupiji osnovao o. Ivan Jeger, a u Zagrebačkoj nadbiskupiji pravno ju je priznao blagopokojni kardinal Franjo Kuharić.

BLAGOSLOV KRIŽA I KATEHETSKIH DVORANA

Na blagdan sv. Vinka Paulskog u subotu 27. rujna, zadarski nadbiskup mons. Ivan Prendić blagoslovio je u sklopu pastoralnog centra župe sv. Stošije u Biogradu n / m dvije katehetske dvorane, čija je obnova trajala dvije godine, te stan za sestre milosrdnice koje djeluju u toj župi, čime su stvoreni preduvjeti za održavanje župne kateheze i apostolata, s ciljem i u službi 'odgoja u crkvenosti', rekao je mons. Prendić. Nakon svečanog misnog slavlja, koje je u župnoj crkvi sv. Stošije predvodio mons. Prendić u koncelebraciji s biogradskim župnikom don Tomislavom Sikićem.

ričem i nekolicinom svećenika Biogradskog dekanata, zadarski nadbiskup blagoslovio je i križ na ulazu u to mjesto, postavljen u spomen na dolazak Svetog Oca u lipnju u Zadar. Mramorni križ visine 4 m, s brončanim korpusom i natpisom "U prigodi dolaska pape Ivana Pavla II. u Zadarsku nadbiskupiju, Bogu na čast podiže vjerni puk Biograda, A. D. 2003.", izrađen je u kameni klesarskoj radnji 'Mrkuina' u Biogradu.

Ines Grbić

SJEĆANJE NA DJECU POGINULU U DOMOVINSKOM RATU

Spomen na 306 djece poginule u Domovinskom ratu u Hrvatskoj obilježen je u utorak 30. rujna u Zadru, u organizaciji županijske Udruge hrvatskih civilnih stradalnika Domovinskog rata i u nazočnosti predstavnika Grada Zadra, Zadarske županije i udruge proizašlih iz Domovinskog rata.

Na zadarskom Gradskom groblju generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać predvodio je Službu riječi, na početku citirajući jednog poljskog svećenika, koji je rekao da se u Poljskoj prvog dana škole djecu poučava da njihovi vršnjaci u Drugom svjetskom ratu nisu mogli pohađati školsku nastavu, te se sa dužnim poštovanjem prisjećaju žrtava djece koji djetinjstvo i školsko doba nisu živjeli u miru i slobodi. Prisjećajući se Domovinskog rata, mons. Mustać je rekao da su brojna djeca rođena u podrumu, skloništu zadarske bolnice, a neki su otisli u druge zemlje, rastavljeni od svojih očeva koji su ostali braniti grad i Domovinu.

"Usprkos nastojanju svakog da zaštiti svoje dijete, 306 djece izgubilo je život, a to je cijelo jedno mjesto ili škola. Danas djeca u slobodi pohađaju školu, a to je zasluga ljudi čija su imena upisana na križu poginulih hrvatskih branitelja, čiju žrtvu mi kao narod moramo poštovati", rekao je

mons. Mustać, koji je na groblju pred tim križem predvodio i molitvu za pokojnu djecu i stradalnike Domovinskog rata, te misu zadušnicu u crkvi sv. Šime u Zadru.

Obilježavanje sjećanja na poginulu djecu u Domovinskom ratu dosad je dva puta održano na nacionalnoj razini, no ove godine Ministarstvo branitelja RH nije odobrilo 50 000 kuna za program koji se trebao održati u Dubrovniku, jer je u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, nakon Brodsko-posavske, stradalo najviše djece u Domovinskom ratu. Taj porazni podatak na tiskovnoj konferenciji u prostorijama Udruge iznijela je Ljubica Krcić, predsjednica županijske UHCSDR-a, rekavši da se zalaganjem zadarskog gradonačelnika Božidarja Kalmete ove godine taj događaj održao na zadarskoj županijskoj razini, jer su svi saborski zastupnici (a jedan je bio čak i protiv) bili suzdržani u glasovanju da Ministarstvo branitelja odobri sredstva za obilježavanje na nacionalnoj razini.

Gđa Krcić je također rekla da u Hrvatskoj još uvijek nije uređena evidencija o poginuloj djeci i o civilnim žrtvama Domovinskog rata, što rezultira neriješenim statusima i nemogućnoću ostvarenja zakonskih prava koja pripadaju osobama pogodenima gubitkom najmilijih.

C / BRONČANA ZAHVALNICA ZA DOPRINOS U PRIPREMI I ORGANIZACIJI PAPINOG POSJETA

1. Dobitnici te zahvalnice su osobe koje su radile na prijavama za akreditacije, škole čiji su učenici sudjelovali u pletenju zelenog vijenca koji je resio pozadinu pozornice na Forumu i volonteri nekih župa:

1. Đoni Rota
2. Marina Proroković
3. Vekenega Musap
4. Antonina Musap
5. Gimnazija Franje Petrića
6. OŠ Sukošan
7. Prvi D razred srednje škole Stanka Ožanića, šk. god. 2002. / 2003.
8. Treći A razred srednje škole Stanka Ožanića, šk. god. 2002. / 2003.
9. Zlatko Tomić
10. Nado Bajlo
11. Joško Ježina
12. Neven Žilić
13. Joško Šare
14. Ivan Lovrović
15. Marin Žunić
16. Marin Vidas
17. Marko Deković
18. Mario Škara
19. Nediljko Kadija
20. Ante Gašperov
21. Stipe Gašperov
22. Župa Sv. Ante Zadar
23. Župa Bezgrešnog Začeća BDM Zadar
24. Župa Uznesenja BDM Zadar
25. Župa bl. Alojzija Stepinca Zadar
26. Župa sv. Šime Zadar
27. Župa sv. Ivan Zadar
28. Župa Gospe Loretske Zadar
29. Župa sv. Petra Apostola Ploče – Zadar
30. Župa sv. Roko Bibinje
31. Župa sv. Kasijana Sukošan
32. Župa Srce Isusovo Zadar
33. Župa Kraljice Mira Zadar
34. Župa sv. Antun Padovanski Nadin
35. Župa sv. Stošije Zadar

D / ZLATNA ZAHVALNICA I PAPINA MEDALJA ZA SPONZORSTVO

1. ZADARSKA ŽUPANIJA
2. GRAD ZADAR
3. POLICIJSKA UPRAVA ZADARSKA
4. ZRAČNA LUKA ZADAR
5. TANKERSKA PLOVIDBA ZADAR
6. TURISTHOTEL d.d. ZADAR
7. NOVA BANKA d.d. ZADAR
8. TANKERKOMERC d.d. ZADAR
9. AGROKOR

E / ZLATNA ZAHVALNICA ZA SPONZORSTVO

1. Liburnija Zadar
2. Jadrolinija Zadar
3. Hrvatske željeznice - Kolodvor Zadar
4. HEP Elektra d.o.o Zadar
5. Hrvatska uprava za ceste - Tehnička ispostava Zadar
6. Hrvatske šume - Šumarija Zadar
7. Vodovod Zadar
8. Čistoća Zadar
9. Odvodnja Zadar
10. Hrvatske telekomunikacije Zadar
11. Opća bolnica Zadar
12. Dom zdravlja Zadar
13. Zavod za javno zdravstvo Zadar

14. Županijska organizacija Crveni križ Zadar
15. Marina projekt d.o.o. Zadar
16. Magnolija
17. Borik d.d. Zadar
18. WA Graf i Plantak Graf Zadar
19. Aluflexpack d.o.o. Zadar
20. Croatia banka podružnica Zadar
21. Erste & Steiermarkische bank d.d. Zadar
22. Gortan d.o.o. Zadar
23. Hrvatska gospodarska komora

Ustanove:

1. Nadbiskupsko sjemenište 'Zmajević' Zadar
2. Nadbiskupska klasična gimnazija Zadar
3. Svećenički dom 'Zmajević' - Zadar
4. Arheološki muzej Zadar

Medijske kuće:

1. HTV – studio Zadar
2. HRT - Radio Zadar
3. Gradska TV
4. Zadarski list
5. Narodni list
6. Slobodna Dalmacija
7. Zadarski Regional
8. Hrvatski narodni list
9. Vjesnik
10. Večernji list
11. Jutarnji list

F / SREBRNA ZAHVALNICA ZA SPONZORSTVO

1. Grad BIOGRAD n / m
2. Grad BENKOVAC
3. EUROHERC OSIGURANJE d.d. Zadar
4. JADERA d.d. Zadar
5. KEPOL - PLAST d.o.o. Zadar
6. KEPOL TERMINAL d.o.o. Zadar
7. LUKA ZADAR d.d.
8. RAIFFEISEN BANK d.d. Zadar
9. SVETI ROK d.o.o. Lovinac
10. CONTUS Zadar
11. PUNTAMIKA LINE Zadar
12. Restauratorska radionica Konzervatorskog odjela Uprave za zaštitu kulturne baštine Zadar
13. EL TIM d.o.o.

24. Maraš d.o.o. Vrsi
25. Marina Dalmacija d.d
26. Tvorница kruha Zadar
27. Centar za malo poduzetništvo Zadar
28. Duca d.o.o.
29. "D & Z" d.o.o.
30. Krševan d.o.o. Zadar
31. Interijer gips
32. Arja interijer
33. Pestić el. obrt

S obzirom na pojedine neutemeljene i neistinite napise o tobožnjim pritiscima Crkve na rad Policije, mons. Mustać je rekao da su "prije stvaranja slobodne hrvatske države pripadnici Crkve i svećenstvo bili građani drugog reda. I osobno sam bio privođen na nekoliko 'informativnih razgovora' i saslušavan u pojedinim prilikama. Nakon ostvarene

slobode, u demokratskoj Hrvatskoj, ne želimo biti građani nultog reda, nego ravnopravni. Svaki pojedinac odgovoran je za sebe i svoje postupke. Nitko od svećenika ili bilo tko iz Crkve nije posebno zaštićen niti je vršio ikakve pritiske na rad Policije" rekao je mons. Mustać.

Ines Grbić

TISKOVNA KONFERENCIJA ZA NACIONALNO HODOČAŠĆE U RIM

U utorak 23. rujna u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru održana je tiskovna konferencija na kojoj su mons. Ivan Mustać, generalni vikar zadarske nadbiskupije i organizator tog hodočašća za Zadarsku nadbiskupiju i Tonči Jureško, vlasnik turističke agencije 'Aquarius Jureško', organizator aranžmana putovanja i boravka zadarskih hodočasnika u Rimu, predstavili zahvalno nacionalno hodočašće koje će se održati od 6. do 9. studenog u Rimu, pod geslom "Učvrstimo vjeru, crkveno i narodno zajedništvo".

Mons. Mustać je naglasio da je to prvo nacionalno hodočašće u Rim od osamostaljenja hrvatske države, a intenzivnije pripreme započele su u kolovozu, te su i hrvatski biskupi uputili poziv za sudjelovanje na tom hodočašću koje će organizirati svaka biskupija posebno, no bit će i zajedničkih točaka. Mons. Mustać se nuda broju od 500 zadarskih hodočasnika za Rim, a govoreći o značaju i razlozima organizacije tog hodočašća, rekao je da je ono prije svega izraz zahvale Svetom Ocu za sve što je učinio za Hrvatsku. "Ivan Pavao II. postao je papom 1978. g., a već 1979.g. u Rimu je slavio misu na hrvatskom jeziku. Hodočašće je ujedno i čestitka njegovom 25. godišnjem pontifikatu, za vrijeme kojeg je ostvario 102 putovanja izvan Italije, među kojima i tri putovanja u Hrvatsku '94., '98 i 2003. Napisao je brojne dokumente i potaknuo brojna događanja u Crkvi, osobito na polju nove evangelizacije", rekao je mons. Mustać, naglasivši da u Rim idemo kao hodočasnici, ne turisti, a hodočastit će se i grobovima apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla.

Zajednički susreti hrvatskih hodočasnika, kojih se očekuje od 5 000 do 8 000, a imat će liturgijske vodiče i prepoznatljive šalove, bit će na misi u bazilici Sveta Marija Velika 7. studenog, na kojoj će propovijedati zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, potpredsjednik HBK. U 9 sati ujutro 8. studenog bit će misa u bazilici sv. Petra, a u 11, 30 sati je svečana audijencija kod Svetog Oca.

Radi interesa svećenika da iz Rima stignu u nedjelju, radi održavanja svetih misa u večernjim satima, zadarski hodočasnici će krenuti prema Zadru u poslijepodnevnim satima u subotu, a dolazak u Zadar predviđa se u jutarnjim satima u nedjelju.

Gospodin Jureško predstavio je itinerarij boravka zadarskih hodočasnika u Rimu, koji će biti smješteni u hotelima s tri zvjezdice unutar 'prstena Rima', a posjetit će poznate crkve i rimske znamenitosti. Zadrani će krenuti 5. studenog u 23 sata trajektom za Anconu, a 6.og će posjetiti Asiz u kojem će se služiti i misa.

Plaćanje u gotovini iznosi 1 690 kn ili 223 eura, a čekovima i karticom u četiri obroka 1 781 kn ili 235 eura. Ukoliko podignu kredit Podravske banke, hodočasnici mogu sami odlučiti rok otplate (minimalno tri mjeseca, maksimalno 36 mjeseci).

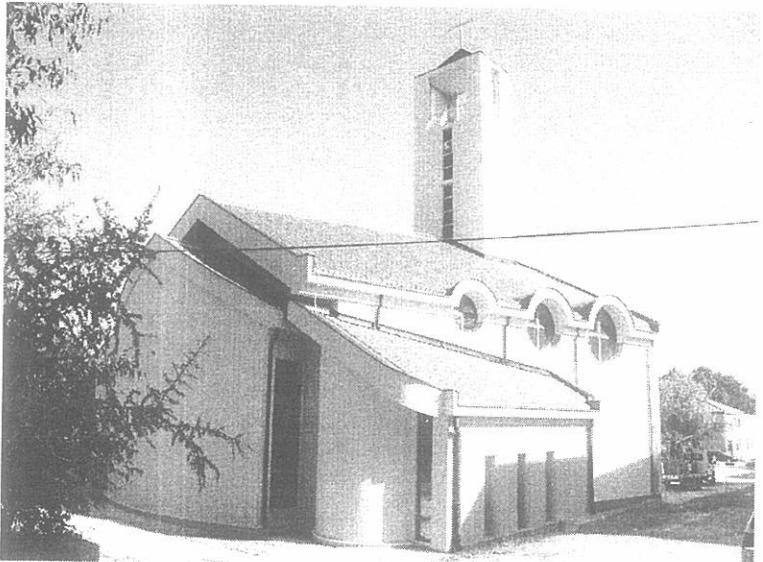
Prijave za hodočašće su u župnim uredima Zadarske nadbiskupije i u turističkoj agenciji Jureško, najkasnije do nedjelje 5. listopada. Uplatu treba izvršiti barem 15 dana prije polaska u Rim.

Ines Grbić

Izvođači radova su poduzeća Gradis, Zadar, Coning, Varaždin, Kamen Pazin iz Pazina i Ploter iz Zadra. Povelju posvete potpisali su mons. Prendža, župnik Šupraha i četvoro župnih vijećnika. Misnom slavlju, koje je pjevanjem uzveličao župni zbor pod vodstvom s. Danice Sanader, nazočili

su i župan Zadarske županije Šime Prtenjača, zadarski dožupan Ivo Grbić, gradonačelnik Benkovca Branko Kutija i brojni predstavnici gradskih vlasti, Hrvatske vojske i Policije.

Ines Grbić

Nova benkovačka crkva zasjala je u svojoj ljepoti na dan posvete

SVEĆANA AKADEMIJA POVODOM DANA POLICIJE

Povodom Dana Policije i blagdanske proslave njihovog zaštitnika sv. Mihovila, u ponedjeljak 29. rujna u hotelu Donat u Zadru održana je svećana akademija povodom Dana Policije, kojoj je nazočio načelnik PU Zadarske Ivan Katalinić, župan Zadarske županije Šime Prtenjača, gradonačelnik Grada Zadra Božidar Kalmeta i predstojnik Državne uprave Ivo Gregov. Policijskim djelatnicima, predstavnicima udrug roditelja poginulih branitelja i invalida Domovinskog rata, gospodarstvenicima i oko stotinu i pedeset uzvanika obratio se načelnik Katalinić, osvrnuvši se u prigodnom govoru, između ostalog, i na posjet Svetog Oca Zadru. Izrazio je zadovoljstvo stanjem sigurnosti i mjerama koje su redarstvene snage poduzele u pripremi i za vrijeme Papinog boravka u Zadru, istaknuvši da nije bilo nikakvih pritužbi građana niti se dogodio incident koji bi ugrozio njihovu sigurnost, a

pred Papin dolazak u Zadru je zabilježen i pad kriminaliteta od 30 %.

Uime Zadarske nadbiskupije nazočnima se obratio generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, koji je uz upućene čestitke povodom blagdanske proslave sv. Mihovila, izraženu molitvenu nakanu i blagoslov rada redarstvenika, zahvalio na zalaganju i radu kojeg su djelatnici zadarske PU uspješno ostvarili u pripravi Papinog pohoda Zadru, na čemu će pojedinim predstavnicima Policije, između ostalih i Ivanu Gambiraži, koji je bio voditelj Prometno - sigurnosnog odbora, biti uručene zahvalnice za doprinos u organizaciji Papinog posjeta. Mons. Mustać ih je pozvao i na sudjelovanje u zahvalnom nacionalnom hodočašću u Rim u studenom o.g.

G / BRONČANA ZAHVALNICA ZA SPONZORSTVO

1. AB FORUM d.o.o.
2. ASPER d.o.o.
3. AUTOCENTAR MITROVIĆ d.o.o.
4. BURE COMMERCE d.o.o.
5. BINOCOMMERCE d.o.o.
6. COAX ELEKTRONIC d.o.o.
7. DANTE ALIGHIERI
8. ELEGANT konfekcija Zadar
9. ELEKTROAKUSTIKA d.o.o. Zagreb
10. ELEKTROSAMBI d.o.o.
11. GIN COMPANY d.o.o. Zadar
12. Hotel VICKO COMMERCE d.o.o.
13. Hoteli "ZADAR" Zadar
14. Hrvatska obrtnička komora
15. HYPO-ALPE-ADRIA-BANK d.d.
16. IBIS 92 d.o.o. Zadar
17. IDASSA COMMERCE Zadar
18. INFOTEL, računarsko trgovачki obrt Zadar
19. I. PUHALOVIĆ, proizvodnja namještaja
20. KALI TUNA d.o.o.
21. KAMEN d.d. PAZIN
22. KARST d.o.o. Zagreb
23. LIGNUM d.o.o.
24. LJEKARNA Zadar
25. MIŠIĆ d.o.o.- Zadar
26. N.P. PAKLENICA
27. NASADI d.d. Zadar
28. Štednokreditna zadruga obrtnika Zadar
29. OZIRIS d.o.o.
30. PLIMEX d.o.o.
31. PZ MASLINA
32. RASVJETA ING d.o.o.
33. RAŽOV NEDJELJKO
34. Stolarsko - staklarski obrt PUHALOVIĆ
35. TCG Metalni lijev d.o.o.
36. TEHMAC d.o.o.
37. TEHNIČAR Zadar d.o.o.
38. TEHNOMERKUR d.o.o.
39. TRGOGRADNJA d.o.o. Zadar
40. TRŽNICA ZADAR d.o.o.
41. TURISTIČKA ZAJEDNICA GRADA ZADRA
42. U.O. RAJNA Starigrad Paklenica
43. VADO – klesarstvo
44. VODOINSTALACIJA Zadar
45. ARHITEKTONSKI STUDIO MADUNIĆ Zagreb
46. GETRO, trgovачki centar
47. HARI TRADE d.o.o.
48. HP – Hrvatska pošta, Split
49. KRAŠ d.o.o. Zagreb
50. MEGABIT d.o.o.
51. SONIC d.o.o. Zadar
52. TEHNO TRADE d.o.o.
53. VRANA d.o.o.
54. Matica Hrvatska Zadar
55. Visoko Teološka - katehetska škola Zadar
56. Hrvatsko filatelističko društvo Zadar

Gradovi i općine:

1. Grad NIN
2. Grad OBROVAC
3. Grad PAG
4. Općina JASENICE
5. Općina KALI
6. Općina POLAČA
7. Općina POLIČNIK
8. Općina POSEDARJE
9. Općina PREKO
10. Općina PRIVLAKA
11. Općina STARIGRAD PAKLENICA
12. Općina SUKOŠAN
13. Općina ŠKABRNJA
14. Općina TKON

H / UNIVERZALNA ZAHVALNICA

Dobitnici univerzalne zahvalnice su sudionici prvog i drugog preprograma, prinositelji darova, pjevači pjesme 'U čast Svetom Ocu', članovi povjerenstava za ocjenu likovnih i literarnih učeničkih radova na temu Pape, sve župe, samostani i redovničke zajednice u Zadarskoj nadbiskupiji:

- 1. Gradska glazba Zadar
- 2. Tamburaški orkestar KUD "Branimir" Nin
- 3. Dragica Rašin
- 4. Jagoda Bašić
- 5. Mladi župe Uznesenja BDM, Zadar
- 6. Mladi župe Uznesenja BDM, Sali
- 7. Alen Pračić
- 8. Pjevači župe sv. Lovro, Kali
- 9. Mladi župe sv. Roko, Bibinje
- 10. Šime Košta
- 11. Duško Nonković Bućo
- 12. Marko Šarić
- 13. Djeca župe Uzašače Gospodinovo, Pakoštane
- 14. Č.s. Aurelina Kutleša
- 15. Tomislav Franušić
- 16. Mirjana i Igor Miletić
- 17. Danica Žepina
- 18. Jasna i Ljubo Radić
- 19. Marija Špoljarić
- 20. Mladen Klanac
- 21. Luciana Karuza
- 22. Milica Kulaš
- 23. Martina Narančić
- 24. Ana Marija Buljanović
- 25. Tina Radov
- 26. Natali Konatić
- 27. Don Josip Lisica
- 28. Obitelj Petra Mikulića
- 29. Ines i Milan Begonja
- 30. Peka Zelić
- 31. Marija Dunatov
- 32. Luka Jadrijev
- 33. Stipe Brkić
- 34. Ivo Šaja
- 35. Ivan Matešić Jeremija
- 36. Fra Leopold Mičić
- 37. Vjekoslav Đapić
- 38. Darko Marušić
- 39. Branko Kolega
- 40. Nebojša Gunjević

- 41. Marko Barin
- 42. Tomislav Finka
- 43. Miljenko Lisica
- 44. Jasmina Bašić
- 45. Nikolina Anzulović
- 46. Ivana Ivković
- 47. Božena Ivković
- 48. Nikolina Gunjević
- 49. Barbara Bašić
- 50. Ivana Finka
- 51. Maša Džaja
- 52. Katarina Antonela Mustać
- 53. Filip Glavan
- 54. Mirela i Ljubo Zubčić
- 55. Tihomir Kocanović
- 56. Gordana Maržić
- 57. Sandra Nakić
- 58. Hrvoje Perinčić
- 59. Renato Babić
- 60. Klapa Intrade
- 61. Vedran Ivčić
- 62. Zoran Jelenković
- 63. Vili Kalmeta
- 64. Amenda Stošić
- 65. Emilija Kokić
- 66. Željka Marinović
- 67. Pinuća Maričić
- 68. Denis Maričić
- 69. Ernest Masnov
- 70. Josip Bepo Matešić
- 71. Davor Pekota
- 72. Rikardo Perković
- 73. Ivica Ićo Sikirić
- 74. Renato Švorinić
- 75. Marina Tomašević
- 76. Č. s. Mirjam Gadža
- 77. Kazimir Šćiran
- 78. Ljubica Mitrović Dujić
- 79. Ivančica Bronić
- 80. Senka Radić
- 81. Josip Mustić
- 82. Lucija Mustić

VJENČANJE MLAĐENACA KOJI SU CRKVI DAROVALI ZVONO

U subotu 20. rujna u 'ribarskoj crkvi' Rođenja BDM na otoku Jadro u Kornatskom arhipelagu vjenčali su se Eva Marinković (27) i Miroslav Horvat (29), mladenci čije je uplovljavanje u bračnu luku najavilo zvono koje su poklonili dotičnoj crkvi, a 26. srpnja u uvali Piškera blagoslovio ga je zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda. Već i tim činom mladenci su posvjedočili svetopisamsku poruku sa misnom slavlja svog vjenčanja, 'Vi ste svjetlo svijeta, vi ste sol zemlje', darujući prvo zvono u povijesti te crkve iz 16. st., čija će zvonjava pozivati

vjernike na davanje slave Bogu svjedočeći da, kao što je okus mora sol, okus svijetu daje dobročinstvo, a istinsko svjetlo svijeta je ljubav. U naznlosti dvije stotine uzvanika, 'kontinentalne' mladence vjenčao je saljski župnik don Dario Tičić, a zvukovi tamburica u krajoliku mora znakovi su dviju regijskih odrednica, kako reče don D. Tičić, 'simbol jedinstva hrvatskog naroda'.

Ines Grbić

POSVETA NOVE ŽUPNE CRKVE U BENKOVCU

U subotu 20. rujna zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda posvetio je novoizgrađenu župnu crkvu Porođenja BDM u Benkovcu, a svečano misno slavlje predvodio je u koncelebraciji sa zadarskim nadbiskupom u miru mons. Marijanom Oblakom, generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćom, benkovačkim župnikom don Čedomilom Šuprahom i još oko dvadeset svećenika. U propovijedi je mons. Prenda govorio o crkvenom zdanju kao hramu Božjem, ali još više o potrebi da se svaki vjernik izgrađuje i svojim vjerničkim životom svjedoči da je posvećeni hram Božji. Pozvao je vjernike benkovačkog kraja, kojeg su nakon progona nastanili uglavnom Hrvati iz BiH, da budu jedinstveni jer su razlike neznatne, a nadilaze ih sličnosti, zajedničke potrebe i bratsko zajedništvo u Kristovoj vjeri, na čije ih utvrđivanje poziva i novoizgrađena crkva Male Gospe koja se «rađala mukom, željom i molitvom. Neka ona raste u dubini vjere, nade i ljubavi u dušama 3500 vjernika benkovačke župne zajednice koja se nedjeljom i blagdanom okuplja u crkvi, i doslovno otkidajući od ustiju, svojim je prilozima zauzeto pomagala i radovala se rastu tog hrama», rekao je don Č. Šupraha u uvodnom govoru.

I prineseni darovi, kuverta s imenima obitelji za koje je skrb preuzeila Zadarska nadbiskupija i grana masline, znakovita su

stvarnost položena na uljem pomazani oltar, simbol mira za kojim je žudilo stanovništvo benkovačkog kraja, čija je životna egzistencija još uvijek potrebna konkretne pomoći.

Župnik Šupraha zahvalio je brojnim darovateljima koji su omogućili gradnju i uređenje crkve: obitelj Župan Veljka i Dragana, koji su darovali 300 m² rezanog kamenja za vanjsko oblaganje zidova, uredili stepenište i ulaz, Božo Jusup iz Tankerkomerca, koji je u više navrata pomogao poratnu obnovu i drugih crkvenih objekata u Benkovcu, Poglavarsvo grada Benkovca, župljeni sv. Ivana Nepomuka iz Beča, Missionsprokuratura D.I. iz Beča i p. Robert Mirbung, poduzeće Metalni Ilijev TCG iz Benkovca i Željko Uzelac.

Župnu crkvu Porođenja BDM iz 19. st. pobunjeni Srbi srušili su 1992. g. u Domovinskom ratu, čak su joj i temelje izvadili. Kamen temeljac za novu župnu crkvu, čija je gradnja završena u rujnu 2003. g., bio je položen u studenom 1997. g. Idejni projekt izradio je arhitekt Florijan Škunca, a arhitektonsku dokumentaciju projektni ured ARBI iz Zagreba. Gradnju crkve financirali su Nadbiskupija zadarska i Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo RH, u ime kojeg se naznačima obratio njegov izaslanik Ivo Gregov.

Balobana, uz želju promoventima da se ne obeshrabre u radu, susrećući se s učenicima različitih životnih očekivanja, motivacija, frustracija i indiferentnosti.

Doc. dr. Josip Baričević, predstojnik Katedarskog instituta KBF-a u Zagrebu, koji je i osobno vezan za Zadarsko sveučilište bivajući svojevremeno njegovim studentom, poželio je diplomantima da budu «ostvaritelji susreta vjere i kulture, ne pitajući se što će primiti, nego što će dati», a zadarski nadbiskup u miru mons. Oblak je rekao da «vjeroučitelj nije namještenik, nego poziv, Kristovo i crkveno poslanje», s potrebom permanentnog ulaganja u izobrazbu stručnosti i produbljivanje duhovnosti.

Prorektor Sveučilišta u Zadru, prof. dr. Ante Uglešić izrazio je ponos što su Zadarsko

Sveučilište i VTKŠ sljednici prvog Generalnog dominikanskog učilišta, osnovanog 1396. g. u Zadru, naglasivši da vjeroučitelji, na osobit način, trebaju biti uzor i primjer učenicima, živeći moralne i etičke vrijednosti i izgrađujući civilizaciju ljubavi.

Svečanost dodjele diploma, na kojoj je u ime kolega profesorskom zboru VTKŠ-a zahvalila dipl. vjeroučiteljica Marija Biločapic, uzveličana je nastupom Katedralnog zbara sv. Stošije iz Zadra, uz glasovirsku pratnju Dragana Pejića i pod ravnjanjem Branimira Buturića, te nastupi Marije Kera, glasovir i Barbare Mračić, violina, koji su izveli prigodni glazbeni program.

Ines Grbić

BLAGOSLOV ZVONA SV. MARIJE

U četvrtak 18. rujna zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda blagoslovio je ispred zvonika i kapitularne dvorane crkve sv. Marije u Zadru tri nova zvona za tu crkvu. Na početku Službe riječi koju je predvodio, mons. Prenda je rekao da su zvona povezana sa životom naroda Božjeg, a njihova zvonjava označava vrijeme molitve, skuplja puk na obavljanje liturgijskih čina, vjernike upozorava na događaje koji poguđaju radošću ili bolom, pa i u narodu se kaže da je zvuk zvona glas Božji. "Kad čujemo zvona, uvijek se sjetimo svoje veze s Bogom, i toga da smo jedna obitelj čija nas zvonjava poziva na okupljanje i očitovanje jedinstva u Kristu", rekao je mons. Prenda.

Prvo zvono, s likovnim reljefom Majke Božje s djetetom i sv. Stošije, ton so, teško je 548 kg, promjera 98 cm. Na njemu piše: 'Marijo, majko Crkve, moli za nas! Sveta Stoša, sveti Šime, olakšajte puku brime!' Drugo zvono, s likovnim reljefom sv. Nikole biskupa, sv. Leopolda Mandića i bl. Alojzija Stepinca, i natpisom "Sveti Nikola, moli za pomorce i

putnike! Blagoslovi Bože Zadar, sve otoke i sav Kotar. Blagoslovi na sve strane Bože mili sve Zadrane. Svako dobro daj ovome puku svome zadarskome", ton la, teško je 356 kg, promjera 85 cm. Treće zvono, s likovnim reljefom sv. Benedikta, sv. Placida, sv. Krševana i sv. Grgura, ton ti, teško je 271 kg, promjera 76 cm, a na njemu piše: "Sveti Benedikte i Skolastika, molite za nas i za sve dobročinitelje!"

Na svakom zvону je i likovni reljef raspela, grb pape Ivana Pavla II. i grb ljevaonice Colbachini iz Padove u Italiji, gdje su zvona lijevana. Automatizaciju je izradilo poduzeće Giacometti Automazione Campane iz Padove u Italiji.

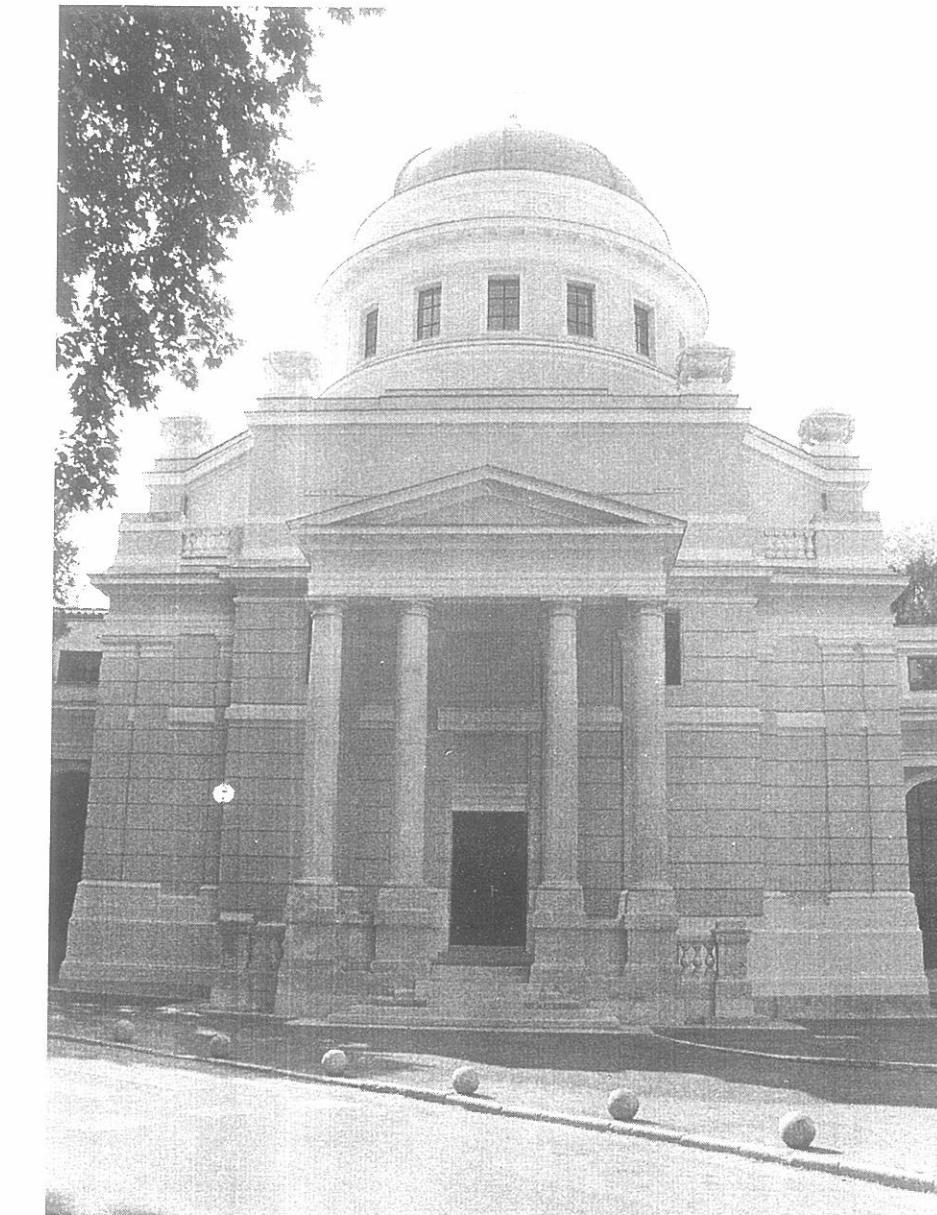
Opatica benediktinskog samostana M. Anastazija Čizmin osobito je zahvalila dobrotvorima koji su omogućili nabavku novih zvona: županu Zadarske županije Šimi Prtenjači, Stanku Baniću, donečavnom direktoru Tankerske plovidbe i Boži Jusupu, direktoru Tankerkomerca.

Ines Grbić

- 83. Goran Fabijanić
- 84. Jure Bašković
- 85. Piotr Mai
- 86. Petra Gulan

- 87. Nikola Trajkov
- 88. Nikola Vukić
- 89. Katarina Marcelić
- 90. Ana Ćurko

Dobitnici univerzalne zahvalnice su i svi crkveni i svjetovni zborovi, klapa i kulturno umjetnička društva, članovi Zajedničkog zbara od 1200 glasova, koji je predvodio pjevanje puka na susretu s papom Ivanom Pavlom II. 9. lipnja na Forumu.

Obnovljena crkva sv. Dimitrija, mučenika u Zadru

**POVELJA
POSVEĆE PONOVNO IZGRAĐENE
ŽUPNE CRKVE MALE GOSPE U BENKOVCU**

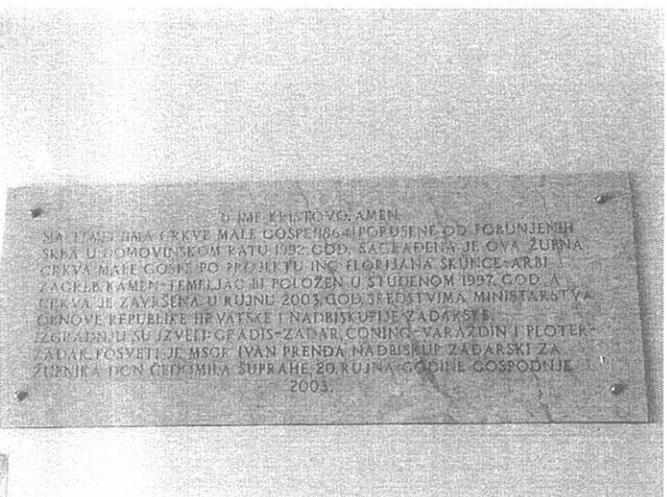
U IME KRISTOVO. AMEN

Župnu crkvu Porođenja Blažene Djevice Marije – Male Gospe, sagrađenu 1864. godine, pobunjeni Srbi srušili su u Domovinskom ratu 1992. godine. Kamen-temeljac za novu župnu crkvu bi položen u studenome 1997. godine, a crkva je završena u rujnu 2003. godine. Idejni projekt dao je arhitekt Florijan Škunca, a arhitektonsku dokumentaciju izradio je njegov projektni ured ARBI iz Zagreba. Sredstvima Ministarstva za javne radove izvela su poduzeća: Gradis iz Zadra, Coning iz Varaždina, Kamen Pazin iz Pazina i Ploter iz Zadra. Crkvu posveti, za pontifikata pape Ivana Pavla Drugog, za župnika don Čedomila Šuprahe, msgr. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski, 20. rujna godine Gospodnje 2003., na slavu Božju i na čast Male Gospe.
U vjeri čega ovu Povelje potpisuju:

Župnik:
Don Čedomil Šupraha

Nadbiskup:
Msgr. Ivan Prenda

Župno vijeće:
Marija Bešlić
Momir Morić
Josip Bilić
Neven Vuksan

Spomen -ploča u novoj crkvi u Benkovcu

PRVA PROMOCIJA DIPLOMIRANIH STUDENATA VTKŠ-a

Prva promocija 47 diplomiranih vjero- učitelja Visoko teološko – katehetske škole u Zadru, koji su tu akademsku titulu stekli u 11 godina postojanja zadarske VTKŠ, održana je u četvrtak 18. rujna u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru.

Nakon molitve i pozdravne riječi ravnatelja VTKŠ u Zadru, mr. don Marinka Duvnjaka, diplomantima i ostalim uzvanicima obratio se zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, rekavši da je «dan promocije diplomanata VTKŠ dan strpljive i ostvarene nade za Nadbiskupiju zadarsku». Zahvalivši profesoškom zboru na podršci i suradnji u odgajanju brojnih vjero- učitelja osposobljenih za djelatno sudjelovanje u pastoralu Zadarske nadbiskupije, mons. Prenda opisao je nastanak VTKŠ-a, koju je dekretom od 23. rujna 1992. g. utemeljio tadašnji nadbiskup ordinarij mons. Marijan Oblak, a njen prvi ravnatelj bio je dr. Tomislav Bondulić. Akademsko sponzorstvo KBF-a u Zagrebu nad VTKŠ u Zadru prihvaćeno je 15. prosinca 2000.g., a Kongregacija za katolički odgoj iz

Rima potvrdila je njeno osnivanje, Statute i akademsko sponzorstvo 26. travnja 2002. god.

Dekan KBF-a u Zagrebu prof. dr. Josip Baloban u prigodnom je govoru izrazio uvjerenje da VTKŠ priprema stručne naraštaje vjero- učitelja koji će putem školskog vjeronauka »ozbiljno i uvjerljivo djelovati u odgojno obrazovnom sustavu RH. Hrvatsko društvo nužno je potrebno konfesionalnog tipa školskog vjeronauka koji osigurava konfesionalnu, ali i duhovno univerzalnu komponentu u odgojno - obrazovnom sustavu mlade hrvatske države. Konfesionalni tip školskog vjeronauka, kojeg preko svojih vjero- učitelja prenosi Katolička crkva, dovoljno je dijaloški otvoren, ekumenски orijentiran i građanski tolerantan», rekao je dr. Baloban, dodavši da VTKŠ osposobljava katehete da i na razini župe, s punim radnim vremenom, djeluju odgojno katehetski i eklezijalno. «Crkvi u Hrvatskoj potreban je školovan, eklezijalno svjestan i društveno odgovoran laikat», misao je dr.

Svečanost promocije diplomanata VTKŠ-a

PREDSTAVLJANJE KNJIGE "POVIJEST I VJERA RODA MOGA HRVATSKOGA"

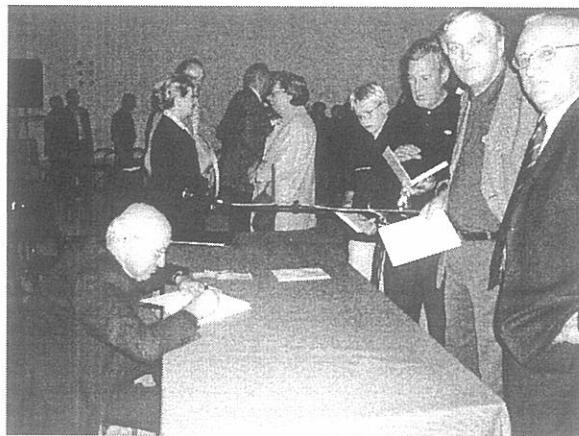
Knjiga "Povijest i vjera roda moga hrvatskoga", autora mons. Eduarda Peričića, predstavljena je u srijedu 17. rujna u dvorištu sjemeništa 'Zmajević' u Zadru, u organizaciji Visoko teološko - katehetske škole u Zadru, Zavoda za povijesne znanosti HAZU, zadarske podružnice HKD 'Napredak', Matice Hrvatske i Nadbiskupskog sjemeništa 'Zmajević'.

O knjizi su govorili biskup gospicko - senjski mons. Mile Bogović, dr. Stjepo Obad, sveučilišni profesor u miru i dr. Marijan Diklić iz zadarskog Zavoda za povijesne znanosti HAZU. Dr. Obad je rekao da su bitne sastavnice Peričićeve knjige od 290 stranica, s dvadeset poglavlja i odabranim ilustracijama, "povijest i vjera, bez kojih se ne može razumjeti cijelovita prošlost hrvatskog naroda u preko 1350 godine njegova postojanja na ovom prostoru". Govorio je o nekim bitnim događanjima iz hrvatskog srednjo-vjekovlja i ranog novog vijeka, koje je "dr. Peričić dobro uočio, a mnogi su ih, osobito u 20. st., zanemarili". Istaknuo je činjenicu da je današnja i srednjovjekovna samostalna Hrvatska najprije priznata od Papâ, prva u 9. st. od Ivana VIII., a današnja od Ivana Pavla II. Dr. Diklić izložio je osvrt na poglavlja iz knjige, pod nazivom 'Priobalna Hrvatska', 'Dvadeseto stoljeće' i 'Suverena država Hrvatska', a mons. M. Bogović je rekao da

naslov knjige, u kojoj je obrađena hrvatska nacionalna i crkvena povijest, očituje 'zanos i ponos', a i sjajni žuti kriz s elementima hrvatskog grba izražava odnos prema sadržaju knjige, u kojoj se autor prepoznae kao 'havjestitelj i propovjednik'.

U završnoj riječi na kraju večeri, nazočnima se obratio dr. Peričić, koji je osobito zahvalio Radoslavu Vanjaku, vlasniku poduzeća 'Zadiz', izdavaču knjige, Vinku Bakoviću za dizajn, te sponzorima koji su pomogli tiskanje knjige, između ostalih Poglavarstvu Grada Zadra, Nadbiskupiji zadarskoj i ostalim tvrtkama i pojedincima. Autor je knjigu opisao kao "šetnju kroz hrvatsku političku i vjersku povijest", a u godini kad je Sveti Otac treći put pohodio Hrvatsku, posvetio ju je papi Ivanu Pavlu II., bijelom ocu iz bijele Hrvatske, istinskom prijatelju hrvatskog naroda. Svečanosti predstavljanja, koja je uzveličana nastupom Katedralnog zbora sv. Stošije iz Zadra, pod ravnanjem Žana Morovića i uz glasovirsku pratnju Dragan Pejića, nazočili su i zadarski nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak, župan Zadarske županije Šime Prtenjača te brojni uglednici iz zadarskog znanstvenog i kulturnog života.

Ines Grbić

Mons. Peričić potpisuje predstavljenu knjigu "Povijest i vjera roda moga hrvatskoga"

POVELJA O BLAGOSLOVU ZVONA

Msgr. Ivan Prenda, nadbiskup zadarski, za pontifikata Pape Ivana Pavla II., u subotu, 26. srpnja 2003., na početku koncelebrirane Svete mise s don Darijom Tičić, župnikom Sali i ostalim nazočnim svećenicima koncelebrantima, u crkvi Porodjenja Marijina u Piškeri, na otoku Jadri u Kornatskome otočju, blagoslovi za gore spomenutu crkvu novo zvono.

Darovatelj:
zaručnici Eva Marinković iz Karlovca i Miroslav Horvat iz Zagreba

Promjer zvona: 390 mm

Težina: 36 kg

Ton: Ha

Natpis: *Darovali Eva i Miro – Vjenčani 20. rujna 2003.*

Lik: Bezgrješno začeće Blažene Djevice Marije

Ljevaonica: Fenix – Žalec, Slovenija

Одбихомо ми је поштејају је
и у њему јаснији ми је поштејају је

Sali, Piškera, 26. srpnja 2003.

Župnik:
Don Dario Tičić

U vjeri čega...

Blagoslovitelj:
Msgr. Ivan Prenda, nadbiskup

Posveta oltara u Benkovcu

ODREDBE

MONOGRAFIJA O KULTURNOJ BAŠTINI

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 2265/2003.
Zadar, 14. listopada 2003.

Svim župnim uređima i samostanima u Nadbiskupiji zadarskoj

Poznato Vam je da je grupi profesora s Katedre povijesti umjetnosti s našeg Sveučilišta u Zadru povjerena izrada monografije o kulturnoj baštini Nadbiskupije zadarske od početka do danas. Ona bi trebala biti završena tijekom iduće godine. Radi toga su me gospoda profesori zamolili da im se pomogne u njihovu radu na župama i u samostanima tako da im se stave na uvid umjetnička djela arhitekture, kiparstva, slikarstva i umjetničkog obrta (kaleži i dr.).

Stoga ih preporučam Vašoj pozornosti i susretljivosti kada budu dolazili u pojedine župe i samostane. U tom radu, posebnim mandatom, surađuje mons. dr. Pavao Kero, vikar za kulturu i ravnatelj Stalne izložbe crkvene umjetnosti. Zato je moguće da će nekada doći sami a nekada s njim.

Osim toga potrebno je omogućiti gosp. Bačiću, fotografu, da snimi neke predmete za monografiju o umjetničkoj baštini Nadbiskupije.

Primite moj pozdrav i blagoslov.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

KNJIGA INTENCIJA

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 2276/2003.
Zadar, 14. listopada 2003.

Svim svećenicima u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici,

u našu Nadbiskupiju uvlači se praksa upisa primljenih intencija po raznim notesima i direktorijima. Moj osobni uvid na pastirskim pohodima mi to potvrđuje. Imajući u vidu opasnosti takve prakse i osobnu odgovornost, oslanjajući se na Zakonik kanonskog prava određujem sljedeće:

1. Svaki župnik ili rektor crkve ili drugog mesta pobožnosti u kojima se običavaju primati misne intencije, neka imaju posebnu knjigu u koju neka se točno upisuju broj misa, nakanu, dani prilog kao i namijenjene mise (usp. Kan. 958,1). Crkveni zakonik

Janjevu prof. dr. Nikole Čolaka priredio je don Ante Mateljan. Pripovjedač je bio Ante Nadomir Tadić Šutra, a prigodne pjesme izveli su klapa 'Zvono' i kistanjski

župni zborovi djece i odraslih pod vodstvom s. B. Delonga.

Ines Grbić

Proslava 700. obljetnice Janjeva u Kistanju.

Mons. Nikola Dučkić, g. Zlatko Tomčić, predsjednik Sabora RH i mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru

PROSLAVA JUBILEJA 700. OBLJETNICE PRVOG SPOMENA ŽUPE JANJEVO

Proslava Jubileja 700. obljetnice prvog spomena župe Janjevo, pod nazivom "U križu je život, u križu je spas!", koja je započela misnim slavljem prošle godine u zagrebačkoj katedrali na blagdan sv. Nikole, nebeskog zaštitnika Janjevaca, vrhunac slavlja doživjela je na blagdan Uzvišenja sv. Križa u nedjelju 14. rujna u Kistanjama, dan kогeg Janjevci, kao vrsne zanatlje, poduzetnici i trgovci, već stoljećima slave i kao zanatljski dan.

Koncelebrirano euharistijsko slavlje u župnoj crkvi sv. Nikole predvodio je zadarski nadbiskup u miru mons. Marijan Oblak, u koncelebraciji s kistanjskim župnikom mons. Nikolom Dučkićem, generalnim vikarom zadarske nadbiskupije mons. Ivanom Mustaćem, generalnim vikarom zagrebačke nadbiskupije i izaslanikom zagrebačkog nadbiskupa mons. Vladimirom Stankovićem, župnikom Zjuma i delegatom prizrenskog biskupa mons. Ivicom Čolakom te oko trideset svećenika iz Zadarske nadbiskupije, Šibenske biskupije i svećenika janjevačkog podrijetla iz Domovine i inozemstva.

Na početku misnog slavlja, koje je uz orguljašku pratnju Hvalimire Bledsnajder uzveličalo zajedničko pjevanje Mješovitog pjevačkog zbora 'Janjevo' iz Zagreba i MPZ 'sv. Cecilija' iz Kistanja, pod ravnateljem dirigenta mo. Paška Đeldića, i solistički nastupi Cecilije Car, sopran, Katarine Brkić, alt, Đanija Gamulina, tenor i Roberta Palića, bas, mons. Oblak blagoslovio je novu župnu crkvu sv. Nikole, za koju je kamen temeljac položen 1999. g., a nakon homilije blagoslovio je i oltar. U homiliji je mons. Oblak rekao da je proslava Jubileja Janjevcima "poziv i poticaj da i dalje čuvaju ljudske i kršćanske vrline katoličke vjere i hrvatskog rodoljublja, kršćansku obitelj, bračni kršćanski moral, rađanje brojne djece i moralni život mlađeži". Govoreći o blagoslovu nove župne crkve, mons. Oblak je rekao da ona "ujedinjuje povijesne i sadašnje muke i stradanja Janjevaca, ali i snagu Isusova života, slave i pobjede u njima", a "najljepši uzvrat i zahvala Crkvi i Nadbiskupiji bit će brojna

svećenička i redovnička zvanja Janjevaca". (Danas je u Domovini i svijetu 37 svećenika i 22 redovnice janjevačkog podrijetla).

Stotinama Janjevaca, koji su u prigodi jubilejske proslave stigli u Kistanje iz svih dijelova Domovine i inozemstva, a trenutak zajedničkog okupljanja zabilježili su i 'milenijskom fotografijom' ispred župne crkve, prigodnim riječima na kraju mise obratio se i Pavao Palić, predsjednik Organizacijskog odbora za proslavu janjevačkog Jubileja, prisjetivši se činjenice da su Janjevci sa skupinom Hrvata iz Letnice zbog rata i pritiska velikosrpske politike u proteklom desetaku godina napustili svoja ognjišta, no zaslugom hrvatskih vlasti i tadašnjeg predsjednika dr. Franje Tuđmana, novi zavičaj dijela janjevačkih izbjeglica biva Kistanje, koje je udomilo oko 300 obitelji u tada napušteno mjesto. Zahvalio se i brojnim donatorima proslave i pojedincima zaslužnima za izgradnju "Novog Janjeva" u Kistanjama (zadarski nadbiskup mons. Ivan Prenda, prvi kistanjski župnik don Gašpar Dodić, sadašnji kistanjski župnik mons. N. Dučkić, kapelan don Josip Dučkić i s. Blaženka Delonga, izuzetno aktivni u radu s mladima, Sebastijan Palić) u kojem danas živi oko 1300 stanovnika, s više od 650 djece, bivajući znakom života u demografski inače opustošenom kraju.

Misnom slavlju nazočili su i predsjednik Hrvatskog sabora i pokrovitelj te visoke obljetnice Zlatko Tomčić, župan Šibensko-kninske županije Duje Stanić, načelnik općine Kistanje Marko Kardum, nekolicina saborskih zastupnika i drugi predstavnici gradskih, općinskih i županijskih vlasti. Nakon mise vjernici su se uputili u ophod oko župne crkve s kipom sv. Nikole, kojeg je u subotu 13. rujna u župnoj crkvi blagoslovio mons. Oblak. Nakon svečanog euharistijskog blagoslova u subotu, u crkvi je bio upriličen duhovno kulturni program. Glazbeni recital 'Snagom svjetla', u kojem su svećenik, djevojke i mladići u starinskoj nošnji prikazali sedamstoljetnu povijest župe Janjevo, na osnovu tekstova o

traži da biskup svake godine pregleda knjigu intencija, osobno ili preko drugoga (dekan).

2. Ne mogu se, prema tome, intencije primljene od vjernika, upisivati u Direktorij, kao mjesto vođenja evidencije, nego samo podsjećanja na dan kada treba namijeniti intenciju.

3. Kada se primi velik broj intencija koje se ne mogu primijeniti u župi, neka se dadu drugim svećenicima, samo ako je siguran da su besprijekorni (usp. Kan. 955,1). U tom slučaju treba imati pismenu potvrdu o primljenim intencijama i iznosu za njih. Intencije se mogu kao i do sada predati u Ordinarijat.

Zbog mogućih zloupotreba neka se nepoznatim osobama ne daju intencije ni na potvrdu.

Primljene intencije moraju se namijeniti unutar godine dana od primitka.

4. U Nadbiskupiji zadarskoj *ad tempus* povlačim dopuštenje kumulativnih misa u nekim župama. Treba obnoviti molbu za novo dopuštenje.

Svima pozdrav i blagoslov!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

PRIJAVA SLAVLJA SV. POTVRDE

Nadbiskupski ordinarijat Zadar

Broj: 2275/2003.

Zadar, 14. listopada 2003.

Draga braćo župnici,

pozivam Vas da svi, koji planirate sv. Potvrdu u svojoj župi iduće, 2004. godine, do 15. studenoga ove godine to prijavite u Nadbiskupski ordinarijat s naznakom eventualnog termina. Kada primim sve termine, odredit ću, kao i svake godine dan Potvrde uvažavajući određene potrebe i posebnosti.

Iskreni pozdrav u Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

SVEĆENIČKE REKOLEKCIJE

Nadbiskupski ordinarijat

Broj: 2322/2003.

Zadar, 20. listopada 2003.

Draga braćo svećenici,

Svećeničke rekolekcije do kraja ove građanske godine održavat će se po dsljedećem rasporedu:

RUJAN4. rujna 2003.: **KATEHETSKI DAN**

Euharistijsko slavlje: predvodi o. Nadbiskup
Dr. Ružica Razum: Novi vjeroučni udžbenici

LISTOPAD

15. listopada 2003.: Krunica – predmoli don Marino Marijan Ninčević

Msgr. Ivan Prendić, nadbiskup: *Kateheza odraslih i obitelji – osvrt na Godinu kateheze odraslih te pogled na Godinu obitelji i Papin pohod Zadru*

STUDENI

12. studenoga 2003.: Srednji čas – predvodi o. Nadbiskup

Prof. Mario Bebić: *Hrvatska obitelj danas – stanje i perspektive*

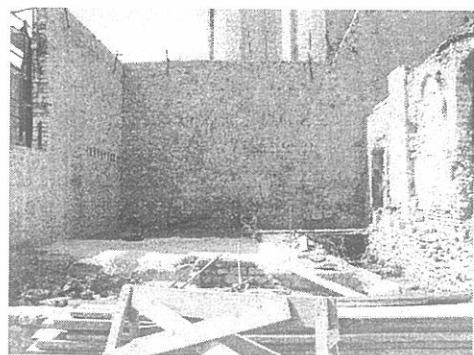
PROSINAC

3. prosinca 2003.: Pokorničko bogoslužje – Don Krešo Ćirak

Msgr. Valter Župan, biskup krčki i predsjednik Vijeća za obitelj
HBK: *Prikaz Direktorija za obiteljski pastoral Crkve u Hrvatskoj*

S radošću Vas očekujući na našim susretima koji su bitni znak našega zajedništva, sve Vas u Gospodinu pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

Radovi na novoj sakristiji katedrale

VIJESTI I DOGAĐAJI**MALA GOSPA**

Blagdan Male Gospe i početak nove školske godine proslavile su koludrice zadarskog benediktinskog samostana te polaznici i djelatnici zadarske Nadbiskupске klasične gimnazije i Nadbiskupskog sjemeništa 'Žmajević' u ponедjeljak 8. rujna, svečanim euharistijskim slavljem koje je u crkvi sv. Marije u Zadru predvodio generalni vikar zadarske nadbiskupije mons. Ivan Mustać, u koncelebraciji s fra Božom Bugarija, kapelanom benediktinskog samostana, mons. Josom Kokićem, ravnateljem zadarske NKG, don Zdravkom Katušom, ravnateljem Sjemeništa i duhovnikom Sjemeništa don Stanislavom Wielinskim. Stotinu polaznika četiriju razreda NKG, od toga 36 upisanih prvaša, sjemeništarce Zadarske nadbiskupije i Riječke metropolije, roditelje, profesore i djelatnike škole pozdravio je mons. Kokić, rekavši da se ovogodišnji početak šk. godine podudara s blagdanom Male Gospe, a u središtu jednog i drugog događaja je život. "Ništa ne smije biti teško kad je u pitanju život. Blagdan poručuje da

je život dar, a bez Boga se ne može stvarati, raditi ni odgajati. Zato smo došli zatražiti Božju milost i blagoslov, kako bismo u suradnji s Bogom izvršili svoje poslanje", rekao je mons. Kokić u pozdravnoj riječi.

Osvrčući se na pročitano Evandelje o rodoslovju Isusa Krista, u propovijedi je mons. Mustać rekao da "Bog svome narodu govori u povijesti kroz konkretne činjenice, događaje i konkretne ljudi. Bog je izabrao jedan narod i nikad ga nije napustio, a dolazi i u naše konkretne živote, u kojem, poput Marije, trebamo prihvati Božju volju, pa i u križevima koji nas pogode". Poželjevši da NKG i Sjemenište budu mjesto "gdje će se učiti i odgajati za stvari koje Bog može činiti u životu svakog pojednica", mons. Mustać je udijelio blagoslov za uspješan početak nove školske godine, nakon čega je otpjevan zaziv Duhu Svetome.

Ines Grbić

Mnoštvo pred crkvom sv. Nikole u Kistanju na proslavi 700. obljetnice spomena Janjeva

Papina molitva za poslanje laika

Ivan Pavao II. *Cristifidelis laici*, 1988.

Djevice presveta
Kristova Majko i Majko Crkve,
s radošću i divljenjem
pridružujemo se tvom „Veliča“,
tvojoj pjesmi zahvalne ljubavi.

S tobom zahvaljujemo Bogu
„čije se milosrđe proteže
od koljena do koljena“
za veličanstveni poziv
i mnogostruko poslanje vjernika laika
koje je Bog pozvao po imenu
da žive s njime
u zajedništvu ljubavi i svetosti,
i da budu bratski sjedinjeni
u velikoj obitelji djece Božje,
poslani ižarivati svjetlo Kristovo
i predavati oganj Duha
svojim životom po Evandelju
u cijelom svijetu.
Djevice veličanstvena,
ispuni srca njihova zahvalnošću
i zanosom za taj poziv i to poslanje.

Ti što si u poniznosti i velikodušnosti
bila „službenica Gospodnja“,
udijeli nam svoju spremnost
za služenje Bogu
i za spas svijeta.
Otvoři nam srca
za beskrajne vidike
Božjega kraljevstva
i navještanja Evandelja
svakom stvorenju.

U tvom majčinskom srcu
ima mjesta za sve koje su pritisle
nedaće,
za one koji su krenuli putevima koji
upropastavaju muškarce i žene

našega vremena.
No, u njemu su i svi oni koji se bore za
dobro, koji se zalažu za vrednote i
donose
obilne plodove spaša.

Odvažna Djevice,
nadahnji nas snagom Duha
i pouzdanja u Boga
kako bismo znali svladati
sve zapreke na koje nailazimo
u izvršavanju svog poslanja.
Sa stvarima ovoga svijeta nauči nas
postupati s živim osjećajem
za kršćansku odgovornost
i u radosnoj nadi
dolaska Božjega kraljevstva,
novog neba i nove zemlje.

Ti koja si zajedno s apostolima
u molitvi bila u dvorani posljednje
večere
iščekujući dolazak Duha Pedesetnice
izmoli njegovo ponovno izljevanje
na sve vjernike laike, muževe i žene,
da bi odgovorili potpuno
svome pozivu i poslanju
kao mladice istinskog trsa
koje su pozvane donijeti mnogo roda
za život svijeta.

Djevice Majko,
vodi nas i pomozi da živimo uvijek
kao pravi sinovi i kćeri
Crkve i tvoga Sina
te da uzmognemo pridonijeti na zemlji
uspovesti civilizacije istine i ljubavi
po želji Božjoj i njemu na slavu.

Amen.

REKOLEDICIJA ZA REDOVNICE

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 2323/2003.
Zadar, 20. listopada 2003.

Poštovane Sestre,

Rekolekcije za redovnice u Zadarskoj nadbiskupiji do kraja ove građanske godine
održavat će se po sljedećem rasporedu:

RUJAN

4. rujna 2003.: KATEHETSKI DAN
Euharistijsko slavlje: predvodi o. Nadbiskup
Dr. Ružica Razum: Novi vjeroučni udžbenici

LISTOPAD

22. listopada 2003.: Pokorničko bogoslužje (predvodi Dekanat Zadar-Istok, drugi dio)
Msgr. Ivan Prendić, nadbiskup: *Kateheza odraslih i obitelji – osvrt na Godinu kateheze odraslih te pogled na Godinu obitelji i Papin pohod Zadru*

STUDENI

19. studenoga 2003.: Pokorničko bogoslužje (predvodi Dekanat Benkovac)
S. Karolina Miljak: *Posredovanje Karizme dara Krvi Kristove*

PROSINAC

10. prosinca 2003.: Pokorničko bogoslužje (predvodi Dekanat Biograd)
Fra Andrija Bilokapić: *Utjelovljenje – temelj redovničkog siromaštva*

Sve Vas s poštovanjem pozdravljam i blagoslovljam.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

Proslava 40. obljetnice osnutka Družbe sestara «Kraljice svijeta»

KRUNICA U LISTOPADU U GODINI SVETE KRUNICE

Nadbiskupski ordinarijat Zadar
Broj: 2324/2003.
Zadar, 20. listopada 2003.

Draga braćo svećenici,

nalazimo se u Godini krunice i k tome u mjesecu listopadu u kojem molitva Gospine krunice ima jedinstveno mjesto. Sveti Otac Ivan Pavao II. napisao je Apostolsko pismo biskupima, svećenicima i vjernicima o svetoj krunici - Krunica Djevice Marije (KS, Dokumenti 132, Zagreb 2003.), u kojoj između ostalog kaže:

"Krunica Djevice Marije... tako jednostavna i ujedno tako bogata molitva zaslužuje da je kršćanska zajednica ponovo otkrije... Učinimo to osobito ove godine." (43.).

Potičem sve da u ovoj Godini krunice uistinu ponovno otkriju ovu drevnu, jednostavnu i duboku, uvijek suvremenu molitvu. U prvom redu neka nam molitva krunice bude duhovnom okrjepom, meditativnim i molitvenim odmorom u svakodnevnim naporima i zadacima. Također, neka nam bude izvorom snage i sabranosti za pastoralni rad. Moleći zajedno s vjernicima u našim zajednicama, molimo Gospin ružarij za brojne nakane i potrebe, zajedničke i pojedinačne, za našu župnu i mjesnu crkvenu zajednicu, za potrebe nove evangelizacije i širenje Kraljevstva Božjega među nama. U ovom broju Vjesnika, kao pastoralni prilog, donosimo i jedan tekst o Mariji, krunici i Marijanskoj niti u životu Pape Ivana Pavla II koji nas na poseban način potiče na molitvu krunice.

Sve Vas u Gospodinu pozdravljam i blagoslovljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

"Zdravo Marijo, milosti puna
Gospodin s tobom!"

Hrvatske, njezina sloboda, kulturni identitet i mogućnost djelovanja u tom pravcu". Još je rekao da je Ivo bio "izgrađeni katolik... On je žrtva, on je mučenik". "Netko mora biti žrtva" misao je Ivina koju je rekao svom supatniku i duhovnom vodi o. Rudiju dok se skrivač kao bjegunac u samostanu trećoredaca na Ksaveru.

Vjera je bila Ivina životna snaga. U svom Dnevniku zapisao je 25. svibnja 1950. ovaj program: "Kroz cijeli ovaj tjedan treba: 1. mobilizirati svu svoju volju; 2. ne sagriješiti; 3. moliti pobožno ujutro, preko dana i navečer." Na jednom drugom mjestu piše: "Pošao sam ujutro na sv. Misu, primio sv. Pričest. Molio sam Isusa da mi dade milost da izdržim sve kušnje ovoga života i smjerno ustrajem uz Kristov barjak Ljubavi, Dobrote i Mira. Daj, o moj Kriste, da Ti do kraja ostanem vjeran borac, da za Tvoju vjeru uvijek budem spreman sve podnijeti". Drugdje je napisao: "Što više razmišljam o prilikama u svijetu..., to sve više dolazim do zaključka da je put kojim me vodi bjera i kršćanstvo jedino ispravni put i da moram biti uistinu neizrecivo zahvalan Bogu na velikoj milosti koju mi je dao, što sam se rodio kao kršćanin i što sam uza sve perturbacije ipak uspio sačuvati u svojoj duši vjeru u Isusa Krista, vjeru u Boga i evanđeoske ideale".

Kao osvjeđeni vjernik pred Božić 1954. piše: "Draga moja majčice! Pišem Ti radosno pismo pred Božić. Ne plači što me

Stara župna crkva Male Gospe u Benkovcu,
porušena u Domovinskom ratu

nema da s Davorom kitim jaslice i bor. Ovdje, u svom srcu napravio sam veliki, zlatan bor i jaslice za Malog Isusa... Zvone sva zvona u mojim tkivima, duša je moja raspjevani slavuj u grmu. Hvala Ti, majčice, za taj osjećaj koji nadvisuje sve osjećaje. Hvala Tebi i Milosti!"

Kad je jednom u zagrebačkoj Gradskoj kavani upoznao srodnu dušu, pjesnika Olinka Delorka, koji mu je isповijedio svoje kršćanske nazore, i kad je neki treći sugovornik Ivo nazvao "klerikalcem", on mu je mirno odgovorio: "Ja sam ne samo ponosan, ja sam i sretan što vjerujem... Jučer, 21. kolovoza, tiho sam proslavio dan krštenja, 20 godina da sam katolik." Prema zapisu pjesnika Jože Ricova Ivo Mašina duboko je vjerovao da je sreća čovjekova u sreći drugih, u sreći naroda. Zato je junaci žrtvovao svoj mladi život za ideale Vjere, Istine i Domovine. Za humaniji i pravedniji život u kome će čovjek uz čovjeka hodati uspravno i mirno, ravno-pravno i slobodno.

Svojim uzornim idealizmom, svojom borbom za vrhovne i neuništive vrijednosti - BOG, NAROD i SOCIJALNA PRAVDA - žrtvom mлада života i promicanjem evanđeoskih i domovinskih idea svjetao je primjer naraštajima mlađih.

Ivo Mašina, žrtva domoljublja i bogoljublja, naš je ponos i putokaz.

Rozario Šutrin

Svjedočki lik uzor mladića - Ivo Mašine

20. studenoga 2003. godine, navršava se 42. obljetnica smrti domoljuba Ive Maštine, Prečanina, borca za nezavisnu i slobodnu Hrvatsku.

Nažalost, dugi niz godina u našim stranama nije se smjelo ni spomenuti njegovo ime. Ipak, Bogu hvala, malo po malo njegovo se časno ime istrglo iz zaborava. Ime Ivo Mašina i ne smije biti zaboravljeno jer je Ivo bio "čovjek čiji je jedini grijeh bio taj što je ljubio svoj narod, svoju vjeru i Crkvu onako kako ih je on ljubio".

I Družba «Braća Hrvatskog zmaja», Zmajski stol u Zadru, objavila je sredinom ovog ljeta spomen-knjigu "IVO MAŠINA - kršćanski borac za slobodnu i pravednu Hrvatsku", u povodu 75. obljetnice Ivina rođenja - Preko 1927. - i 41. obljetnice mučeničke smrti - Stara Gradiška 1961. U toj spomen-knjizi mučeniku Ivi u čast njezini urednici u uvodu istakoše da u Ivi vide "Stepinca Zadarskoga koji je pred namještajkom nepravednog i bezognoga komunističkog sudišta bio čiste savjesti kao naš blaženi kardinal Alozije Stepinac."

Na prvim stranicama spomen-knjige iznosi prof. dr. Šime Batović "Životni put Ivo Maštine". Potom slijedi poglavlje franjevca dra bernardina Škunice "Pravednik na nepravednom sudištu". Treći i najopširniji rad je "Pogled u dušu Ivo Maštine" koji je složio trećoredac glagoljaš Antun Badurina na temelju čitanja i analize Ivina opširnog Dnevnika. Posljednja dva poglavlja "Ivo koji dolazi" i "Svjedok (mučenik) ostaje zauvijek" razmišljanja su prof. dra Bernardina Škunice o veličini, zaslugama i značenju životnog djela borca Ivo Maštine, temeljena na svjedočanstvima njegovih supatnika, prijatelja i znanaca Jože Ricova, Rudija Jeraka, Velimira Terzića i drugih. Ponesen herojskim životnim putem i svjedočkom pojmom Ivo Mašina pogовор je na kraju spomen-knjige napisao na nekoliko iznimno impresivnih stranica njegov Prečanin, sveučilišni profesor dr.

Mladen Dorkin u obliku recenzije čitave spomen-knjige.

Životni put

U Preku na otoku Ugljanu rođen je 31. srpnja 1927. u uglednoj katoličkoj obitelji. Imala je šestoricu sinova i tri kćeri. Njegovala je uzvišene kršćanske i domovinske ideale. Te svete vrednote čestiti roditelji usadiše u srca svoje djece. Gimnazijske godine proveo je u Dubrovniku i Zadru. Krajem rata povlači se g. 1945. s hrvatskom vojskom prema Austriji i slučajno preživljava Bleiburg. Gimnazijsko školovanje završio je nakon rata i maturirao 1948. godine. Najesen iste godine upisao je studij povijesti u Zagrebu. Tamo je najbolji student pa ga prof. Jaroslav Šidak imenuje svojim demonstratorom uz riječi: "Dragi Mašina, Vi se ne smijete izgubiti...". Tijekom studija bio je tri puta uhićen i premlačen. I dok je pripremao završne ispite, osuđen je 27. veljače 1960. s prvooptuženim fra Rudijem Jerakom na 11 godina zatvora. Međutim, Ivo je s još četvoricom mladića krajem svibnja 1960. uspio pobjeći iz zatvorske ćelije. Ali nakon nekoliko mjeseci pronalazi ga Udbu, povisuju mu kaznu na 15 godina te bude opet opet zatočen u Staroj Gradiški. Tamo, nakon dugih mučenja, poslije godine dana bi umoren 20. studenoga 1961. u 31. godini. Pokopan je na zatvorskom groblju u susjednim Uskocima. Njegovi posmrtni ostaci preneseni su g. 1998. u rodno Preko, na njegov dragi Školjić.

Kršćanski uzor-mladić

Sliku Ivina života, njegova duha, značaja i katoličkog svjetonazora, njegovo domoljublje i socijalnu osjetljivost možemo najbolje upoznati iz njegova *Dnevnika*, ispisana na 988 stranica školskih bilježnica. Ivin duhovni savjetnik, Srećko Badurina, fratar glagoljaš i kasniji šibenski biskup, izjavio je pri postavljanju spomen-ploče na Ivinoj rodnoj kući g. 1944. da je Ivo najčešće bio zauzet temom "budućnost

otajstva krunice

Krunica me pratila u trenucima radoći i u trenucima kušnje. Njoj sam povjeravao koliko brige i u njoj sam uvijek nalazio utjehu. Prije dvadeset i četiri godine, 29. listopada 1978., svega dva tjedna nakon izbora za Petrova nasljednika, iskrene sam duše priznao: »Krunica je moja najdraža molitva. Divna je to molitva! Divna u svojoj jednostavnosti i u svojoj dubini. [...] Može se reći da je krunica, u određenom smislu, molitva-komentar posljednje glave konstitucije *Lumen gentium* Drugoga vatikanskog koncila, koja govori o čudesnoj prisutnosti Majke Božje u otajstvu Krista i Crkve. U pozadini riječi *Zdravomarije* pred očima se duše nižu glavni dogadjaji iz života Isusa Krista. Složeni u cjelokupan niz radosnih, žalosnih i slavnih otajstava, oni nas uvode u živo zajedništvo s Isusom po – mogli bismo reći – srcu njegove Majke. Istodobno, naše sreću u tim deseticama krunice može obuhvatiti sve događaje od kojih je satkan život pojedinca, obitelji, naroda, Crkve i čovječanstva, naše osobne događaje i događaje iz života naših bližnjih, posebno onih koji su nam najbliži, koji su nam više prirasli srcu. Na taj način jednostavna molitva krunice označava ritam ljudskog života.«

S tim sam riječima, draga braćo i sestre, svoju prvu godinu papinske službe uveo u dnevni ritam krunice. Danas, dok započinjem dvadeset i petu godinu svoje službe kao Petrov nasljednik, želim učiniti to isto. Kolike sam milosti u ovim godinama primio od Blažene Djevice po krunici: *Magnificat anima mea Dominum!* Želim izraziti svoju zahvalnost Gospodinu riječima njegove presvete Majke, pod zaštitu koje sam stavio svoju papinsku službu: *Fotis tuus!*

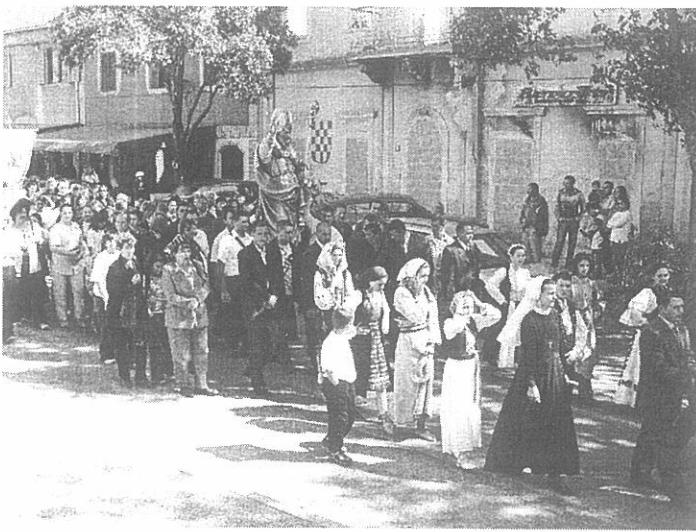
Ivan Pavao II., Krunica Djevice Marije

Izvadak iz Dokumenta Krunica Djevice Marije

IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Br. 1975/2003. od 1. rujna 2003., don Stjepan Vinko, razrješenje službe dekana Ražanačkog dekanata;
2. Br. 1976/2003. od 1. rujna 2003., don Emil Bilaver, razrješenje službe dekana Novigradskog dekanata;
3. Br. 1977/2003. od 1. rujna 2003., mons. Šime Perić, razrješenje službe dekana dekanata Zadar-Zapad;
4. Br. 2081/2003. od 13. rujna 2003., don Alojzije Knežević, imenovanje kapelanom Opće bolnice u Zadru, za određene dane u tjednu;
5. Br. 2082/2003. od 13. rujna 2003., don Stanko Grubić, imenovanje kapelanom Opće bolnice u Zadru, za određene dane u tjednu;
6. Br. 2083/2003. od 13. rujna 2003., don Emil Bilaver, razrješenje službe dekana Novigradskog dekanata;
7. Br. 2084/2003. od 13. rujna 2003., don Stjepan Vinko, razrješenje službe dekana Ražanačkog dekanata;
8. Br. 2085/2003. od 13. rujna 2003., don Jerolim Lenkić, razrješenje službe v.d. dekana Ugljanskog dekanata;
9. Br. 2130/2003. od 20. rujna 2003., mons. Šime Perić, razrješenje službe dekana dekanata Zadar-Zapad;
10. Br. 2131/2003. od 20. rujna 2003., don Igor Ikić, imenovanje dekanom Novigradskog dekanata;
11. Br. 2132/2003. od 20. rujna 2003., don Damir Juričin, imenovanje dekanom Ražanačkog dekanata;
12. Br. 2133/2003. od 20. rujna 2003., don Mario Soljačić, imenovanje dekanom Ugljanskog dekanata;
13. Br. 2134/2003. od 20. rujna 2003., don Andelko Buljat, imenovanje dekanom dekanata Zadar- Zapad;

Kistanje - procesija s kipom sv. Nikole

oprštanja. Božja riječ djeluje jednostavno i lako u srcima ljudi. Uvijek sam sretan kad dolazim ovdje propovijedati i odlazim s lijepim uspomenama.

Na kraju, molim Vas za komentar o odbijanju europskih vođa za priznanjem kršćanskih korijena u ustavu Europe.

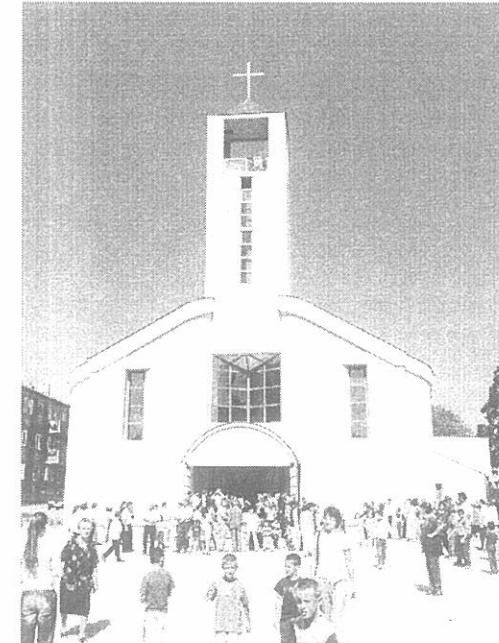
Svi znamo da je Europa kršćanska, cijeli svijet gleda u Europu kao kršćansku. I u Indiji misle da je kršćanstvo došlo iz Europe. A zapravo, kršćanstvo nije došlo iz Europe, nego s istoka. Isus je došao iz Jeruzalema, ali misionari su došli propovijedati Evanelje u Europu. Europa je tjesno povezana s kršćanstvom. No, pogledajte europske vođe. Ne žele staviti niti jednu rečenicu u Ustav, da Europa ima kršćanske korijene. Europa je postala poganska! Ne žele slušati Svetog Oca, ne žele misliti kršćanski. Čuo sam da se u mnogim školama uklanjaju kipovi i križevi. Čujem da i u Hrvatskoj kane uvesti jogu u školu. Udaljavamo se od Krista i svojih vrijednosti, a biskupi i Papa pozivaju da se vratimo Kristu i kršćanskim načelima i vrijednostima.

Moja poruka Hrvatima je: Držite se Isusa! Nikad ga nemojte ostaviti. Iako se vi Hrvati osjećate odbijeni u prihvaćenosti Europske unije, vi ste narod koji posjeduje vrijednosti. Zadržite te vrijednosti! I ako postanete bogata europska zemљa, ne žrtvujte svoje kršćanske katoličke vrijednosti.

Očekujem od Hrvata da budu ponosni na činjenicu da su kršćani i katolici. Vi ste narod malen brojem, ali ste ljudi koji možete rasti u Kristu i biti primjer drugim zapadnim zemljama. Ljudi ove zemlje su dobri, a svećenici i biskupi trebaju brinuti da duhovni život tog naroda raste, ne smiju se bojati. Hrvatsku se može dobro voditi, oslanjajući se na Isusa, navještajući Božju riječ i poučavajući u istini. Želim to i molim za to.

Zadar, 21. rujna 2003.

Razgovarala: Ines Grbić

Novoizgrađena župna crkva u Benkovcu na dan posvete, rujan 2003.

No, ljudi se povode za čudima. Kako prepoznati što je od Boga, a što od Zloga?

Po plodovima. Ako učinim čudo na Božju slavu, to je od Boga. To izaziva obraćenje u drugim osobama. Ako dovodi osobe Isusu, od Boga je. Ako je samo zbog izlječenja, materijalnog, ili osobe privodi sebi kao idolu, poput Sai Babe, koji također čini čuda, to nije od Boga. To ne dovodi Isusu ni obraćenju. To nisu karizme Duha Svetog. Zato moramo slušati i biti mudri. Kažem to Hrvatima koji su dobri i jednostavnii ljudi. Ljudi koji dolaze iz Indije, gurui, iskorištavaju jednostavnost Hrvata. Jer, Hrvati su dobri u vjeri, ljubavi, ali trebali bi biti oprezniji i manje povodljivi. Kad vide da netko lječe, odmah mu trče, bez obzira je li taj kršćanin, katolik ili hinduist. No, moramo znati kamo idemo i biti odgovorni za postupke koji nas kasnije na ovaj ili onaj način vežu.

Možete li nam ukratko predstaviti Karizmatski pokret u svijetu?

Karizmatski pokret službeni je pokret KC, raširen po cijelom svijetu, s centrom u Rimu. Svaka tri mjeseca nacionalni predstavnici karizmatskih pokreta izvještavaju Svetog Oca o svom radu. U svakoj dijecezi biskup potvrđuje postojanje Karizmatskog pokreta, što u Hrvatskoj još, koliko znam, nije slučaj. U svakoj biskupiji jedan svećenik odgovoran je za djelovanje Karizmatskog pokreta. U Rimu je vrhovno predstavništvo Karizmatskog pokreta, kojeg čine predstavnici tog pokreta sa svih kontinenata svijeta, a nedavno je u Rimu bio i međunarodni susret predstavnika svih karizmatskih pokreta koji djeluju u svijetu. Karizmatski pokret je sistematski strukturiran, od nacionalnih, regijskih timova, a ovi su povezani s molitvenim grupama. U Hrvatskoj biskupi još nisu imenovali odgovorne za Karizmatski pokret. U Zadru, čujem, don Ivica Jurišić radi sistematizirano. Ljudi idu na seminare, formiraju se molitvene grupe, postoji vodstvo svećenika koji je odgovoran biskupu. Ali, samo na toj razini, ne nacionalno. Treba još rasti.

Kako se osjećate kad vam se negdje ne dozvoli održavanje seminarâ?

Isus je rekao: 'Ako niste dobrodošli, pozvani, nemojte ići. Ako vas netko odbije, otresite prašinu s obuće'. Ali, cijeli svijet je moj. Mogu ići bilo gdje evangelizirati, uz dozvolu svog mjesnog biskupa. Propovijedanje Božje riječi je teško. Može doći do nerazumijevanja, kritike, prigovara, jer ja govorim otvoreno. Ljudi se mogu naći uvrijeđenima. Npr. u jednoj njemačkoj dijecezi jedan utjecajan čovjek je homoseksualac, u medijima piše negativno o meni i biskupa lažno izvještava o mom radu. A biskup nije slobodan sâm odlučiti, nego je okružen ljudima koji ga izvještavaju krivo, a ovaj im vjeruje. Dobri ljudi koji imaju koristi od seminara ne mogu doći do biskupa.

S kojim mislima odlazite iz Zadra, Hrvatske?

Uvijek odlazim s dobrim mislima i uspomenama iz Hrvatske, sa zadovoljstvom da je većina ljudi prihvatile Riječ Božju. Ako propovijedam u zapadnoj Europi, dobijem dvostruko više sredstava nego ovdje, za moje misije u arapskim zemljama. No, kad odlazimo iz Hrvatske i Istočne Europe, ako je i manje novca, imamo veliko zadovoljstvo, blagoslov, jer mnogi ljudi dođu do Gospodina. Uvijek odlazimo sretni i s velikom radošću. Uočavam prava obraćenja, ponovno okupljene brakove, darove

SVEĆENIČKE DUHOVNE VJEŽBE – II. KRUG

Samostan sv. Duje – Kraj, 7. srpnja do 10. srpnja 2003. god.
Voditelj: fra Andrija Bilokapić

SUDIONICI:

1. Mons. Marijan Oblak, nadbiskup u miru
2. Don Mario Sikirić
3. Don Pavao Šindija
4. Don Nikola Tokić
5. Don Tomislav Sikirić
6. Don Jerko Gregov
7. Don Josip Lisica
8. Mons. Pavao Kero
9. Don Srećko Frka-Petešić
10. Mons. Joso Kokić
11. Don Stjepan Vinko
12. Don Mladen Kačan
13. Don Zbignew J. Korcz
14. Mons. Ivan Mustać
15. Don Boris Pedić
16. Don Ante Ivančev
17. Don Mihovil Cukar

SVEĆENIČKE DUHOVNE VJEŽBE – I. KRUG

Samostan sv. Pavla – Školjić, 31. kolovoza do 3. rujna 2003. god.
Voditelj: mons. dr. Milan Simčić

SUDIONICI:

1. Mons. Ivan Prenda, nadbiskup
2. Don Dario Tičić
3. Don Mladen Kačan
4. Don Andraž J. Steplen
5. Don Zdravko Katuša
6. Don Mario Gržanov
7. Don Augustin Ložić
8. Don Čedomil Šuprana
9. Don Tihomir Vulin
10. Mons. Šime Perić
11. Don Zdenko Milić
12. Don Marko Lončar
13. Don Nikica Dušević
14. Don Marinko Duvnjak
15. Don Mario Soljačić
16. Don Andelko Buljat
17. Mons. Milivoj Bolobanić
18. Don Andjelo Zorić
19. Don Josip Lenkić
20. Don Rade Pinčić
21. Don Tomislav Radišić
22. Don Jure Zubović
23. Don Alojzije Knežević
24. Don Rade Pinčić
25. Don Gašpar Dodic
26. Don Joso Kero
27. Don Šime Kevrić
28. Don Emil Bilaver
29. Don Janko Segarić
30. Don Mato Belamarić
31. Don Pavao Zubčić
32. Don Srećko Petrov ml.
33. Don Nikica Dušević

STATISTIKA

ODGOJITELJI I SJEMENIŠTARCI NADBISKUPSKOG SJEMENIŠTA „ZMAJEVIĆ“ šk. god. 2003/04.

Ravnatelj: don Zdravko Katuša; **Duhovnik:** don Stanislav Wielinski

I. razred	Nadbiskupija - biskupija	II. razred	Nadbiskupija - biskupija
Batur Marin Brožić Robert Čorić Ivan Gajić Nikola Kosić Ivan Mamić Ivan Purić Marko Rizvan Bojan Sekula Antonio Šarić Marko Šehić Damir Vojvodić Nikola	Zadarska Krčka Zadarska Riječka Krčka Zadarska Krčka Franjevac Zadarska Riječka Zadarska Zadarska	Božić Vinko Kovačić Adrijan Krajnović Kristijan Kupčak Zlatan Marijanović Pero Mikulić Šime Milardović Marino Šimatović Josip Vidas Josip Žilić Šime	Gosp. Senjska Gosp. Senjska Krčka Riječka Riječka Zadarska Riječka Gosp. Senjska Krčka Zadarska
III. razred	Nadbiskupija - biskupija	IV. razred	Nadbiskupija - biskupija
Božić Šimo Jakić Antun Jelić Roland Jukić Jadre Milekić Miodrag Rupčić Dino Samaržija Marko Vrlić Kristijan	Gosp. Senjska Gosp. Senjska Zadarska Zadarska Zadarska Gosp. Senjska Riječka Franjevac	Guszak Milivoj Kirinčić Ivan Major Matija Marušić Darko	Krčka Krčka Zadarska Zadarska

Ukupno 34 sjemeništarca.

Naglašavate da nakon seminara treba živjeti praktičnim sakramentalnim životom i nastaviti s molitvom u svakodnevnom životu. Na kraju održavanja seminara u Zadru rekli ste: 'Seminar tek sad počinje'. Mislite li da ljudi zaista prihvataju i žive tu vašu poruku, ili su možda više koncentrirani na vas kao osobu i navezani na susrete s vama?

Neki ljudi slijede. To je poput parabole sa sjemenom, koje je palo na stijenu, sa strane puta, u trnje, a neko je palo na dobro tlo. Tako i na seminaru. Neki ljudi stvarno imaju od toga koristi. Nastave sa sakramentalnim i molitvenim životom. Imam povratna saznanja o tome primajući mnoge mailove, pisma, neki ustaju poput mene u 4 sata ujutro i mole. Na seminaru kažem 'Neka digne ruku onaj tko moli kod kuće'. Većina digne ruku. Ne samo ovdje, primjećujem to i u Austriji, Njemačkoj. Neki ljudi su se zaista promjenili. Na seminar netko dolazi iz znatiželje, netko zbog ozdravljenja, a ako ne ozdravi, ode nezadovoljan. Netko ozdravi i ode. Ali ima i onih koji Krista autentično slijede.

Na niti jednom seminaru ne može se očekivati 'zadovoljstvo' 100 % polaznika seminara. Ali vidim stvarne promjene kod Hrvata, više nego na drugim mjestima.

Mnogi prime dar, npr. molitve u jezicima. Može li to u osobi koja nema taj dar izazvati možda nekakav osjećaj manje vrijednosti ili zbumjenost zašto ga i ona nema?

Karizme ne ovise o svetosti osobe. Ako imam dar izlječenja, ne znači da sam sveta osoba. U Prvoj poslanici Korinćanima piše da su karizme dane za dobro Crkve. Kad ja propovijedam, Crkva ima od toga koristi, mnogi ljudi dolaze Kristu, Crkvi. Kad liječim, ti si taj koji imaš koristi, ne ja. To je pojedincu od Boga dano radi potreba evangelizacije. To ne znači neminovno da sam vrijedan i svet. Ja sam vrijedan i svet ako rastem u plodovima Duha Svetog, kao što su ljubav, strpljivost, suošjećanje. To su kvalitete koje bi me trebale ispunjavati i biti vidljive. Ti možeš doći radi izlječenja, ali nisam ja taj koji liječi. Isus liječi po meni. To je sve. Ali, možeš mi doći, i ako vidiš u meni ljubav, suošjećanje, dobrotu, to su plodovi Duha Svetog. Ako osoba izvodi čuda, ne smijemo se dati zavesti i ići čudotvorcima. Uvijek kažem ljudima da čudo može proizvesti i ezoterik, new age liječnik i sotonist. I Sotona čini čuda. Karizme nisu neminovno pokazatelj nečije svetosti. U knjizi 'Eureka' pisao sam o karizmama. Svetost osobe se prepoznaje po krepostima, plodovima, koji su zapisani u poslanici Galaćanima. Ljubav, radost, mir, suošjećanje... To je srce Isusa. Možemo pogledati živote svetaca. Samo je nekoliko svetaca činilo čudesa. Majka Terezija nije bila čudotvorac. Ali ona je bila čudo, po svojoj ljubavi u srcu i suošjećanju za druge. Mnogi sveci za života nisu činili čuda. Svetost se dokazuje karakterom, osobnošću. Neki koji imaju darove misle da su katolici 'prve klase', a oni koji ih nemaju da su 'druge klase'. Najbolji katolici su bez darova. Znam mnoge. Npr. moj duhovni otac, kapucin star 86 godina, on ne vjeruje ni jednu od ovih karizmi, ali ja kažem da je on karizmatik. On je moj duhovni otac i hrabruje me. Neispravno je misliti da su ljudi s darovima najbolji katolici ili kršćani.

Dakle, osoba ne bi trebala toliko težiti daru, ozdravljenju, koliko Darovatelju.

Uvijek to kažem, uz želju da rastu u Kristu, sa plodovima Duha Svetog i karizmama.

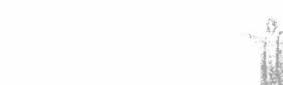

Prije dvije godine na seminaru u Zadru propovijedali ste o ljepoti križa, bila je to svojevrsna 'Oda križu' i o tome koje sve plodove i kreposti donosi prihvaćanje životnog križa s ljubavlju u životu osobe. Rekli ste i da vi za sebe osobno 'ništa ne tražite od Gospodina', sve prihvaćate mirno i s ljubavlju. Ipak, na seminarima uglavnom molite za ozdravljenja drugih, da iskuse 'puninu života u radosti'. Može li se reći da je riječ o želji za svojevrsnim oslobođanjem od križa?

Kršćanin ima pravo moliti za uklanjanje križa. Kao što je Isus u Getsemaniju molio: 'Oče, ne mogu nositi ovaj kalež patnje! Ali, ako je to tvoja volja, prihvaćam.' To je molitva. Dakle, kršćanin može moliti Oca da mu ukloni križ, tjelesnu bol iz života. Ali to mora biti u skladu s voljom Božjom. Možda me Gospodin želi pročistiti patnjom po tom križu, darovati mnoge plodove mojim braći, sestrama.

Ispričat će vam jedan primjer. 1998. g. jedna žena u Njemačkoj dolazila je četiri puta na moj seminar da bi zadobila izlječenje od raka želuca. Njeno ime je bilo izgovoreno. Ali nije bila izlječena, problem je porastao. Jednom sam govorio o križu i patnji, kako se moliti Gospodinu i u trenucima patnje. Taj dan mi je prišla i rekla: "Oče, mislite li vi da mi je Bog dao ovu životnu situaciju kao križ?" Rekao sam. "Ne znam, to Boga pitaj!" Nastavila je: «Moj muž ne želi ići u crkvu. Moje dvoje djece su homoseksualci i ne idu u crkvu, kćer je čak i nekrštena. Ja mislim, duh mi govor, da dam tu patnju za njihovo obraćenje.» Rekao sam: "Ako si dobila taj odgovor, u redu". Rekla je: «Da, to je ono što sad osjećam.» A onda je nastavila: «Oče, nemojte više moliti za moje tjelesno ozdravljenje. Samo molite da imam snage nositi taj križ.» Nakon tog razgovora dolazila je na moje seminare, zvala me na telefon, ali nikad nije tražila ozdravljenje. Rekla bi: «Oče, osjećam se umorno, iscrpljeno, jedva mogu moliti Boga za milost i slaviti ga u ovoj patnji.» Nakon tri godine je umrla. Ja sam bio do njenog kreveta. Umrla je u velikim bolima, držeći krunicu i Bibliju u ruci i govorila je: «Hvala ti Isuse, slavim te Isuse». A što se dogodilo s obitelji? Kćer se krstila i jako je aktivna u organiziranju mojih seminara duhovne obnove u Njemačkoj. Djeca nisu više homoseksualne orientacije, oženili su se, jedno ima i svoje dijete, a otac se također obratio i svi idu dnevno na misu, mole se. Potpuno sam uvjeren da je to plod molitve te žene, njihove majke. Ona je ponudila svoj križ patnje za njihovo obraćenje.

Mnogi ljudi nisu poučeni o značenju križa i čudu koje ono može proizvesti. Mnogi govore samo 'patnja, patnja', ali čitajući Bibliju mogu se uvjeriti u pravo značenje i plodove križa. Isus je patio za nas. Da on nije patio, vi i ja ne bismo živjeli. Dakle, po križu smo spašeni i otkupljeni. Kad ljudi to shvate, spremni su to prihvati. Mislim da biblijsko učenje o križu nije poznato ljudima. Mnogi ne znaju ni snagu sakramenata, pristupaju im kao ritualu. Na nedjeljnu misu dolaze iz običaja, nemaju iskustvo, a zapravo sakramenti su tu da nam daju iskustvo vjere. To je razlog zašto ljudi napuštaju Crkvu i odlaze ezotericima, new age iscjeliteljima. Tamo dobiju neka iskustva, a svaki čovjek želi nešto iskusiti. Kao što piše u Djelima apostolskim, «Čovjek je stvoren da vidi, sretne i iskusi Boga.» Jer svaki čovjek žeđa za Bogom. A ako osoba to ne doživi u Crkvi, onda ide drugim putevima. O tome sam govorio na susretu sa svećenicima u Zadru. I svećenici se trebaju mijenjati na seminarima duhovne obnove. Svećenici govore s teološkog i filozofiskog aspekta, a onda ne mogu ponuditi živu riječ Isusa, čiji su svećenici. Onaj tko nešto nema, ne može to dati drugome. Ja dajem ljudima, jer imam iskustvo. To se zove svjedočanstvo iskustvenog doživljaja Boga. Ljudi ne poznaju snagu Crkve ili sakramenata, i to je ono o čemu ovdje propovijedam.

**DJELATNICI U NADBISKUPSKOM SJEMENIŠTU «ZMAJEVIĆ»
ZADAR – šk. god. 2003/04.**

VANJSKI SURADNICI

1. Jurić Klaudio - sviranje
2. Dundov Milena - suradnica u sekciji za kulturu
3. Pedić don Boris - izvanredni isповједnik
4. Magdalena Mioč - kućno pjevanje i zbor

**DJELATNICI U NADBISKUPIJSKOJ KLASIČNOJ GIMNAZIJI
ZADAR – šk. god. 2002/03.**

Ravnatelj: Mons. Joso Kokić, prof.

2.	Nebojša Gunjević	Tajnik škole
3.	Irijada Barbaroša	Voditeljica računovodstva
4.	Mira Bosančić	Prof. fizike i matematike
5.	s. Mirjam Gadža	Vjeroučiteljica
6.	Jozo Dragić	Prof. povijesti, politike i gospod.
7.	Magdalena Miočić	Prof. glazbene umjetnosti
8.	Mate Ljubičić	Prof. likovne umjetnosti
9.	Marko Vučetić	Prof. psihologije i filozofije
10.	Linda Milić	Prof. latinskog i grčkog
11.	Aldo Perinčić	Prof. informatike
12.	Branko Perinčić	Prof. TZK
13.	Marijan Pranjić	Prof. biologije i kemije
14.	Hrvoje Madžar	Prof. zemljopisa i sociologije
15.	Vanja Bajlo	Prof. engleskog i talijanskog
16.	Mirela Zubčić	Prof. hrvatskoga jezika
17.	Tomislav Ražov	Domar
18.	Marija Batur	Spremačica
19.	Neda Ivanov	Vratarica
20.	Elvira Katić	Knjižničarka

UČENICI NADBISKUPSKE KLASIČNE GIMNAZIJE 2003/2004.

PRVI RAZRED

1. Marin Batur	5. Ivan Čorić
2. Robert Brozić	6. Nikola Gajić
3. Josipa Brklača	7. Marija Gržan
4. Marija Buturić	8. Ivan Horvat

9. Ana Ivković
10. Lucija Ivković
11. Frane Jordan
12. Anamarija Jurišić
13. Ivan Kosić
14. Ivana Kučina
15. Josipa Lenkić
16. Katarina Lepur
17. Bruno Lipotica
18. Vice Jukić
19. Valentina Kovačić
20. Marijana Madunić
21. Ivan Mamić
22. Dora Mardetko

DRUGI RAZRED

1. Vinko Božić
2. Anita Buljat
3. Antonia Burčul
4. Marina Čakarun
5. Ana Dejanović
6. Lucija Dešpoja
7. Anita Deur
8. Marija Dežmalj
9. Josip Dražić
10. Ana Grbić
11. Ivan Knežević
12. Arijan Kovačić
13. Kristijan Kovačić
14. Zora Krakan
15. Antonio Kunce
16. Zlatan Kupčak
17. Nikola Makaš

23. Marina Meštrov
24. Antonio Milanović
25. Bojan Pažek
26. Josip Pranjić
27. Marko Purić
28. Bojan Rizvan
29. Antonio Sekula
30. Marko Šarić
31. Damir Šehić
32. Matea Šmehil
33. Paula Tokić
34. Tamara Tokić
35. Nikola Vojvodić
36. Lucija Zdrilić

Među brojnim zemljama koje ste posjetili, bili ste i u Rusiji. Pretpostavljam da dolaze i pravoslavni vjernici na vaše seminare. S obzirom na težak položaj Katoličke crkve u Rusiji, kako je propovijedati katolički nauk među pravoslavcima?

Da, dolaze pravoslavci, ali ja ne idem tamo da bih ih priveo Katoličkoj crkvi. Ja samo propovijedam osnovna načela vjere - prihvatići Isusa kao Gospodina u svom životu. Svatko, protestant, pravoslavac ili katolik to treba učiniti. Ono što ja propovijedam je načelna istina o Crkvi. Posebno katoličko je sveta euharistija, no i pravoslavci imaju vjeru u euharistiju, štuju Majku Mariju, što pak ne mogu prihvati protestanti. Ali, u Njemačkoj i Švicarskoj mnogi protestanti dolaze na moje seminare i mnogi prilaze Katoličkoj crkvi nakon što im propovijedam o svetoj euharistiji i Blaženoj Djevici Mariji. Prošlog mjeseca na seminaru u Münsteru i u blizini München-a članovi dviju protestanskih obitelji postali su katolicima. Ne poznaju svi protestanti, pravoslavci, pa ni katolici, Bibliju. Zapravo, kršćani se više ne ponašaju u skladu s Biblijom i Božjom riječi. Dakle, ja propovijedam na osnovu Biblije, a to je svima privlačno. Čak i muslimanima i hinduistima je to privlačno, jer je to Riječ Božja.

Kakva su vaša iskustva propovijedanja među muslimanima?

To su divna iskustva, istinska obraćenja. Ne Crkvi, nego Kristu. Ja ih ne obraćam Crkvi, nego Kristu, jer ne mogu doći u crkvu kao stanovnici Zaljeva. Ako bi došli u crkvu bili bi zatočeni, uhićeni. Nisam siguran da Bog to želi. Ali, oni ostave Islam, Kur'an, Muhameda, posvete se Bibliji i mole u ime Isusa. To je krštenje u Duhu Svetom. U Crkvi postoje tri načina krštenja: krštenje vodom, željom i krvljom.

(Oduvijek je Crkva čvrsto uvjerenja da su svi koji su podnijeli smrt radi vjere, premda nisu primili krštenje, kršteni svojom smrću za Krista i s njime. To krštenje krvljom, kao i želja za krštenjem, donose plod krštenja, a da po sebi nisu sakrament. KKC 1258)

Što se tiče katekumena koji umru prije krštenja, izričita želja da ga prime, s kajanjem za grjehe i s ljubavlju, jamči im spasenje koje nisu mogli primiti po sakramantu. KKC 1259 (op. a.). Npr., hinduist ili musliman umiru za križ Krista. Tom činjenicom su oni u Crkvi, to je krštenje krvljom. Po krštenju željom, ti ljudi su stvarno u Crkvi, u Kristovom tijelu, ali ne izvanjski. Crkva ima dva aspekta: duhovni i izvanjski, institucionalni aspekt. Krštenjem svi pripadamo institucionalnoj Crkvi, a istovremeno po Duhu Svetom pripadamo Kristovom tijelu. Ti ljudi nisu članovi institucionalne Crkve, poput nas, ali su u Kristovom tijelu i po tome su spašeni.

Što Hrvati, katolici, imaju ponuditi svijetu, po kojim osobinama možemo biti uzor drugome, a što bismo mi mogli primiti?

Svaka zemlja ima nešto za dati. Ono što ja ovdje dajem iskusio sam u Indiji: obiteljska molitva, molitva ujutro, navečer. Sve to naučio sam i primio u svojoj obitelji u djetinjstvu u Indiji. Hrvati imaju puno toga za dati. Bio sam po cijelom svijetu, ali nigdje nisam video toliko vjere. Jednostavnu, stvarnu, živu vjeru, ne dogmatsku. U Hrvatskoj je dodir ili pogled dovoljan za zadobivanje blagoslova, izlijеčenja. Ima puno svjedočanstava u Hrvatskoj, kad mi ljudi kažu: "Oče, prošli ste hodnikom, dodirnuo sam vaše rame, ruku i ozdravio sam od astme, tjelesnih boli". **To je zbog njihove vjere, ne zbog mene ili zato što sam ja dobar. To je vjera Hrvata. Oni vjeruju da je svećenik Božji čovjek, darovan Božjom milošću. Iskreno vam kažem, nigdje drugdje to nisam video.**

TREĆI RAZRED

1. Šimo Božić
2. Joso Burčul
3. Nikica Gardijan
4. Antun Jakić
5. Roland Jelić
6. Jadre Jukić
7. Miodrag Milekić
8. Ante Milin

9. Mladen Pažek
10. Dino Rupčić
11. Marko Samardžija
12. Krševan Santini
13. Nikola Troskot
14. Antonio Vedrić
15. Kristijan Vrlić
16. Marcelo Zelenčić

RAZGOVOR S O. JAMESOM MANJACKALOM

O. James Manjackal katolički je svećenik porijeklom iz Indije koji pripada Misionarskoj zajednici Sv. Franje Saleškog iz Anneceya. Za svećenika je zaređen 1973. g. u crkvi Sv. Marije u Kanjurappaliju (Indija), a kao misionar dosad je posjetio 56 zemalja svijeta. Od 18. do 21. rujna po drugi put boravio je u Zadru, održavajući katolički seminar duhovne obnove pred više tisuća ljudi u sportskoj dvorani Jazine. Svećenik kojem je najljepši događaj u životu, "najveće iskustvo, slavljenje euharistije", a najružniji događaj otmica u njegovoj vlastitoj zemlji, kad je bio pet dana mučen i zatočen (iako je i u Zaljevu bio uhićivan, nije se osjećao tako 'odvratno' kao taj put u Indiji), u razgovoru je otkrio da mu je osobita želja otići u Kinu, Hong Kong. Sljedeći seminar održat će na Krku, u listopadu po prvi put ide u Makedoniju, a u studenom u Suboticu i u Crnu Goru.

Kako se osjećate u Zadru, Hrvatskoj?

Osjećam se jako dobro, kao kod kuće. Bio sam ovdje prije dvije godine. Ljudi me poznaju, ja njih poznam. To je odnos srca i ljubavi. Naravno, svi Hrvati su dobri u iskazivanju ljubavi, a ovdje još i više, jer sam tu po drugi put.

Osjećate li neke razlike u mentalitetu ljudi, bili ste u različitim regijama Hrvatske?

Naravno, kao i u svakoj drugoj zemlji, i tu postoje kulturne razlike. Ljudi iz Zagreba drugačiji su od ljudi ovog podneblja. Ali na seminarima svugdje nailazim na odaziv i dobar odgovor.

Rekli ste da je u Zadru na osobit način vidljivo jedinstvo između biskupa i vjernika, molitvenih grupa i da nije običaj da biskup nazoči seminarima duhovne obnove koje održavate.

Prvi biskup koji je bio na mom seminaru je nadbiskup zadarski mons. Ivan Prenda, prije dvije godine u Zadru. Drugdje biskupi dolaze na razgovor, misu, primanje, ali nikad ne pohađaju u cijelosti moje seminare. Osim u Indiji, gdje dolaze i biskupi i svećenici.

Dakle, to je posebnost Zadra.

To je posebnost i ohrabrenje.

Kako izgleda jedan vaš dan?

Svaki dan ustajem u 4 h ujutro. Sat do sat i pol vremena provedem u molitvi. S Gospodinom pripremam program dotičnog dana, što mi je činiti, i dobijem odgovore, ohrabrenje od Gospodina. Nakon osobne molitve čitam Sv. Pismo. Ako je seminar duhovne obnove u tijeku, tijekom dana susrećem ljudi i razgovaram s njima, slušam njihove probleme i molim se nad njima.

ČETVRTI RAZRED

1. Josip Bračić	8. Ante Ražnjević
2. Milivoj Guszak	9. Stipan Šimunić
3. Ivan Kirinčić	10. Ivan Tuta
4. Jakov Kolega	11. Stipan Vedić
5. Matija Major	12. Josip Vučemilo
6. Martin Marasović	13. Marko Vukelić
7. Darko Marušić	

VJEROUČITELJI LAICI S MANDATIMA U 2003/2004:

1. Anušić Ružica	29. Klanac Zorica
2. Anzulović Neda	30. Knez Ruža
3. Babić Iva	31. Knežević Elvis
4. Barešić Jasmina	32. Lonić Šime
5. Baričević Marija	33. Marčina Blaženka
6. Barišić Marina	34. Mičić Jelena
7. Batur Nediljka	35. Mihatov Olivija
8. Batur Željko	36. Mišić Siniša
9. Bobić Orijana	37. Mišković-Sladović Svjetlana
10. Buljat Mirjana	38. Perica Berta
11. Crnogorac Ozana	39. Perica Dragica
12. Čuković Ljiljana	40. Pavlović Klaudija
13. Čulina Sandra	41. Perović Lenka
14. Čirjak Vesna	42. Radić Lenka
15. Čoza Ante	43. Režan Predrag
16. Dellavia Marijana	44. Santini Darija
17. Grbin Žrinka	45. Šarić Slobodan
18. Gredelj Gabriela	46. Šerer-Matulić Anita
19. Erlić Krešimir	47. Šimunić Marija
20. Ivoš Slavko	48. Šindija Anamarija
21. Jelenković Boris	49. Šango Ankica
22. Jozić Frano	50. Škaujlj Anica
23. Jozić-Klanac Marija	51. Vrkić Harold
24. Jurić Snježana	52. Zrilić Ivana
25. Kojić Ana	53. Žepina Tereza
26. Karamarko Diana	
27. Kero Ivica	
28. Kikić Melania	

OBAVIEST

PASTIRSKI POHOD DUGOTOČKOM DEKANATU

od 17. do 31. studenoga 2003.

Župe: Veli Rat, Soline, Božava, Dragove, Brbinj, Savar, Luka, Žman, Zaglav, Sali, Rava, Veli Iž, Mali Iž, Sestrunj

PASTORALNI PRILOG

RAZMIŠLJANJE UZ MARIJIN LISTOPAD I OBLJETNICU PONTIFIKATA MARIJANSKOG PAPE IVANA PAVLA II.

Violeta Žeba, Marijina legija, Zagreb

Marija – Žena i Majka

Otkupiteljeva Majka ima točno određeno mjesto u planu spasenja, jer «kad dođe punina vremena, odasla Bog Sina svog: od žene bi rođen, Zakonu podložan, da podložnike Zakona otkupi, te primimo posinstvo. A budući da ste sinovi, odasla Bog u srca vaša Duha Sina svoga koji kliče: Abba! Oče!»² riječima sv. Pavla apostola, koje je preuzeo i II. Vatikanski sabor, u svom izlaganju o Blaženoj Djevici Mariji.³

I sadašnji papa Ivan Pavao II. započinje razmišljanje o značenju Marije u otajstvu Krista, te njenoj prisutnosti u životu Crkve. Mi smo u posinstvu otajstva spasenja u kojem Blažena Djevica Marija igra veliku ulogu: Od žene bi rođen!⁴

Po Mariji Krist dolazi živjeti i umrijeti u tijelu, upravo stoga što ga Bog šalje da nas osloboди od grijeha. Oslobađajući

nas od grijeha, oslobađa nas i od Zakona, koji ima moć samo nad grešnikom, i to da ga osudi. Ali, nema moć nad onim kojemu Duh daje živjeti životom Sina Božjeg. «K tome pridolazi da je Blažena Djevica doista na poseban način sjedinjena s Crkvom, koju je Gospodin ustanovio kao svoje tijelo».⁵

Razmišljanje suvremene Crkve o otajstvu Kristovu i svojoj vlastitoj naravi navelo ju je, da nađe isti lik žene – Blaženu Djevicu Mariju, majku Kristovu i majku Crkve. Dublja spoznaja Marijina poslanja preobrazila se u radosnije poštovanje prema njoj i u strahopočitanje mudrom Božjem planu, kako je on usvojio obitelj, Crkvu, jednako kao i svako domaće ognjište, smjestio lik žene koja nezamjetljivo i u duhu služenja bdiće nad njom.

Marija u Svetom Pismu

Svete knjige Starog i Novog zavjeta pokazuju na sve jasniji način ulogu Majke Spasiteljeve u ekonomiji spasenja i stavljuju nam je gotovo pred oči. Knjige Starog zavjeta opisuju povijest spasenja u kojoj se polagano pripravlja Kristov dolazak na svijet. I ti prvi dokumenti, kako se čitaju u Crkvi i kako se shvaćaju u svjetlosti daljnje i

potpune objave, malo pomalo sve jasnije iznose na svjetlost lik žene, Spasiteljeve Majke. Ona je po tom svjetlošću već proročki označena u obećanju, danom prvim roditeljima pošto su sagriješili «o pobedi nad zmijom».⁶

Bilješke:

- ² Gal, 4, 4-6
- ³ LG 52-69
- ⁴ Gal, 4,4
- ⁵ Mario Crvenka: «Veležena, promišljanje o Bogorodici i Mariji», Inmedia, Zagreb, 2002. str. 109
- ⁶ Usp. Post 3, 15
- ⁷ Usp. Iz 7, 14; Mih 5, 2-3
- ⁸ Post 3,20
- ⁹ Post 18, 10-14; 21, 1-2
- ¹⁰ Izl 15, 20
- ¹¹ Lk 2, 22. 27. 39
- ¹² Lk 1, 38
- ¹³ Iz 7, 14
- ¹⁴ Lk 2, 51-55
- ¹⁵ Iz 41,8
- ¹⁶ Lk 1, 42
- ¹⁷ Lk 2,32
- ¹⁸ Lk 1, 33
- ¹⁹ Post 15,6
- ²⁰ Lk 1,45
- ²¹ Usp. Rim 1,5
- ²² Lk 1,38
- ²³ Lk 2,19
- ²⁴ Iv 19, 26-27
- ²⁵ LG 58
- ²⁶ Pijo XII. Enciklika Mystici Corporis, AAS 35 (1943) 247; Usp. Pavao VI., MC, br. 20
- ²⁷ Lk 2, 19,51; Usp. Pnz 6,6; 11,18; Dan 4,28
- ²⁸ LG 56
- ²⁹ LG 61
- ⁴² Isto str. 32
- ⁴³ Lj. G. M. de Montfort, Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji, str. 238
- ⁴⁴ Ivan Pavao II., 'Dar i otajstvo', Kršćanska sadašnjost, Zagreb 1996. str. 33
- ⁴⁵ Isto, str. 33 - 34

Svetohranište u crkvi Rođenja Marijina u Benkovcu

«Čitanje ove knjižice za mene je predstavljalo jedan odlučujući preokret u životu. Rekoh preokret, iako se radilo o jednom dugom nutarnjem putu koji se podudarao s potajnom pripravom za svećeništvo. Upravo tada mi dođe u ruke 'Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici', jedna od onih knjiga koju nije dosta jedanput pročitati. Sjećam se da sam dugo vremena nosio tu knjižicu i u tvornicu sode, tako da su se njene lijepo korice uprljale vapnom. Čitao sam uvijek iznova njene odlomke, jedan za drugim. Dok sam se prije suzdržavao u strahu da bi pobožnost prema Presvetoj Djevici mogla priječiti, umjesto otvoriti put prema Isusu, u svjetlu Rasprave sv. Ljudevit Montfortskog shvatih da se događa baš suprotno. Naš odnos prema Majci Božjoj bitno protizlazi iz našeg odnosa s Isusom.

Poznato je da Montfort naučava pobožnost prema Majci Božjoj koju definira kao jednu vrstу rođstva. Taj pojam može smetati našim suvremenicima. Što se mene tiče, nemam nikakvih poteškoća u vezi s tim. Radi se o jednoj vrsti paradoksa koji se često nalaze u Evandjelu, jer riječi 'Sveto rođstvo' znače da ne možemo bolje koristiti našu slobodu, najveći dar koji nam je Bog dao. Jer, sloboda se mjeri po mjeri ljubavi za koju smo spremni... Totus tuus (Sav tvoj), ovaj izraz nema samo jednu pobožnu oznaku, nije samo izraz jednostavne pobožnosti: to je nešto više. Zahvaljujući sv. Ljudevit Montfortskom shvatih da je prava pobožnost prema Majci Božjoj kristocentrična, te duboko utemeljena u tajni Presvetoga Trojstva, u otajstvima Utjelovljenja i Otkupljenja... Mislim da ovo što sam rekao dovoljno pojašnjava marijansku pobožnost sadašnjeg Pape, pogotovo njegovo potpuno predanje Mariji. «Totus tuus - Sav tvoj.»⁴³

Papa zahvaljuje sv. Ljudevitu što je na taj način počeo otkrivati sva blaga marijanske pobožnosti. Još kao dijete često je slušao «Časove o bezgrešnom začeću Presvete Djevice Marijekoji su se pjevali u župnoj crkvi, ali tek je kasnije postao svjestan njihova teološkog i biblijskog bogatstva. Isto se to događalo i sa pučkim pjesmama, poljskim božićnim pjesmama i tužaljkama nad Mukom Isusa Krista u korizmi, među kojima je posebno mjesto zauzimao razgovor duše s žalosnom Majkom.

«Tada sam razumio zašto Crkva moli Angelus tri puta na dan. Shvatio sam koliko su ključne riječi te molitve: Andeo Gospodnji navijestio Mariji. I ona je začela po Duhu Svetom... Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po tvojoj Riječi... I Riječ je tijelom postala, i prebivala među nama...» Uistinu odlučujuće riječi! Izražavaju jezgru najvećeg događaja koji se dogodio u povijesti čovječanstva.»⁴⁴

Na temelju tih duhovnih iskustava, zacrtavao se hod molite i kontemplacije koji je usmjerio Karolove korake na putu svećeništva, kao i sva kasnija događanja u njegovom životu. «Taj me put od djetinjstva, a još više kao svećenika i biskupa, nerijetko vodio marijanskim stazama Kalwarie Zebrzydowske. Kalwaria je glavno marijansko svetište Krakowske nadbiskupije, često sam tamo odlazio i u samoći hodao onim stazama, prikazujući Gospodinu u molitvi različite probleme Crkve, posebice u teškom razdoblju komunizma. Osvrčući se unatrag, utvrđujem kako «se sve drži»: i danas kao i jučer s istim se intenzitetom nalazimo u zrakama istog otajstva»⁴⁵

Također, ona je Djevica koja će začeti i roditi sina, kojem će biti «ime Emanuel».⁷ Ona ima prvenstvo među poniznima i siromasima Gospodinovim koji s pouzdanjem od njega očekuju i primaju spasenje. Tijekom Starog zavjeta poslanje blažene Djevice pripravljalo se poslanjem svetih žena. Na početku bijaše pramajka Eva. Unatoč neposlhu, primila je obećanje da će imati potomstvo koje će biti pobjednikom Zloga, i ono drugo, da će biti «majka svih živih».⁸ Snagom tog obećanja Sara zače Sina «unatoč svojoj starosti».⁹

Protiv svakog ljudskog očekivanja Bog je izabrao što se držalo slabim i nemoćnim - Debora, Ruta, Judita, Esteru i mnoge druge poznate i nepoznate žene Starog zavjeta. U prvih mah, Marija je nalik svojim suvremenicima. Kako svjedoče natpisi iz onog vremena, njeno ime je nekad nosila «Mojsijeva sestra»,¹⁰ a u Isusovo doba je bilo sasvim obično. U ondašnjem je aramejskom jeziku ono zaciјelo značilo «kraljevna, gospođa». Evanđelist Luka se stoga u svom Evanđelju oslanja na palestinsku predaju i prikazuje Mariju kao «pobožnu Židovku koja se vjerno pokorava Zakonu»¹¹ - a njene odgovore na Božju poruku izriče pravim starozavjetnim govorim oblicima.¹²

U izvješćima u kojima vidimo kako Bog pobjeđuje neplodnost, pretvarajući je u plodnost, žene koje praocima rađaju potomstvo, davni su primjer, pralik Majke Djevice. Taj pojam djevičanstva nazire se u proročanstvu o Emanuelu: «Evo, začet će Djevica i roditi Sina, nadjenuti mu ime Emanuel.»¹³ To «svoje» ime Isus nikad nije koristio kao vlastito, nego ga je više držao

zadaćom, obvezom koju mora ispuniti - «Bog s nama!»

Mariju uspoređuju i s Abrahamom. Prisjetimo se Marijinih riječi: «Priskoči u pomoć Izraelu, sluzi svome, sjećajući se milosrđa - kao što obeća ocima našim - u prilog Abrahamu i potomstvu njegovu dobijeka.»¹⁴

Izrael ima poseban odnos s Bogom, koji se prema njemu otkriva kao Bog ljubavi, milosrđa i naklonosti; «Ti, Izraele, slugo moja, Jakove, kog' sam izabrao, potom će Abrahama, mojeg ljubimca!»¹⁵ Bog se brine za Izraelovu budućnost čineći sve što je nužno, samo da Izraelu bude dobro. A što Bog čini kćeri sionskoj, Mariji, čini iz te spomenute pobude. Abrahamu je Jakov zajamčio: «Velik ću narod od tebe učiniti, blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati, i sam ćeš biti blagoslov. Sva plemena na zemlji tobom će se blagosloviti!»¹⁶

Dakle, po Abrahamu dolazi blagoslov i iz njega proizlazi život. To Božje djelovanje po Abrahamu dosije svoj vrhunac u Mariji kojoj Elizabeta upućuje riječi: «Najblagoslovljenija si ti među ženama! I blagoslovjen plod utrobe tvoje.»¹⁷

Po Mariji dariva Jahve svome narodu njegova zadnjeg i besprijeckornog kralja koji će vladati kućom Jakovljevom dobijeka. «I kraljevstvo njegovo neće imati svršetka.»¹⁸

I još jedna sličnost. Bog obećaje Abrahamu sina, a Abraham povjerova Jahvi, i on mu to «uračuna u pravednost.»¹⁹ Ma koje li sličnosti: «Blago onoj koja povjerova da će se ispuniti što joj je rečeno od Gospodina.»²⁰

Marija u Novom Zavjetu

Otc milosrđa htio je da predodređena Majka prije utjelovljenja dā pristanak, da kao što je žena sudjelovala u davanju smrti, tako žena sudjeluje i u davanju života. To izvanredno vrijedi o Isusovoj majci koja je svijetu dala sam život koji sve obnavlja, i od Boga je bila nadarena darovima koji su u skladu s tako uzvišenom ulogom. Kod Isusova začeća susreću se dvije različite težnje. Jedna očekuje otkupitelja koji će izbaviti i osloboditi Izraela iz rimskog jarma, a druga eshatološko zauzimanje Božje, oslobađanje od grijeha. Na čelu začeća nije čovjek nego Bog. Na vijest da će roditi Sina Previšnjeg snagom Duha svetoga, a da ne upozna muža, Marija je «poslušnošću vjeri»²¹, sigurna da Bogu ništa nije nemoguće, odgovorila: «Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.»²² Cijelo evanđeosko izvješće o onome što se zabilo u Betlehemu, odgovara normalnim događajima koji se odigravaju oko rođenja djeteta našeg vremena. Već se u betlehemske špilje ostvaruju riječi: «Marija u sebi pohranjivaše sve te događaje i prebiraše ih u svome srcu.»²³ Eto opet nadahnuća i primjera za naš kršćanski život; u tišini srca služiti Gospodinu, njemu vjerovati, iako nam cilj ne bude vidljiv, postati kao djeca naspram Boga, a to je jedini uvjet kako bismo mogli ući u njegovo kraljevstvo. Upravo zato trebamo učiti od Marije – treba biti ponizan, postati malen, štoviše, trebamo se roditi odozgor, od Boga. U Kani Galilejskoj nazire se ono što se konkretno očituje kao novo materinstvo po duhu, a ne samo po tijelu, tj. Marijina briga za ljudе u širokom rasponu njihovih potreba i nevolja. U Kani Galilejskoj pokazuje samo jedan koncretan vid ljudske neimasti, upućujući na činjenicu da nemaju vina. Ali, simbolička je

vrijednost izići ususret čovjeku u potrebi; dakle, uvesti ljudе u ozračje mesijanskog poslanja i Kristove spasenjske sile. Tu se ostvaruje posredništvo. Marija se stavlja između svoga Sina i ljudi u njihovim zemaljskim neimasti, potrebama i patnjama, tj. nastupa kao posrednica, ne kao strankinja nego kao majka, svjesna da upravo kao takva može predočiti sinu potrebe ljudi. Istodobno je to za nas primjer, ako se priključimo Mariji, da postajemo i mi dionici njegove muke i križa, a time i njegova proslavljenja.

U Crkvi se trajno nastavlja materinska nazočnost, kako na to upućuju riječi koje je Isus izgovorio na križu: «Ženo! Evo ti Sina! – Evo ti Majke!»²⁴

Neposredno nakon toga Isus izjavljuje da je sve dovršeno. Riječima koje je izgovorio svojoj Majci, Isus je ostvario nešto što spada na poslanje koje je primio od Oca. Marija pod križem tjesno je združena s Isusovim spasenjskim poslanjem, koje je Isus dovršio na križu, a počinje već u utjelovljenju. Marija je bila podno križa: «Sa svojim je Jedinorođencem mnogo trpjela i s materinskim se srcem pridružila njegovoj žrtvi, pristajući s ljubavlju na žrtvovanje žrtve koju je sama rodila»²⁵; «pričakujući je i ona sama Vječnom Ocu». ²⁶

Marijin doprinos spasenju ne svodi se samo na majčinstvo u biološkom smislu. Svako istinsko ljudsko materinstvo pretpostavlja aktivno i svjesno sudjelovanje majke. U svesno Marijino materinstvo odražava se njena vjera: njen bezuvjetni «da» Božjem naumu o njoj kao majci Mesije. Njena osobna vjera trajno se nastavlja u njoj razvijati u obliku tihog i dubokog razmatranja. Ona razmatra, unutarnje prosvijetljena Duhom Svetim, riječi i događaje «iz života Isusova»²⁷, uvjerenja da će se

ostvariti sve što joj je Bog objavio u odnosu na njenog Sina. Marijina vjera sastoji se u punom predanju Riječi Božjoj. Ljubavlju sluša i vrši volju Očevu. U svom biću i žiku iskustveno osjeća da putevi Božji nisu putevi ljudski. Marija je dobro tlo koje je prihvatio riječ Božju i urodilo plodom. Njena poslušna vjera Riječi Božjoj bila je sila koja je njen život učinila cijelovitim. Marija je blažena ne samo zbog svog mesijanskog materinstva, nego i zbog svoje žive vjere s kojom je pristala biti Majkom Spasitelja, s kojom je prinijela sebe i svog Sina hramu, i u trenutku mukotrpne drame u kojoj umire Spasitelj Božjeg naroda. Marijin bezuvjetni «da» dolazi do svojeg vrhunca pod križem. Marijina veličina je prije svega i u milosrđu Božjem, koje je Bog Mariji besplatno dao, a koje je Marija vjerno prihvatile. Marija je znak milosti Božje, najljepši Božji osmijeh ljudima. Drugi Vatikanski sabor nam u jasnim obrascima osvjetljuje Marijino sudjelovanje u otajstvu našeg otkupljenja.

MARIJANSKA NIT U ŽIVOTU KAROLA WOJTYLE

Govoreći o počecima svoga svećeničkog zvanja, Papa ističe da ne može zaboraviti marijansku nit. Štovanje Majke Božje u tradicionalnom obliku dolazi mu iz obitelji i iz župe Wadowice. U sjećanju mu je pokrajna kapela u župnoj crkvi posvećena Majci od stalne pomoći, kamo su kao gimnazijalci odlazili jutrom, prije početka nastave. Također, po završetku nastave, tamo bi odlazili mnogi studenti na molitvu Djevici. Osim toga, na brežuljku u Wadowicama nalazio se karmeličanski samostan, osnovan u vrijeme sv. Rafaela Kalinowskog. Stanovnici Wadowica posjećivali su ga u velikom broju, a odraz toga je raširena pobožnost prema čudotvornoj medaljici, škapularu Gospe Karmelske.

«Tako je Marija, kći Adamova, pristajući na božansku riječ, postala Isusova majka, i prihvatajući Božju spasiteljsku volju svim srcem i nezapriječena nikakvim grijehom, potpuno se posvetila kao Gospodinova službenica osobi i djelu svoga Sina, pod Njim i s Njime po milosti Svetogog Boga, služeći misteriju otkupljenja. Stoga, s pravom sveti Oci drže da Marija nije bila potpuno pasivno oruđe u Božjim rukama, nego je sudjelovala slobodnom vjerom i poslušnošću u ljudskom spasenju.»²⁸ Ovo posebno sudjelovanje Marijino ostvaruje se u svim etapama spasenjskog djela Isusa Krista. Upravo po tomu ona je naša majka u redu milosti: «Time što je Krista začela, rodila, hranila, u hramu ga Ocu prikazala, i sa svojim Sinom, dok je na križu umirao, trpjela, na sasvim je osobit način sudjelovala u Spasiteljevu djelu, poslušnošću, vjerom, ufanjem i žarkom ljubavlju, da obnovi vrhunaravni život duša. Radi toga nam je postala majka u redu milosti.»²⁹

«Ja sam je dobio, vjerujem u dobi od deset godina, te je nosim još i sad.»⁴²

Karmeličanima se također išlo i na isповijed, tako se i u župnoj crkvi i u onoj karmeličanskoj, oblikovala Karolova marijanska pobožnost u djetinjstvu i ranoj mladosti. Karol je bio uvjeren da nas Marija vodi Kristu, no u to vrijeme je počeo shvaćati da nas Krist vodi svojoj majci. U jednom trenutku je, na neki način, stavio u pitanje svoje štovanje Mariji, držeći da bi ono pretjerano umanjilo prvenstvo štovanja koje dugujemo Kristu. Karolu tada u pomoć dolazi knjiga koju je napisao sv. Ljudevit Maria Grignion de Montfort, s naslovom «Rasprava o pravoj pobožnosti prema Presvetoj Djevici Mariji».